

SISÄLLYSLUETTELO

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta esityslista 06.10.2026

Esityslistan kansilehti	1
1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / KK	3
2 Pöytäkirjantarkastajien valinta / KK	4
3 Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat / KK	5
4 Tiedoksi merkittävät asiat / KK	6
5 Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / KK	7
6 Muutos kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan kokousaikatauluun / KK	8
7 Vantaan esiopetuksen, perusopetuksen ja lukioiden työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2027-2028 / KK	9
8 Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan lausunto Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmasta 2026–2035 / KK	13
- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan lausunto Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmasta 2026–2035	15
- Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2026–2035	19
9 Perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustaminen syksyllä 2026 / KK	171
10 Oppilaaksi ottamisen perusteet suomenkielisessä perusopetuksessa sekä painotetussa opetuksessa 1.1.2027 alkaen / IK	173
11 Suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet 1.8.2027 alkaen / SK	181
- Suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet 1.8.2027 alkaen	184
12 Kaksikielinen esiopetus ja esiopetuspaikan osoittamisperusteet suomenkielisessä esiopetuksessa 1.1.2027 alkaen / SK	185
- Esiopetuspaikan osoittamisperusteet suomenkielisessä esiopetuksessa 1.1.2027 alkaen	188
13 Päätösvallan delegointi iltapäivätoiminnan palveluhankinnassa / KK	190

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan kokous

Aika 6.10.2026 klo 17.00

Paikka Yrityskylä, Tekniikan museon C-halli, Viikintie 1, 00560 Helsinki

Kutsutut

Jäsenet		Varajäsenet	
Karemo Jenni, puheenjohtaja	Kutsuttu	Virkkunen Matti	
El Issaoui Naima, varapuheenjohtaja	Kutsuttu	Hakanen Tero	
Holmberg Hanna	Kutsuttu	Ek Michael	
Kauppinen Sirpa	Kutsuttu	Tarnanen Niilo	
Khalili Serveh	Kutsuttu	Virtanen Jukka	
Lamghari Abdul	Kutsuttu	Raatesalmi-Salonen Terhi	
Linnakangas Jaakko	Kutsuttu	Lipasti Marjo	
Liukkonen Pasi	Kutsuttu	Aidanjuuri Tanja	
Lundell Kai-Ari	Kutsuttu	Wallius Roosa	
Mäkelä Nico	Kutsuttu	Ristivehmas Nina	
Pennanen Nelli	Kutsuttu	Fyrqvist Jonas	
Shire Mohamuud	Kutsuttu	Elech Refka	
Sillanpää Minttu	Kutsuttu	Ahokas Valtteri	
Tawasoli Eva	Kutsuttu	Räsänen Heikki	
Vacker Marjo	Kutsuttu	Eboreime Anssi	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Räsänen Minna	Kutsuttu	Eriksson Soile	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Minja Immonen	Kutsuttu	Adrian Karu	
Muut osallistujat			
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja		esittelijä §:t 1–10	Kutsuttu
Ranki Ari, toisen asteen koulutuksen johtaja			Kutsuttu
Kalo Ilkka, perusopetuksen johtaja		esittelijä § 11	Kutsuttu
Ahlskog Mia, ruotsinkielisten palveluiden johtaja va.			Kutsuttu
Korpisalo Sanna, varhaiskasvatuksen johtaja		esittelijä §:t 12–13	Kutsuttu
Tiihonen Raakel, yhteisten palvelujen päällikkö			Kutsuttu
Piippo Anu, viestintäpäällikkö			Kutsuttu
Ekholm Tiina, hankintajohtaja			Kutsuttu
Kaskentaus Pepita, opetuspäällikkö			Kutsuttu
Holm Akseli, juristi			Kutsuttu
Ahtiainen Jenni, hallintoasiantuntija			Kutsuttu
Koistinen Kaisa, johtaja			Kutsuttu
Pääkkö Hanna, kumppanuuspäällikkö			Kutsuttu

Vaara Lauri, erityisasiantuntija		Kutsuttu
Sini Rajapaju, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		Kutsuttu

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / KK

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi ja
- b) myöntää seuraaville kaupungin ulkopuolisille asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeus heidän se-
lostamansa asian käsittelyn ajaksi:

Kaisa Koistinen, johtaja, Yrityskylä, Nuorten yrittäjyys ja talous NYT

Hanna Pääkkö, kumppanuuspäällikkö, Nuorten yrittäjyys ja talous NYT

Lauri Vaara, erityisasiantuntija, opettajankoulutus ja tutkimus, Nuorten yrittäjyys ja talous NYT.

2 Pöytäkirjantarkastajien valinta / KK

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjantarkastajiksi Serveh Khalili ja Nico Mäkelä (varalla Sirpa Kauppinen ja Minttu Sillanpää) ja
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 9.10.2026 klo 12 mennessä.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään seuraavat asiantuntijoiden esittelyt ja kokouksessa ajankohtaisista asioista saatavat selvitykset tiedoksi:

Johtaja Kaisa Koistinen & kumppanuuspäällikkö Hanna Pääkkö & erityisasiantuntija Lauri Vaara / Nuorten yrittäjyys ja talous NYT: Yrityskylän vaikuttavuus ja vantaalaisten nuorten tulokset Tulevaisuusraportissa

Hallintoasiantuntija Jenni Ahtiainen / Ennakkovaikutusten arviointi (EVA)

Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo & hankintajohtaja Tiina Ekholm & opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus & juristi Akseli Holm / Päätösvallan delegointi iltapäivätoiminnan palveluhankinnassa

Yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen / Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2026–2035 ja siihen liittyvä lausunto

4 Tiedoksi merkittävät asiat / KK

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä seuraavat asiat tiedoksi:

Toimialalle saapuneet valtuustoaloitteet:

- [Heli Hakalan ja 44 muun valtuutetun aloite yläkoulun opettajien valvonta-ateriaedun laajentamisesta koskemaan kaikkien vuosiluokkien, myös 9. luokkien opettajia](#)

Toimialalle saapuneet kuntalaisaloitteet:

- [Perustetaan peruskouluun valintakokeeton ja kaikille avoin suomalaisen kulttuuriperinnön painotetun opetuksen linja \(tai kokonainen koulu\)](#)

Toimialan valmisteleva vastaus kuntalaisaloitteeseen:

- [Ylästön koululle uusi niitty](#)

5 Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / KK

Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten julkaistut päätökset:

Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske

§ 32/2026 Visma InSchool / Wilma-Primus -järjestelmän asiakirjojen luovuttamista koskeva päätös

Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo

§ 34/2026 Phone Locker puhelinpussien myynti Hämeenkyllän koululta Lehtikuusen koululle

Varhaiskasvatuksen johtaja Sanna Korpisalo

§ 13/2026 Varhaiskasvatuksen läntisen ja keskisen palveluyksikön aluemuutokset 1.1.2027 alkaen

Osaamispalvelupäällikkö Paula Aistrich

§ 6/2026 Ammatillisten perustutkintojen toteutus- ja arviointisuunnitelmien hyväksyminen/Am-mattikeittiötoiminnan perusteet 15 osp

Päätökset ovat luettavissa Vantaan kaupungin internet-sivuilla osoitteessa paatokset.vantaa.fi

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

6

Muutos kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan kokousaikatauluun / KK

VD/6225/00.02.02.00/2026

KK/SR

Hallintosäännön 17 luvun 3 §:n mukaan toimitilin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi, tai jos enemmistö toimitilimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

Toimitilinten kokousajat hyväksyvät kukin toimitilin itse. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on päättänyt 7.10.2025 § 6 vuoden 2026 kokousaikataulun. Päätöksenteon jälkeen on päällekkäisyyden vuoksi ilmennyt tarve siirtää 8.12.2026 pidettävä kokous pidettäväksi 9.12.2026.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään siirtää 8.12.2026 pidettävä kokous pidettäväksi 9.12.2026.

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hallintoasiantuntija Sini Rajapaju, puh 050 302 9643
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

7

Vantaan esiopetuksen, perusopetuksen ja lukioiden työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2027-2028 / KK

VD/6526/00.02.02.00/2026

CS/EK/LK

Perusopetuslain 23 §:n mukaan lukuvuosi alkaa 1. päivänä elokuuta ja päättyy 31. päivänä heinäkuuta. Lukuvuodessa on 190 työpäivää, joista kuitenkin vähennetään muuksi arkipäiväksi kuin lauantaisi sattuva itsenäisyyspäivä, loppiainen ja vapunpäivä.

Lukuvuonna 2027–2028 työpäiviä on 187. Itsenäisyyspäivä 6.12.2027 on maanantai, loppiainen 6.1.2028 torstai ja vapunpäivä 1.5.2028 maanantai, joten ne vähentävät lukuvuodesta kolme (3) työpäivää. Perusopetusasetuksen 7 §:n mukaan lukuvuoden koulutyö päätetään viikon 22 viimeisenä arkipäivänä, joka vuonna 2028 on lauantai 3.6.2028. Perusopetusasetuksen 3 §:n mukaan esiopetusta annetaan vähintään 700 tuntia ja lisäopetusta vähintään 1 100 tuntia vuodessa. Varhaiskasvatuksen esiopetuksessa lukuvuoden viimeinen työpäivä on perjantai 2.6.2028, koska esiopetuksessa ei järjestetä lauantaityöpäiviä. Lukiolakiin ei sisälly opiskelijoiden työaika koskevia määräyksiä. Lukiolain 10 §:n mukaan lukiokoulutus muodostaa oppimäärän, jonka tavoitteellinen suorittamisaika on kolme vuotta.

Suomenkielinen perusopetus

Suomenkielisen perusopetuksen palvelualueella tehdään kysely työ- ja loma-ajoista noin kerran valtuustokaudessa. Edellinen kysely tehtiin syksyllä 2025. Kyselyn tuloksia on hyödynnetty myös lukuvuoden 2027–2028 työ- ja loma-aikojen valmistelussa. Seuraavan kerran kysely on tarkoitus toteuttaa syksyllä 2029.

Viime vuoden kysely suunnattiin oppilaille, huoltajille sekä koulun henkilöstölle, ja siihen saatiin yhteensä 5 718 vastausta.

Tulosten mukaan selvä enemmistö kaikista vastaajaryhmistä kannatti viikon mittaista syyslomaa: oppilaita 91 %, huoltajista 74 %, opettajista 93 %, rehtoreista 94 % ja muusta henkilöstöstä 72 %. Perusteluissa korostui erityisesti hyvinvointinäkökulma: viikon loma tukee oppilaiden ja henkilöstön jaksamista, palautumista ja oppimisedellytyksiä.

Suomenkielisen perusopetuksen kouluihin esitetään työ- ja loma-ajat lukuvuodelle 2027–2028 siten, että opetus alkaa keskiviikkona 11.8.2027. Syysloma on viikon mittainen viikolla 42 eli 18.–22.10.2027. Syyslukukauden viimeinen työpäivä on keskiviikko 22.12.2027, joulun ajan ja vuodenvaihteen loma on torstaista 23.12.2027 perjantaihin 7.1.2028 ja talviloma on perinteisesti viikon mittainen viikolla 8 eli 21.–25.2.2028.

Esiopetus

Suomenkielisessä esiopetuksessa noudatetaan pääosin samoja työ- ja loma-aikoja kuin perusopetuksessa. Esiopetuksessa ei kuitenkaan järjestetä lauantaityöpäiviä.

Suomenkielinen lukiokoulutus

Suomenkielisen lukiokoulutuksen oppilaitoksiin esitetään työ- ja loma-ajat lukuvuodelle 2027–2028 siten, että opetus alkaa keskiviikkona 11.8.2027. Syysloma on viikon mittainen viikolla 42, joulun ajan ja vuodenvaihteen loma on torstaista 23.12.2027 perjantaihin 7.1.2028 ja talviloma on perinteisesti viikon mittainen viikolla 8. Lukion ylimmän luokan viimeiseksi työpäiväksi esitetään torstaita 10.2.2028. Esityksen mukainen viimeinen työpäivä lisää ylioppilaskokeisiin valmistautumisaikaa ja on yhtenäinen pääkaupunkiseudun kaupungeissa. Vantaan suomenkielisiltä lukioilta pyydettiin lausuntoa ehdotuksesta työ- ja loma-ajoiksi. Ehdotuksessa seurataan perusopetuksen kanssa samaa aikataulua, jolloin opetuspäiviä on yhteensä 187. Määräaikaan mennessä vain Vaskivuoren lukion opiskelijakunnan hallitus antoi kommenttinsa ja kannatti ehdotusta.

Vaikutusten arviointi

Esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen työ- ja loma-aikojen sijoittelussa on tarkoituksenmukaista pitäytyä mahdollisimman yhtenäisissä loma-ajoissa. Tämä parantaa perheiden mahdollisuuksia sovittaa yhteen eri koulutusmuotojen loma-aikoja.

Työ- ja loma-aikojen osalta syysloman pituus on vakiintunut viime vuosina yhden viikon mittaiseksi. Viikon mittainen syysloma tukee oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia, jaksamista ja palautumista. Viikon kestävä syysloma vastaa lyhyempää lomaa paremmin levon tarpeisiin ja mahdollistaa myös perheiden yhteistä aikaa.

Koulujen työ- ja loma-ajoista tehtiin vuonna 2025 lapsivaikutusten arviointi. Arvioinnissa tunnistettiin, että perheiden tilanteet vaihtelevat. Erityisesti pienten lasten kohdalla pidempi loma voi lisätä lasten yksinoloa, jos huoltajat eivät pysty pitämään lomaa samaan aikaan. On kuitenkin tärkeää huomioida, että Vantaan kaupunki tarjoaa koulujen loma-aikoina toimintaa lapsille ja nuorille. Esimerkiksi liikunta-palvelut järjestävät loma-aikoina liikunnallisia päiväleirejä ja perhepeuhuja, ja myös kulttuuripalveluilla on omaa tarjontaa. Nämä palvelut ovat suosittuja.

Toimivalta

Hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 3 kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta päättää perusopetuksen koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä, lukion lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä ja loma-ajoista sekä esiopetuksen työpäivistä. Ruotsinkielisten koulujen työ- ja loma-ajat lukuvuodelle 2027–2028 päätetään kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään,

- a) että lukuvuonna 2027–2028 suomenkielisessä esiopetuksessa noudatetaan seuraavaa työaikaa:
 - syyslukukausi ke 11.8.–ke 22.12.2027
 - syysloma ma 18.–pe 22.10.2027
 - joululoma to 23.12.2027–pe 7.1.2028
 - kevtlulukukausi ma 10.1.–pe 2.6.2028
 - talviloma ma 21.2.–pe 25.2.2028

Syyslukukaudella on 90 päivää ja kevätlukukaudella 96, yhteensä 186;

- b) että lukuvuonna 2027–2028 suomenkielisessä perusopetuksessa noudatetaan seuraavaa työaikaa:
- syyslukukausi ke 11.8.–ke 22.12.2027
syysloma ma 18.–pe 22.10.2027
joululoma to 23.12.2027–pe 7.1.2028
kevätlukukausi ma 10.1.–la 3.6.2028
talviloma ma 21.2.–pe 25.2.2028

Syyslukukaudella on 90 päivää ja kevätlukukaudella 97, yhteensä 187;

- c) että lukuvuonna 2027–2028 suomenkielisen lukiokoulutuksen oppilaitoksissa noudatetaan seuraavaa työaikaa:
- syyslukukausi ke 11.8.–ke 22.12.2027
syysloma ma 18.–pe 22.10.2027
joululoma to 23.12.2027–pe 7.1.2028
kevätlukukausi ma 10.1.–la 3.6.2028
talviloma ma 21.2.–pe 25.2.2028

Syyslukukaudella on 90 päivää ja kevätlukukaudella 97, yhteensä 187. Lukion ylimmän luokan koulutyö päättyy torstaina 10.2.2028;

- d) siirtää hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 3 kohdan mukaisen päätösvallan lukuvuonna 2027–2028
- kodin ja koulun yhteistyöhön käytettävän yhden lauantaiyöpäivän ja vastaavan vapaapäivän määrittämisestä suomenkielisen perusopetuksen osalta perusopetuksen aluepäälliköille
 - kahden lauantaiyöpäivän ja vastaavien vapaapäivien määrittämisestä lukioiden osalta lukioiden rehtoreille;
- e) esittää Vantaan musiikkiopistolle ja Vantaan kuvataidekoululle, että nämä ottavat huomioon omassa työ- ja loma-aikojen määrittelyssään tässä päätöksessä tehdyt esiopetuksen, perusopetuksen koulujen ja lukioiden työaikatarkistukset ja
- f) esittää HSL:lle, että joukkoliikenteen järjestämisessä ja talviaikatauluun siirtymisessä otetaan huomioon koulujen ja oppilaitosten työ- ja loma-ajat.

Täytäntöönpano:

Valmistelu- ja lakiasiat

- ote päiväkodit, koulut ja oppilaitokset, musiikkiopisto, kuvataidekoulu, HSL, varhaiskasvatuksen palvelualue, perusopetuksen palvelualue, toisen asteen koulutuksen palvelualue, ruotsinkielinen palvelualue, hankintakeskuksen osasto ja Vantaan Tilapalvelut Oy Vantti

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo, puh. 040 707 1115

Toisen asteen koulutuksen johtaja Ari Ranki, puh. 050 314 5378

Varhaiskasvatuksen johtaja Sanna Korpisalo, puh. 040 508 4819

Hallintopäällikkö Christian Sjöstrand, puh. 050 312 1592

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

8

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan lausunto Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmasta 2026–2035 / KK

VD/6266/10.03.02.00/2026

KK/RT/SR

Vantaan toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut nopeita muutoksia. Olemme uuden äärellä kaupungin kasvun ja kehityssuuntien kanssa. Kasvu on hidastunut, ja väestönkasvun muutokset vaikuttavat palveluiden tarpeeseen. Vantaan heikko taloudellinen tilanne haastaa meitä tarkastelemaan kaupungin kasvun ja investointien ohjaamista uudella tavalla.

Vastaamme uuteen tilanteeseen luomalla ja vakiinnuttamalla investointien ohjaukseen Vantaan kasvun ja investointien ohjauksen VAKIO-mallin, jolla pyrimme ohjaamaan ennakoivasti kaupungin tasapainoista kasvua, suunnittelua ja uuden rakentamista. VAKIO-mallin ytimessä on kaupunkitasoisesti laadittu Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma, joka määrittää strategisen tulevaisuuskuvan ja suunnitelman suuralueiden kehittämisestä seuraavan 10 vuoden ajan.

Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma sisältää kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman sisällöt: palveluiden järjestämisen tavoitteet ja linjaukset sekä palveluiden järjestämisen kehittämistarpeet, eikä erillistä palveluverkkosuunnitelmaa laadita. Jatkossa Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma päivitetään valtuustokausittain.

Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelma ohjaa aiemman kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman mukaisesti kaupunkitasoista palveluverkon suunnittelua sekä vuotuista talousarvioprosessiin kuuluvaa toimitilainvestointiohjelman päivittämistä.

Muutos palveluverkkosuunnitelmasta laajemmaksi investointien ja palveluiden suunnitelmaksi tarkoittaa, että tunnistamme paremmin hankkeet kokonaisuuksina sisältäen kaavoituksen sekä infra- ja toimitilainvestoinnit. Suunnitelma on informatiivisempi näkymä alueiden kehittymiseen, ja se on laadittu taloudelliset reunaehdot huomioiden. Suuraluekohtainen tarkastelu mahdollistaa alueellisten erityispiirteiden ja -tarpeiden huomioimisen.

Kaupungin hankejohtoryhmä on käsitellyt Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmaa 2026–2035 ja päättänyt, että suunnitelmasta pyydetään lautakunnilta lausunnot, ennen kuin suunnitelma siirtyy kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Suunnitelmaa käsitellään kaupunkitilalautakunnassa, kaupunkiympäristölautakunnassa, kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa.

Kaupungin hallintosäännön (22.6.2026) 3 luvun 7 §:n mukaan talouden ja strategian palvelualueen tehtäväksi on määritelty talousarvion valmistelu sekä investointien ja kaupunkitasoisen palveluverkon ohjaus. Kaupunkikonsernin toimitilainvestoinnit perustuvat kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitteluun ja kaupunkitasolla tehtävään investointien priorisointiin.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa liitteen mukainen lausunto Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmasta 2026–2035.

Liitteet

- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan lausunto Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmasta 2026–2035
- Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2025–2035

Täytäntöönpano: Talous ja strategia

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen, puh. 040 515 8831
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan lausunto Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmasta 2026–2035

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta antaa seuraavan lausunnon Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelmasta 2026–2035.

Yleisarvio suunnitelman lähtökohdista

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta pitää suunnitelman lähtökohtia perusteltuina. Lautakunta kannattaa tavoitetta vahvistaa palveluverkon, maankäytön, investointien ja taloussuunnittelun yhteensovittamista sekä investointien kohdentamista alueellisen tiedon ja ennakoivan suunnittelun perusteella. Suunnitelmassa tunnistetaan realistisesti Vantaan haastava taloustilanne, muuttuva väestökehitys ja palvelutarpeiden alueellinen eriytyminen. Samalla se pyrkii turvaamaan palveluiden saatavuuden koko kaupungissa.

Lautakunta pitää tärkeänä, että kasvatuksen ja oppimisen palvelut nähdään investointisuunnittelussa paitsi lakisääteisinä palveluina myös keskeisinä hyvinvointia, yhdenvertaisuutta, alueiden vetovoimaa ja segregaaation ehkäisyä tukevinä tekijöinä.

Lautakunta korostaa, että väestökehitykseen liittyy epävarmuutta, minkä vuoksi investointien vaiheistamisen tulee perustua vuosittain päivitettäviin väestö- ja palvelutarve-ennusteisiin. Samalla on huolehdittava siitä, ettei investointien lykkääminen johda pitkäaikaisten väistötilaratkaisujen lisääntymiseen tai palveluiden saavutettavuuden heikkenemiseen.

Lautakunta ehdottaa, että tilasuunnittelussa ja rakentamisessa selvitettäisiin mahdollisuudet toteuttaa palveluinvestointeja muuntojoustavasti, jolloin tilat joustaisivat muuttuvaan palvelutarpeeseen, päiväkodista kouluksi tai vanhustenkeskukseksi.

Palveluverkon linjaukset

Varhaiskasvatus

Lautakunta pitää varhaiskasvatuksen palveluverkon linjauksia lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaisina. Palveluiden järjestäminen lähellä asuinalueita tukee lasten yhdenvertaisia oppimisedellytyksiä, perheiden arjen sujuvuutta ja lähiyhteisöjen muodostumista. Myös yksityisen varhaiskasvatuksen huomioiminen osana kokonaispalveluverkkoa on perusteltua. Lautakunta korostaa, että päiväkotiverkon keskittäminen suurempiin yksiköihin ei saa heikentää palveluiden alueellista saavutettavuutta.

Perusopetus

Lautakunta kannattaa lähikouluperiaatteen säilyttämistä palveluverkon keskeisenä lähtökohtana. Lähikoulut tukevat lasten hyvinvointia, kestäväää liikkumista sekä alueiden yhteisöllisyyttä ja inklusiota. Lautakunta pitää perusteltuna yhtenäiskoulujen ensisijaisuutta uusissa hankkeissa silloin, kun alueellinen palvelutarve sitä tukee. Yhtenäiskoulumalli tukee oppilaiden yhtenäistä koulupolkua.

Lautakunta korostaa, että kouluverkon kehittämisessä tulee huomioida oppimisen tuen tarpeiden kasvu, alueellinen eriytyminen sekä oppilasennusteisiin liittyvä epävarmuus. Vantaan eri alueilla on huolehdittava siitä, että oppilaspaikkoja toteutetaan oikea-aikaisesti eikä pitkäaikainen riippuvuus paviljonkiratkaisuista muodostu pysyväksi toimintamalliksi.

Toisen asteen koulutus

Lautakunta pitää tärkeänä tavoitetta turvata opiskelupaikka jokaiselle peruskoulun päättävälle vantaalaiselle nuorelle sekä vahvistaa jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia. Lautakunta tukee Varian oppilaitosverkon kehittämistä sekä Tikkurilan osaamiskampuksen muodostamista merkittäväksi koulutuksen, osaamisen ja elinvoiman keskittymäksi.

Lautakunta ehdottaa toisen asteen palveluverkon linjauksiin seuraavan lisäyksen:

Ruotsinkielisen lukioverkkolauseen perään täydennys: *Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta tarjotaan yhteistyössä muiden kuntien kanssa Praktikumin kautta.*

Ruotsinkieliset palvelut

Väestöennusteiden mukaan ruotsinkielisten lasten määrä pysyy suhteellisen vakaana, vaikka heidän osuutensa väestöstä pienenee. Palveluverkkoa ylläpidetään ja tarvittaessa kehitetään ottaen huomioon palveluiden saavutettavuus ja opetustilojen laadukkuus. Ruotsinkielisten koulupalveluiden kehittämisessä tulee huomioida myös kehyskunnista tulevien oppilaiden vaikutus palvelutarpeeseen.

Suuralueiden kehittämissuunnitelmien arviointi

Myyrmäki

Lautakunta pitää Myyrmäen palveluverkon kehittämistä erittäin tärkeänä. Alueella yhdistyvät väestönkasvu, kasvavat palvelutarpeet, rakennuskannan korjausvelka sekä segregaaion ehkäisy tarpeet. Päiväkotij- ja kouluinvestointien toteuttaminen sekä väistötilojen riittävyys ovat välttämättömiä palveluiden jatkuvuuden kannalta.

Kivistö

Lautakunta pitää perusteltuna kasvun hallinnan kytkemistä palvelu- ja infrakapasiteettiin. Kivistön päiväkotij- ja koulupalveluiden kapasiteetti on turvattava kasvun toteutuessa ennustetusti. Investointien ajoituksen tulee olla riittävän ennakoivaa, jotta palveluverkko tukee alueen vetovoimaa eikä jää kasvun jälkeen.

Aviapolis

Lautakunta pitää tärkeänä, että palveluverkko rakentuu vaiheittain alueen kasvun mukana. Aviapoliksen alueen haasteena on erilainen väestökehitys pohjois- ja eteläosassa suuraluetta. Pakkan, Tammiston ja Ylästön kaupunginosissa lapsimäärät alenevat. Samaan aikaan Muuran, Veromiehen ja muiden kasvavien alueiden koulu- ja päiväkotipalveluiden toteutuksessa tulee varmistaa palveluiden oikea-aikaisuus ja saavutettavuus. Samalla on

huolehdittava siitä, että investointien lykkääminen ei synnytä palveluvajetta kasvaville alueille.

Tikkurila

Lautakunta pitää Tikkurilan kehittämissuunnitelmaa kasvatuksen ja oppimisen näkökulmasta erittäin merkittävänä. Oppilaspaikkojen lisääminen, päiväkotiverkon uudistaminen, Tikkurilan osaamiskampus sekä muut toisen asteen koulutuksen investoinnit vastaavat tunnistettuihin palvelutarpeisiin. Lautakunta korostaa erityisesti koulu- ja päiväkotihankkeiden toteutuksen aikataulujen pitävyyden merkitystä.

Koivukylä

Lautakunta pitää tärkeänä, että Koivukylän palveluverkkoa tarkastellaan osana eriytymiskehityksen ehkäisyä. Koulu- ja päiväkotiverkon ratkaisuja tulee arvioida paitsi taloudellisten ja tilallisten näkökulmien myös aluekehityksen ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Korso

Lautakunta pitää perusteltuna Korson palveluverkon hallittua uudistamista. Väestökehitys ei edellytä merkittävää kapasiteetin kasvua, mutta rakennuskannan kunto ja palveluiden laatu edellyttävät investointeja.

Hakunila

Lautakunta pitää Hakunilan kehittämistä koko kaupungin näkökulmasta strategisesti erittäin tärkeänä. Alueella yhdistyvät väestönkasvu, palveluverkon kapasiteettitarpeet sekä eriytymiskehityksen ehkäisyn tavoitteet. Erityisesti koulu- ja päiväkotiverkon kehittäminen, Sotungin lukion uudisrakennus sekä keskustan uudistaminen tukevat alueen vetovoimaa, hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta.

Yhteenveto

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta pitää palveluiden ja investointien suunnitelmaa tärkeänä strategisena välineenä kaupungin kasvun hallinnassa. Lautakunta kannattaa suunnitelman tavoitteita ja keskeisiä palveluverkon linjauksia. Samalla lautakunta korostaa kasvatuksen ja oppimisen palveluiden keskeistä roolia hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden, osaamisen ja myönteisen aluekehityksen edistämisessä.

Lautakunta pitää tärkeänä, että palveluverkon kehittämisessä huolehditaan:

- palveluiden saavutettavuudesta kaikilla suuralueilla,
- investointien oikea-aikaisesta toteuttamisesta,
- väistö- ja väliaikaisten tilaratkaisujen minimoimisesta,
- eriytymiskehityksen ehkäisyn huomioimisesta palveluverkkoratkaisuissa,

- ruotsinkielisten palveluiden laadusta ja saavutettavuudesta sekä
- kasvatus- ja oppimisympäristöjen terveellisyydestä, turvallisuudesta ja muuntojoustavuudesta.

Tämän perusteella lautakunta puoltaa suunnitelman hyväksymistä edellä esitetyin huomioin.

Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2026–2035

Vantaa

8.9.2026

Sisällysluettelo

Esipuhe

1. Johdanto
2. Kasvun ohjaaminen ennakoivasti ja kestävästi
 - Lähtökohtana kaupunkistrategia ja ohjelmajohtaminen
3. Palveluverkon linjaukset
 - Linjaukset
 - Toimialojen tavoitteet
 - Kaupungin tuottamien palveluiden vyöhykkeet
4. Vantaan kaupungin tilannekuva
 - Talous ja toimitilainvestointien lähtökohdat
 - Väestökehitys
 - Asuntorakentaminen
 - Lakisääteisten kunnallisten palveluiden tarve
5. Vantaan maankäytön tavoitteet
6. Suuraluekohtaiset kehittämissuunnitelmat
 - Myyrmäki
 - Kivistö
 - Aviapolis
 - Tikkurila
 - Koivukylä
 - Korso
 - Hakunila
7. Valmisteluprosessi ja työhön osallistuneet

Esipuhe

Vantaan toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut nopeita muutoksia. Olemme uuden äärellä kaupungin kasvun ja kehityssuuntien kanssa. Kasvu on hidastunut ja väestönkasvun muutokset vaikuttavat palveluiden tarpeeseen.

Vantaan heikko taloudellinen tilanne haastaa meitä tarkastelemaan kaupungin kasvun ja investointien ohjaamista uudella tavalla. Se on myös tilaisuus toiminnan kehittämiseen. Mahdollisuudet investointeihin ovat rajalliset; joudumme pohtimaan yhä tarkemmin minne kaupunki kasvaa ja miten alueiden oikea-aikaista kehitystä sovitetaan yhteen niin, että myös vanhojen alueiden uusiutuminen mahdollistetaan. Onnistuminen investointien suunnittelussa näkyy alueiden maineessa ja vetovoimassa.

Vastaamme uuteen tilanteeseen mallilla, jolla pyrimme ohjaamaan ennakoivasti kaupungin tasapainoista kasvua, suunnittelua ja uutta rakentamista. Tämä tapahtuu alueiden erilaiset tarpeet huomioiden ja niin, että varmistamme riittävät palvelut koko Vantaalla. Perustamme investointien valmistelun ja päätöksenteon alueelliseen tietoon, nykyistä kokonaisvaltaisempaan tilannekuvaan sekä alueellisiin kehittämissuunnitelmiin, jotka sisältyvät palveluiden ja investointien suunnitelmaan.

Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelman tavoitteena on tehdä vaikuttavampia investointeja ja saada tiloille laaja-alaisempaa käyttöä. Kohdennamme investointeja koulujen ja päiväkotien lisäksi alueiden vetovoimaa, pitovoimaa ja asukasviihtyvyyttä lisääviin vapaa-ajan toimintoihin. Tarkastelemme hankkeita kokonaistaloudellisuuden sekä sosiaalisen kestävyysmittareilla.

Tavoitteemme on myös nykyistä vahvemmin yhteensovittaa maankäytön suunnittelu, infrainvestoinnit, toimitilainvestoinnit, palveluverkon kehittämistarpeet ja talousohjauksen prosessit. Näin tiivistämme kaupungin sisäistä yhteistyötä.

Nyt päätökseen tuleva Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2026–2035 on ensimmäinen uuden investointimallin mukaisesti laadittu suunnitelma palveluiden ja investointien kehityskuvasta seuraavan 10 vuoden ajalle. Suunnitelma tuo ensimmäistä kertaa näkyväksi suuralueiden kehittämistarpeet yhteensovitettuna kaupungin investointisuunnitelmiin, jotka laaditaan vuosittain osana talousarviovalmistelua.

Vantaan kaupungin palveluiden ja investointien suunnitelma 2026–2035 sisältää jatkossa Vantaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman sisällöt: palveluiden järjestämisen tavoitteet ja linjaukset sekä palvelujen järjestämisen kehittämistarpeet.

Suunnitelman ensimmäinen versio keskittyy kaupungin omiin investointeihin. Suunnitelman sisältöä täydennetään jatkossa muun muassa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa tehtävällä yhteistyöllä. Suunnitelma tullaan päivittämään valtuustokausittain.

Pekka Timonen

Kaupunginjohtaja

1. Johdanto

Vantaa

Vantaan kasvua ohjataan ennakoiden ja kestävästi

Vantaan kasvua on tarpeen ohjata ennakoiden ja kestävästi, alueelliseen tietoon ja erilaisiin tarpeisiin perustuen. Kasvun ohjaamiseen on valmisteltu uuden strategian mukaisesti yhteistä investointien ohjausmallia, joka yhteensovittaa nykyistä vahvemmin yhteen maankäytön ja palveluverkon suunnittelun sekä asemakaavoituksen, infrainvestointien, talonrakennusinvestointien ja talousohjauksen prosessit. Uutta mallia sovelletaan nyt ensimmäistä kertaa laatimalla Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelma vuosille 2026–2035.

Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelma on kaupunkitasoinen talouden raameihin sovitettu strateginen tulevaisuuskuva ja suunnitelma suuralueiden kehittymisestä seuraavan 10 vuoden aikana. Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelma sisältää kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman sisällöt: palveluiden järjestämisen tavoitteet ja linjaukset sekä palveluiden järjestämisen kehittämistarpeet.

Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelma ohjaa aiemman kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman mukaisesti muun muassa vuotuista talousarvioprosessiin kuuluvaa toimitilainvestointisuunnitelman päivittämistä.

Lisäksi investointisuunnittelun lähtökohtana ovat

suuraluekohtaiset tilannekuvat ja kehittämissuunnitelmat. Tilannekuva kokoaa mm. väestön kehitystä, asuntorakentamista, investointien toteutumista, palveluverkon tilannetta ja kuntoa sekä taloutta koskevan tiedon valmistelun ja päätöksenteon pohjaksi. Tilannekuvista johdetut kehittämissuunnitelmat puolestaan antavat suunnan alueiden kehittymiselle ja hallitulle kasvulle alueiden erityispiirteet ja tarpeet sekä taloudelliset mahdollisuudet tunnistuen.

Kuva. Vantaan kasvun ja investointien ohjausmalli VAKIO

2. Kasvun ohjaaminen ennakoivasti ja kestävästi

Vantaa

Tulevaisuus asuu Vantaalla –kaupunkistrategia

Tulevaisuus asuu Vantaalla –kaupunkistrategia on suunnitelma siitä, mitä kaupungissamme tehdään vuosina 2026–2029. Strategia ohjaa kaupungin päätöksentekoa, talouden suunnittelua ja kehitysprojekteja. Uusi kaupunkistrategia ohjaa valjastamaan Vantaan valtit tasapainoiseksi kasvuksi, elinvoimaksi ja hyvinvoinniksi.

Vantaa kasvaa ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävästi.

Kasvun ja investointien ohjauksessa tarkastelemme kaikkia suuralueitamme kokonaisuuksina. Tavoitteenamme on, että alueiden vetovoima kasvaa ja alueellinen eriytyminen pysähtyy. Vahvistamme myönteistä kehitystä erityisesti alueilla, jossa on paljon sosiaalista pahoinvointia. Panostamme siihen, että kaikkien asukkaidemme arki on sujuvaa ja elämä aktiivista. Helposti saavutettavilla kulttuuri- ja liikuntapalveluilla ja niiden kautta muodostuvilla yhteisöillä juurrutamme ihmiset kaupunkiin.

Kaupunkikeskuksia kehitämme siisteiksi ja aktiivisiksi viihtymisen paikoiksi. Luomme edellytyksiä arjen toimivuudelle, yritystoiminnalle, tapahtumille ja parannamme erityisesti asemanseutujen viihtyisyyttä. Kehitämme kaupungin kokonaisuusturvallisuusajattelua ja kriisinkestävyyttä. Toimimme kunnianhimoisesti luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä ja varmistamme ekologisen kestävytemme

teoilla, jotka tukevat ilmastoa, kiertotaloutta ja ympäristöystävällistä arkea. Varaudumme ilmastomuutoksen vaikutuksiin.

Luomme ja vakiinnutamme investointeihin mallin, jolla ohjaamme ennakoivasti kaupungin kasvua, suunnittelua ja uutta rakentamista. Tämä tapahtuu alueiden erilaisten tarpeiden pohjalta ja niin, että varmistamme riittävät palvelut koko Vantaalla. Toteutamme välttämättömät investoinnit uudis- ja korjausrakentamisessa sekä julkisen käyttöomaisuuden osalta. Kokeilemme aktiivisesti uusia tapoja toteuttaa investointeja strategiakaudella. Palveluiden rahoituksessa otamme huomioon väestön kasvun ja kustannusten nousun.

Strategiakauden aikana tasapainotamme käyttötaloutemme. Pidämme menojen kasvun maltillisena, tarkastelemme tulojen ja menojen rakennetta ja teemme tuottavuustoimia. Hyödynnämme digitaalisuutta, automaatiota ja tekoälyä. Haemme säästöjä hankinnoissa ja tilojen käytössä. Keskitymme Vantaan elinvoiman ja tulopohjan kasvattamiseen. Toteutamme myös Vantaan historian suurimman investoinnin eli Vantaan ratikan tämän strategiakauden aikana. Pysäytämme velkaantumiskehityksen strategiakauden lopussa käyttötalouden tasapainottamisen ja ratikkainvestoinnin valmistumisen myötä.

Investointien strateginen vaikuttavuus

Vaikuttavuuden näkökulmat on johdettu Vantaan strategiasta sekä strategiaa toteuttavista muutosohjelmista. Näkökulmia voidaan käyttää arvioitaessa hankekokonaisuuksien vaikuttavuutta. Hankekokonaisuudet voivat tukea yhtä tai useampaa näkökulmaa samanaikaisesti. Hankekokonaisuudet voivat osaltaan tukea myös ratikkakaupungin kehittymistä.

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella

Strateginen perusta: Tasapainoisen kasvun Vantaa, vakaa ja kestävä talous, kasvun ohjaus palvelut edellä.

Näkökulma tukee: Kasvun sisältö ja suunta, investointien kohdentaminen. Kasvu on taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää sekä alueiden erilaiset lähtökohdat huomioivaa. Investoinnit ja kaavoitus kohdistuvat sinne, missä kasvu on kaupungille kokonaisuutena kannattavaa ja palvelut voidaan turvata.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- ohjaavat kasvua strategisesti ("mihin meillä on varaa kasvaa")
- yhdistävät kaavoituksen, infra- ja toimitilainvestoinnit

2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen

Strateginen perusta: Vetovoimainen Vantaa sekä Elinvoima- ja työllisyysohjelma.

Näkökulma tukee: Yritykset, työpaikat ja koulutus.

Vantaa houkuttelee yrityksiä, investointeja ja osaajia. Työpaikkojen määrä kasvaa ja asukkaiden koulutustaso nousee. Kaupunki vahvistaa asemaansa kansainvälisenä ja saavutettavana työpaikka- ja innovaatioympäristönä.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- mahdollistavat työpaikka-alueita tai yritystoiminnan kasvua
- tukevat koulutus-, osaamis- ja oppimisympäristöjä

3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus

Strateginen perusta: Hyvän elämän Vantaa sekä Turvallisuusohjelma.

Näkökulma tukee: Palvelut, arjen sujuvuus ja elämänlaatu.

Vantaa on turvallinen, viihtyisä ja toimiva arjen ympäristö kaikille elämänvaiheille. Palvelut, tilat ja ympäristöt tukevat lasten, nuorten, perheiden ja ikääntyvien hyvää elämää.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- parantavat palveluverkon toimivuutta ja saavutettavuutta
- lisäävät turvallisuutta tai turvallisuuden tunnetta

4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy

Strateginen perusta: Myönteisen aluekehityksen ohjelma, tasapainoisen kasvun tavoitteet.

Näkökulma tukee: Alueiden tasapaino ja vetovoima.

Kaikki suuralueet kehittyvät myönteisesti. Alueellinen eriytyminen pysäytetään, ja investoinnit lisäävät alueiden vetovoimaa, viihtyisyyttä ja sosiaalista kestävyyttä.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- vahvistavat heikommassa asemassa olevien alueiden kehitystä
- monipuolistavat asumista ja palveluja alueilla

5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Strateginen perusta: Ympäristöohjelma, hiilineutraalius ja luonnon monimuotoisuus.

Näkökulma tukee: Ympäristö, ilmasto ja resurssiviisaus.

Kaupunki vähentää päästöjä, vahvistaa luonnon monimuotoisuutta ja rakentaa ilmastokestävää kaupunkiympäristöä. Ympäristönäkökulma on integroitu kaikkeen kehittämiseen.

Hankekokonaisuudet tukevat näkökulmaa, jos ne mm.:

- edistävät luontoposiitiivisuutta ja viherrakennetta
- tukevat kestävää liikkumista ja resurssitehokkuutta

3. Palveluverkon linjaukset

Vantaa

Palveluiden järjestämisen tavoitteet, yleiset periaatteet ja linjaukset (1 /2)

Palvelut järjestetään kestävästi kaupungin strategisia ja palvelullisia tavoitteita toteuttaen sovittujen määrärahojen puitteissa. Palveluverkon kehittämiskorkeus perustuvat Vantaan palveluiden ja investointien suunnitelmaan. Yksityisten toimijoiden palvelut ja toimipisteet otetaan huomioon palveluverkon kehittämiskorkeus suunniteltaessa. Palveluverkkoratkaisut perustuvat kaupunkitasoiseen priorisointiin ja vaihtoehtojen kokonaistaloudellisten vaikutusten arviointiin laatu huomioiden. Oikein toteutettuna palvelut lisäävät alueen elinvoimaa ja ehkäisevät sosiaalista eriarvoistumista.

Palveluverkkosuunnittelussa etsitään uusia keinoja vastata lisääntyvään palvelu- ja tilatarpeeseen muun muassa hankkeita yhdistämällä soveltuvin osin, kehittämällä kiinteistöjä useampaan käyttötarkoitukseen sekä lisäämällä tilojen käyttöastetta ja yhteiskäyttöä. Toimivat ja tarkoituksenmukaiset palvelutilat tukevat palvelutoimintaa, parantavat tuottavuutta ja hyvinvointia. Oikein sijoitetut ja mitoitettut sekä tehokkaassa käytössä olevat palvelutilat tukevat kaupungin säästötavoitteiden sekä päästövähennys-, luonto- ja kiertotaloustavoitteiden saavuttamista.

Puistot ja viheralueet toimivat virkistysalueina kaupunkilaisille ja turvaavat luonnon monimuotoisuutta. Alueita suunniteltaessa

ratkaistaan palvelujen tilatarpeet ja toiminnot kokonaisuutena. Ratkaisuja haetaan sekä olemassa olevasta kaavavarannosta että kaupungin ja yksityisen mailta. Käytämme tämän mahdollistamiseksi maankäyttösopimuksia, maanvaihtoja ja maanhankintaa.

Suuremmilla täydennysrakentamis- ja laajennusalueilla käyttötarkoituksen muuttuessa asumiseen, kaupunki varmistaa ensin palveluiden rakentamisedellytykset talouden, tonttien ja resurssien osalta. Voimakkaasti täydentyvillä keskusta-alueilla asumista lisääviä kaavahankkeita tarkastellaan kokonaisuutena ja palvelutarpeen lisääntymiseen etsitään ratkaisut.

Palveluiden järjestämisen tavoitteet, yleiset periaatteet ja linjaukset (2/2)

Kaavoitusvaiheessa varmistetaan resurssit ja aikataulutus sekä sovitaan vastuutahot yleisten alueiden suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon osalta. Kaupunkisuunnittelussa ja tontinkäyttösuunnitelmissa otetaan huomioon myös mahdolliset äkilliset palvelutilatarpeet heikentämättä luontoarvoja tai muita palveluja. Herkille kohteille, kuten päiväkodeille ja kouluille sekä leikkipuistoille, osoitetaan toteuttamiskelpoiset sijainnit huomioon ottaen ilmanlaatua, melua ja tärinää koskevat määräykset.

Palvelut sijaitsevat pääsääntöisesti raideliikenteen ja muiden vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varsilla ja ne ovat helposti sekä kestävästi saavutettavia (esteettömyys, joukkoliikenne, kävely, pyöräily). Palveluiden hyvä saavutettavuus kestävin kulkumuodoin ei poissulje niiden saavutettavuutta myös autolla. Pyritään pysäköintipaikkojen osalta yhteiskäyttöisiin ratkaisuihin. Palvelujen sijainnin ja tilojen suunnittelussa hyödynnetään täydennysrakentamisen tuomat keskittämismahdollisuudet.

Päiväkotien ja koulujen tonttien ja tilojen mitoituksessa ja suunnittelussa noudatetaan ensisijaisesti valtakunnallisia ohjeita ja laadittua päiväkotitonttien mitoitusohjetta, mutta tarvittaessa esimerkiksi täydentyvillä ja tiiveimmillä alueilla kehitetään innovatiivisia tila- ja tonttiratkaisuja toiminnan laatua heikentämättä.

Toimitilat, yleiset alueet ja -kiinteistöt suunnitellaan muunneltaviksi ja monikäyttöisiksi. Lisääntyvään tilatarpeeseen vastataan yhteishankkeilla ja lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä. Ratkaisuja haetaan ensisijaisesti olemassa olevasta tilakannasta. Kaupungin keskeiset tilat, keskus-, piha- ja ulkoalueet tuodaan soveltuvin osin osaksi kaupunkikulttuurin palveluverkkoa. Sähköisiä palveluja kehitetään ja niiden saavutettavuutta parannetaan.

3.1 Toimialojen tavoitteet

Vantaa

Toimialojen tavoitteet – kasvatus ja oppiminen (1 /2)

Varhaiskasvatus

- Tavoitteena on tarjota varhaiskasvatusta riittävän lähellä asuinalueita, mikä vahvistaa jokaisen lapsen oikeutta oppia ja mahdollistaa tasa-arvoiset oppimisen edellytykset ja vahvan alun lapsen oppimispolulle.
- Yksityinen varhaiskasvatus täydentää kunnallista palvelua.
- Yksityinen varhaiskasvatus huomioidaan osana kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnittelua.
- Laajennetaan englanninkielistä IB-jatkumoa myös varhaiskasvatusikäisiin.
- Päiväkodin tavoitekokona on 6-10 ryhmäinen. Koko määräytyy palvelutarpeen ja kaupunkirakenteen mukaan hyödyntäen eri kokoisia tontteja.
- Palveluverkon suunnittelussa huomioidaan alueellinen eriytymiskehitys.
- Tuetaan esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tarkoituksenmukaisin tilaratkaisuin.
- Ruotsinkielinen varhaiskasvatus järjestetään keskitetysti Itä- ja Länsi-Vantaalle ja pyritään yhteisiin tilaratkaisuihin muiden ruotsinkielisten palveluiden ja suomenkielisen varhaiskasvatuksen kanssa.

Perusopetus

- Suomenkielisessä perusopetuksessa toteutetaan lähikouluperiaatetta niin että suurin osa koulumatkoista voidaan kulkea jalkaisin tai polkupyörällä. Palvelutarpeen kasvu vaihtelee alueittain ja kouluittain, mikä otetaan huomioon tilasuunnittelussa.
- Rakennettaessa uutta tilaa palveluille, on ensisijaisesti tavoitteena rakentaa noin 900 oppilaan yhtenäiskouluja mutta riippuen alueen palvelutarpeesta ja olemassa olevasta palveluverkosta, voidaan rakentaa myös erillisiä ala-yläluokkien kouluja.
- Uudiskohteissa ja perusparannuksissa otetaan huomioon vaativan tuen tarpeet eri puolella Vantaata.
- Laajennetaan englanninkielistä IB-jatkumoa kattamaan perusopetuksen ikäluokat.
- Palveluverkon suunnittelussa huomioidaan alueellinen eriytymiskehitys.
- Tuetaan esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tarkoituksenmukaisin tilaratkaisuin.
- Ruotsinkielinen perusopetus järjestetään kaupunkitasoisena palveluna ottaen huomioon hyvä saavutettavuus joukkoliikenteellä.

Toimialojen tavoitteet – kasvatus ja oppiminen (2 /2)

Toisen asteen koulutus

- Vantaan tavoitteena on tarjota jokaiselle vantaalaiselle peruskoulun päättäneelle opiskelupaikka ja vastata osaltaan aikuisten jatkuvan oppimisen tarpeisiin.
- Lukiokoulutuksessa tavoite on tarjota opiskelupaikka 55 % peruskoulun päättävistä nuorista.
- Varian ammatillisen koulutuksen oppilaitosverkon uudistus viedään loppuun Tennistien peruskorjauksen ja Osaamiskampuksen myötä.
- Opiskeluympäristöjen tulee olla vuorovaikutusta, yhteisöllisyyttä sekä itsenäistä työskentelyä tukevia ja ratkaisuissa tulee ottaa huomioon, että oppimista tapahtuu mitä moninaisimmissa tilanteissa ja paikoissa.
- Oppilaitosten tulee sijaita hyvien julkisten liikenneyhteyksien varrella ja niiden tulee olla houkuttelevia opiskelu- ja työpaikkoja. Toisen asteen koulutukseen on vapaa hakeutuminen
- Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen palveluverkko rakentuu nykyisten koulukiinteistöjen varaan.

Toimialojen tavoitteet – kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi (1 /3)

Yleistä

- Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palveluverkkoa kehitetään vantaalaisten vapaa-ajan ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä kaupungin elinvoiman vahvistamiseksi.
- Toimialan omaa palveluverkkoa täydentävät yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat omalla palveluverkollaan.
- Palveluverkkoa suunniteltaessa huomioidaan paitsi kaupungin väestön erilaiset jakaumat myös asukkaiden ja asuinalueiden hyvinvointi ja elinvoima.
- Toimialan palveluiden verkko koostuu erilaisista paikkaan sitomattomista, lähi-, suuralue-, kaupunki-, seutu- ja valtakuntatasoisista palveluista, joita järjestetään eri puolilla Vantaata.
- Palvelualueilla järjestettäviä palveluita täydentää Kuusijärven palvelukokonaisuus.
- Liikuntahalli-, jäähalli- ja tekojääverkoston laajentaminen.
- Lähipalveluiden osalta keskeistä on ulkoilualueiden ja -reittien, päiväkotien ja koulujen pihojen, ulkokuntoilupaikkojen, korttelikenttien sekä perheliikuntaan soveltuvien liikuntapaikkojen kehittäminen.
- Yksityiset- ja kumppanuushankkeet täydentävät kaupungin liikunnan palveluverkkoa.
- Toiminnallisia palveluja tuotetaan monipuolisesti eri ikäryhmille sekä lähipalveluina että alueellisina ja kaupunkitasoisina palveluina.

Liikuntapalvelut

- Liikunnan palveluverkkoa kehitetään vastaamaan kasvavan kaupungin tarpeita sekä tukemaan vantaalaisten liikkumista, aktiivista arkea sekä harraste- ja kilpaurheilua.
- Alueellisen kehittämisen painopisteitä ovat uimahalliverkoston uudistaminen, urheilupuistojen palveluverkon kehittäminen

Toimialojen tavoitteet – kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi (2/3)

Nuoriso- yhteisöpalvelut

- Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palveluverkkoa kehitettäessä huomioidaan asukkaiden tarpeet, väestökehitys ja kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kuten järjestöjen tarjoamat palvelut. Monia palveluja kehitetään yhdessä muiden toimijoiden kanssa (esim. yhteisötilat) asukkaiden ja yhteisöjen omaa toimijuutta tukien.
- Nuorisotilat ja asukastilat ovat pääsääntöisesti lähipalveluja, ja ne toimivat myös lähialueen eri-ikäisten asukkaiden harrastus- ja kohtaamispaikkoina. Tulevaisuudessa nuoriso- ja asukastilat suunnitellaan muiden palveluiden yhteyteen.
- Palvelut, joissa tarvitaan erityisiä tiloja ja palvelut, joissa kohderyhmälle tarjottavan palvelukokonaisuuden kannalta on tarkoituksenmukaista, keskitetään yhteen toimipaikkaan kaupungissa (esim. nuorten työpajat).
- Monet nuoriso- ja yhteisöpalvelut ovat paikkaan sitomattomia (esim. digitaalinen nuorisotyö) ja monia palveluja liikutellaan sinne, missä tarvetta on (esim. kohdennettu katutyö). Palveluja tarjotaan muiden toimijoiden palvelujen yhteydessä ja myös muiden kuin kaupungin tiloissa (esim. asumisneuvonta).
- Seudullisessa yhteistyössä kehitetään ja tarjotaan palveluja silloin, kun se on tarkoituksenmukaista kohderyhmän tavoittamisen tai resurssien käytön näkökulmasta (esim. Nuorisotyö raiteilla).

Elinikäisen oppimisen palvelut

- Vantaan aikuisopiston palveluverkkoa kehitetään paikallisen sivistystarpeen, väestörakenteen ja väestön muutosten mukaisesti. Opetus järjestetään lähipalveluna yhteistyössä muiden opetustilojen kanssa. Aikuisopiston omia päivä- ja erityisopetustiloja kehitetään asukkaiden määrän kasvaessa kaupunkikeskuksissa.
- Taiteen perusopetusta antavat Vantaan musiikkiopisto ja Vantaan kuvataidekoulu. Opetusta tuotetaan lähipalveluna ja osa keskitetymin, kuten orkesterit. Palveluiden kehittämisen lähtökohtina ovat vantaalaisten lasten ja nuorten tarpeet, saavutettavuus ja yhdenvertaisuus sekä toiminnan laatu.
- Harrastusten Vantaa -toimintaa kehitetään lasten ja nuorten tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Harrastukset järjestetään maksuttomina lähipalveluina pääosin kouluilla tai niiden läheisyydessä heti koulupäivän yhteydessä, yhteistyössä harrastustoimijoiden ja koulujen kanssa. Palveluverkkoa ja harrastuspolkuja vahvistetaan erityisesti alueilla, joilla harrastusmahdollisuuksia on vähän, jotta jokaisella lapsella ja nuorella on yhdenvertainen mahdollisuus harrastamiseen.

Toimialojen tavoitteet – kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi (3/3)

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

- Kulttuurin palveluverkon painopiste on elinvoimaa, identiteettiä, osallisuutta ja hyvinvointia tukevat palvelut. Niitä toteutetaan kaikilla palveluverkon tasoilla (lähi-, alueellisena, kaupunkitasoisina ja paikkaan sitomattomina palveluina).
- Tärkeinä painopisteinä ovat museoiden palveluiden ja tarjonnan kehittäminen vantaalaisille ja matkailijoille sekä julkisen taiteen ja kulttuuriympäristötyön asiantuntijapalveluiden tarjoaminen kaupunkisuunnittelun tueksi. Palveluiden suunnittelussa huomioidaan erityisesti eriytymisen ehkäisy sekä paikallisidentiteetin kokemuksen vahvistaminen.
- Kaupungin kulttuurielinvoimaa vahvistetaan kaupunginosiin levittäytyvillä kulttuuritapahtumilla ja kiinnostavilla historia-, taide- ja kulttuurireiteillä. Kulttuuritalot ja muut kulttuuritilat tarjoavat monipuolisia ja muuntautuvia tiloja, joissa sekä ammattilaiset että kaupunkilaiset voivat tuottaa ja toteuttaa kulttuuritoimintaa.
- Palveluverkkoa kehitetään yhdessä kaupunkisuunnittelun kanssa, jotta uudet monikäyttötilat, puistot ja keskusaukiot soveltuvat luontevasti esityksiin, näyttelyihin, tapahtumiin ja tukevat kulttuuritarjonnan syntymistä siellä, missä ihmiset arjessaan liikkuvat.
- Kirjastoverkkoa kehitetään kokonaisuutena, missä yksiköt

täydentävät toisiaan. Suunnittelussa huomioidaan alueiden erityispiirteet, väestörakenteen kehittyminen, keskeinen sijainti ja hyvät liikenneyhteydet.

- Kirjasto on lähipalvelu laajalle asiakaskunnalle ja sen tulee olla helposti saavutettavissa. Lähikirjasto edistää lukutaitoja ja elinikäistä oppimista sekä toimii itsensä kehittämisen, luovuuden ja harrastamisen alustana.
- Monikulttuurisen Vantaan asukkaille kirjasto tarjoaa matalan kynnyksen oppimis- ja kohtaamispaikan.
- Kirjastot vahvistavat alueiden koettua turvallisuutta tarjoamalla avoimia, valvottuja ja yhteisöllisiä tiloja. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota turvalliseen asiointiin ja esteettömyyteen.

Toimialojen tavoitteet – konsernijohto ja elinvoima (1 /2)

Elinvoimapalvelut

- Elinvoimapalvelut tarjoaa yrityspalveluita 48 h palvelulupauksella.
- Palvelualue tarjoaa kaupunkitasoisesti monipuolisia palveluita ja neuvontaa yrittäjille ja yrittämisestä kiinnostuneille, toimii yrittäjien ja sidosryhmien, kuten oppilaitosten ja tutkimus- ja kehitysorganisaatioiden yhdistäjänä sekä ajankohtaisen tiedon välittäjänä.
- Elinvoimapalvelut ylläpitää kaupunkitasoisesti yhteydenpitokanavia Vantaalla toimiviin yrityksiin ja tuottaa tietoa yritysten työvoima-, koulutus-, investointi- ja maankäytön sekä liikkumisen tarpeista ja välittää tätä tietoa kaupungin päätöksentekoon. Palvelualue kehittää kaupunkitasoisen CRM-asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönottoa.
- Elinvoimapalvelut tarjoaa kaupunkitasoisesti yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevia palveluita
- Palvelualueen tavoitteena on myös edistää ja toteuttaa kaupunkitasoisesti monenlaisia kehittämishankkeita, joilla tuetaan yrittäjyyttä ja lisätään työllisyyttä.

Toimialojen tavoitteet – konsernijohto ja elinvoima (2 /2)

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue

- Työllisyyden ja kotoutumisen palveluita tuotetaan monikanavaisesti lainsäädännöllisin reunaehdoin. Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut taataan kaikille asiakkaille.
- Palveluissa tarjotaan kokonaisvaltaista ohjausta työnhakuun, työllistymiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Työnantajalähtöinen työnvälitys on ydinpalvelu palvelualueella.
- Palvelualue edistää muunkielisten vantaalaisten kotoutumista ja yhdenvertaista pääsyä palveluihin ja tietoon mm. monikielisellä neuvonnalla ja lakisääteisillä työvoiman ulkopuolisten kotoutumisen palveluilla.
- Palvelualue tekee yhteistyötä muun muassa oppilaitosten, työnantajien, yritysten, järjestöjen ja muiden työvoimaviranomaisten kanssa mukaan lukien kansainvälinen yhteistyö.
- Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut tuottaa osaltaan tietoa vantaalaisesta työllisyydestä ja työmarkkinoista.
- Kaupungin keskitettyä asiakaspalvelua ja digitukea tuotetaan monikanavaisesti (puhelin, chat, sähköposti, kasvokkainen asiointi). Neuvonnan ja digituen tarve korostuu ja kiinteiden fyysisten palvelupisteiden merkitys vähenee.
 - Asiakaspalvelua ja digitukea tuodaan lähemmäs

asukkaita. Tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen neuvontaa ja tukea itsenäiseen asiointiin oikea-aikaisesti siten, että neuvonta ja tuki täydentävät muuta palvelutarjontaa ja tukevat asiakkaiden sujuvia palvelupolkuja.

- Kaupungin tiloja eri puolilla Vantaata hyödynnetään ja asiakkaiden pariin jalkaudutaan muiden palveluiden sekä järjestöjen ja yhteistyöverkostojen yhteyteen. Jalkautuva asiakaspalvelu lisää kaupungin palveluiden vaikuttavuutta ja saavutettavuutta sekä mahdollistaa toimialarajat ylittävän yhteistyön. Kiinteä asiakaspalvelupiste hyvien kulkuyhteyksien varrella mahdollistaa muun muassa kassa-asioinnin.

3.2 Kaupungin tuottamien palveluiden vyöhykkeet

Vantaa

Lähipalvelut

Tapahtumat	Perusopetus	Liikuntapaikat
Taiteen perusopetus	Harrastusten Vantaan harrastusryhmät	Lastenkulttuuripalvelut
Liikuntaan aktivointi	Lähikirjastot, kirjastoauto	Taide
Yhteisötyö	Kaupunginosapuisto	Vapaan sivistystyön yksilö- ja ryhmäopetus
Korttelipuisto	Kadut ja aukiot	Lähimetsät
Varhaiskasvatus, aukiolo klo 8.00-17.15-18.00	Esiopetus	Asukaspuistot
Joukkoliikenne ja pysäkit	Leikkipuistot	Lähipuistot
"Viileät" lähialueet kuumina hetkinä	Esteettömät ulkoilureitit	

Suuraluetaoiset palvelut

Vapaan sivistystyön palvelut (erikoistiloja vaativat ryhmät ja sisällöt)	Nuorisopalvelut	Liikuntapaikat (urheilupuistot, uimahallit, liikuntahallit, jäähallit)
Asukastilat	Liikuntaan aktivointi	Lastenkulttuurikeskukset
Kirjaston alueelliset palvelut	Tapahtumat	Keskuspuistot
Varhaiskasvatuksen iltahoito klo 22 saakka	Lukiokoulutus	Lapsiperheiden avoimet kohtaamispaikat
Taiteen perusopetus	Torit	Koirapuistot iso / pieni
Matonpesupaikka	Viljelypalstat	Tapahtuma-alueet ja lava
Hiljaiset alueet / pimeät alueet	Avoimet (päiväkodit) kohtaamispaikat	Ulkoilureitit

Kaupunkitasoiset palvelut

Aikuisten perusopetus	Liikuntapaikat (suuret monitoimihallit, stadion)	Kulttuurinen nuorisotyö	Eläinlääkäripalvelut
Nuorten työpajat	Nuorten aikuisten palvelut	Yhteisen pöydän ruoka-avun logistiikkapalvelut	Harrastusten Vantaan vaativan erityisen tuen ryhmät
Näyttelyt	Tapahtumat	Hyvinvointimentorointi	Ulkoilureitit
Sovittelupalvelut	Asumisneuvonta	Vantaa-info	Business Vantaan palvelut / yrityspalvelut
Työllisyyspalveluiden neuvonta	Osaamiskeskus Vantaa	Ohjaamo Vantaa	Maankäytön ja rakentamisen lupapalvelut
Vantaan monikielinen neuvonta	Retkeily- ja virkistysalueet	Luonnonsuojelualueet	Ympäristövalvonta ja tietopalvelut
Ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus	Aikuislukio	Ruotsinkielinen varhaiskasvatus	Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin palveluita (yksilötyö ja digitaaliset palvelut)
Ruotsinkielinen perusopetus	Ateriapalvelut	Taiteen perusopetus	

Seudulliset ja valtakunnalliset palvelut

Museopalvelut	Liikuntapaikat
Leirikeskukset	Ungdomsarbetet på spåret
Stora evenemang	Kulturhus
Ammatillinen koulutus	Ruotsinkielinen lukiokoulutus
	Ulkoilureitit

4. Vantaan kaupungin tilannekuva

Vantaa

4.1. Talous ja toimitilainvestointien lähtökohdat

Vantaa

Talous

Suomen kansantalouden hidas kehitys jatkui vuonna 2025 ja Suomen talous kasvoi kituliaasti vain 0,2 prosenttia. Kasvu ei ollut riittävää parantamaan työllisyyttä ja työttömyys jatkoi nousuaan. Suomen talouden elpymistä on hidastanut mm. maailmantalouteen heijastunut yleinen geopoliittinen epävakaus ja kotimaisten kuluttajien varovaisuus. Vaikka Valtiovarainministeriö on vuoden 2026 aikana tarkentanut kasvuennustettaan niin vuonna 2026 työttömyyden arvioidaan edelleen kasvavan ja asuntomarkkinoiden osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa.

Talouden yleinen heikkous näkyy Vantaan taloudessa niin lisääntyneinä palvelutarpeina mm. työllisyydenhoidossa sekä tulopohjan pettämisenä erityisesti verotulojen osalta. Kaupungin verotulot laskivatkin vuonna 2025 edelliseen vuoteen nähden 2,8 prosenttia ja heikkenivät peräti 46 miljoonaa euroa syksyn 2024 ennusteeseen nähden. Vaikka vuonna 2025 kaupungin toimintamenot toteutuivat alkuperäistä talousarviota pienempinä, niin tulopohjan pettäminen johti tilinpäätöksen 79,7 miljoonan alijäämään. Verotulopohjan erittäin heikon kehityksen lisäksi. Vantaan kaupungin toimintatuloista maanmyyntitulot olivat vuonna 2025 edelleen hyvin alhaiset heikon tonttikysynnän vuoksi. Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2025 hyväksymä talousarvio vuodelle 2026 perustuu -68 milj. euron tilikauden alijäämään.

Vuoden 2026 talousarvion verotuloennuste perustuu syksyn 2025 ennusteeseen, mutta verotuloennusteet ovat laskeneet vuoden 2026 aikana ja verotulojen ennustetaan toteutuvan lähes 24 milj. euroa heikommin kuin talousarviossa 2026 arvioitiin. Syksyn 2026 ennuste näyttäisi hieman parempaa tulosta, noin 60 milj. euron alijäämää, mutta ennuste sisältää kertaluontoisia tuloja, jotka parantavat sitä huomattavasti. Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy noin 18 miljoonaa euroa talouden tasapainotuksen toimenpiteitä ja vuoden 2027 talousarviokehykseen niitä sisältyy jo 32 milj. euroa. Kaupungin käyttötalouden tasapainotustarve on arviolta 80 miljoonaa euroa vuosien 2027–2030 ajalle. Edelleen heikkona pysyvä-taloustilanne ja erityisesti työttömyys vaativat todella tiukkaa arviointia niin käyttötalouden kuin investointienkin osalta, varsinkin kun investointeja kasvattaa Vantaan kaupungin historian suurin hanke, Vantaan ratikka. Rakentamisinvestointeja onkin jo kriittisesti tarkasteltu ja strategiassa määritellystä 760 milj. euron tasoa on jo laskettu 640 milj. euroon vuosien 2026–2029 aikana. Vuoden 2026 talousarvio sisältää nyt 343 milj. euron nettolainanottovarauksen ja lainakannan arvioidaan saavuttavan 2 miljardin euron rajan jo lähivuosina, eli käytännössä tuplaantuvan nykyiseen verrattuna. Lainavarausta kasvattaa erityisesti Vantaan ratikan investointi sekä yleisen suhdannetilanteen ja työttömyyden kasvun negatiiviset vaikutukset kaupungin verotulokehitykseen.

Investointihankkeita joudutaan priorisoimaan

Investointikehys on strategiassa määritelty aiempaa laajempana kokonaisuutena, johon luetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin investointien lisäksi myös strategiakaudella alkavat uudet ulkopuoliset vuokravastuut. Tämän kehyksen puitteissa järjestettävät palvelut määrittelevät kaupungin kasvun rajan.

Kaupunkistrategian mukaisesti toimitilainvestointeja priorisoidaan siten, että kaupungin omien investointien, konserniyhtiöiden investointien ja strategiakaudella alkavien uusien vuokrahankkeiden yhteenlaskettu arvo on enintään 760 milj. euroa vuosina 2026–2029. Yleinen taloustilanne sekä kaupungin taloustilanne huomioiden tasoa on kuitenkin syytä vielä tästä laskea, ja uusi kaupunginhallituksen 1.6.2026 hyväksymä investointikehys on 640 milj. euroa. Urheilualueinvestointeihin käytetään noin 3,0 milj. euroa/vuosi julkisen käyttöomaisuuden investointien määrärahan sisältä.

4.2. Väestökehitys

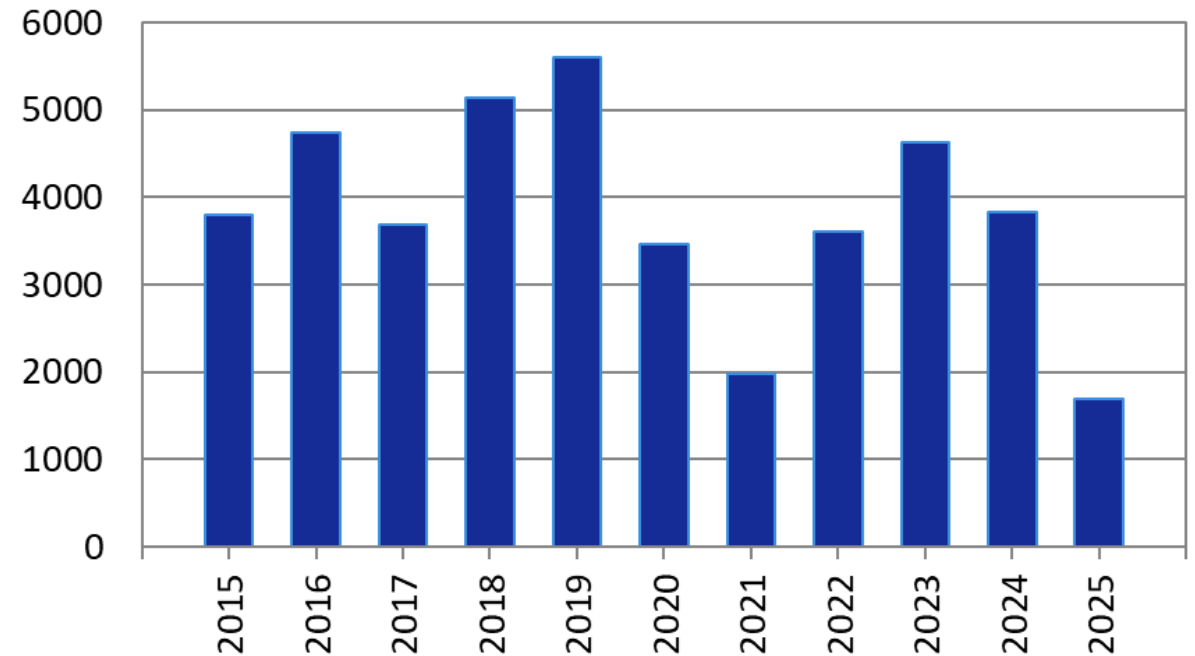
Vantaa

4.2.1. Yleinen väestökehitys

Vantaan väestönkasvu jäi alhaiselle tasolle vuonna 2025

- Vuoden 2025 lopussa Vantaalla asui **252 956** asukasta.
- Vuonna 2025 väestö kasvoi ainoastaan **1 700** asukkaalla, joka oli 2 140 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna.
- Ennakkotietojen mukaan väestönkasvun väheneminen johtuu pääosin ulkomaan muuttoliikkeen muutoksista.
- Väestönkasvussa on ollut suurta vuosien välistä vaihtelua.

Vantaan väestönmuutos (henkilöä) vuosittain

Aineistolähde: Tilastokeskus

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä laskenut, työikäisten ja 75 vuotta täyttäneiden kasvanut

- Edeltävän viisivuotiskauden (2020–2025) aikana Vantaan väestö on kasvanut yhteensä noin 15 700 henkilöllä.
- Kasvu on painottunut työikäisiin ja 75 vuotta täyttäneisiin.
- Varhaiskasvatusikäisten (9kk–6v.) määrä on vähentynyt.

Vantaan toteutunut väestö ja väestönmuutos (henkilöä)

	TOTEUMA		MUUTOS
	2020	2025	2020-2025
Alle 1 v.	2 486	2 592	106
1-6 v.	15 985	15 310	-675
7-12 v.	16 793	16 828	35
13-15 v.	8 055	8 829	774
16-18 v.	7 816	9 017	1 201
19-24 v.	17 470	17 309	-161
25-44 v.	74 391	81 121	6 730
45-64 v.	57 436	61 456	4 020
65-74 v.	21 670	20 826	-844
75+ v.	15 129	19 668	4 539
Yhteensä	237 231	252 956	15 725

Aineistolähde: Tilastokeskus

Väestönkasvun ennakoidaan painottuvan työikäisiin ja 75 vuotta täyttäneisiin

- Uusi väestöennuste lasketaan Vantaalle joka vuosi, jolloin ennusteessa huomioidaan tuoreimmat väestönkehityksen trendit ja päivitetty asuntorakentamisennuste.
- Vuonna 2025 lasketun ennusteen mukaan Vantaan arvioidaan kasvavan noin 20 700 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä.
- Kasvun ennakoidaan olevan voimakkainta työikäisten ja 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmissä.
- Peruskouluikäisten määrän arvioidaan laskevan erityisesti tulevan viisivuotisjakson aikana.

Vantaan enustettu väestönmuutos (henkilöä)

Ikäryhmä	ENNUSTETTU MUUTOS	
	2025-2030*	2030-2034*
Alle 1 v.	60	190
1-6 v.	370	930
7-12 v.	-420	0
13-15 v.	-40	-20
16-18 v.	270	-140
19-24 v.	3 350	690
25-44 v.	6 740	5 370
45-64 v.	6 080	7 040
65-74 v.	1 780	1 480
75+ v.	2 540	1 650
Yhteensä	20 730	17 200

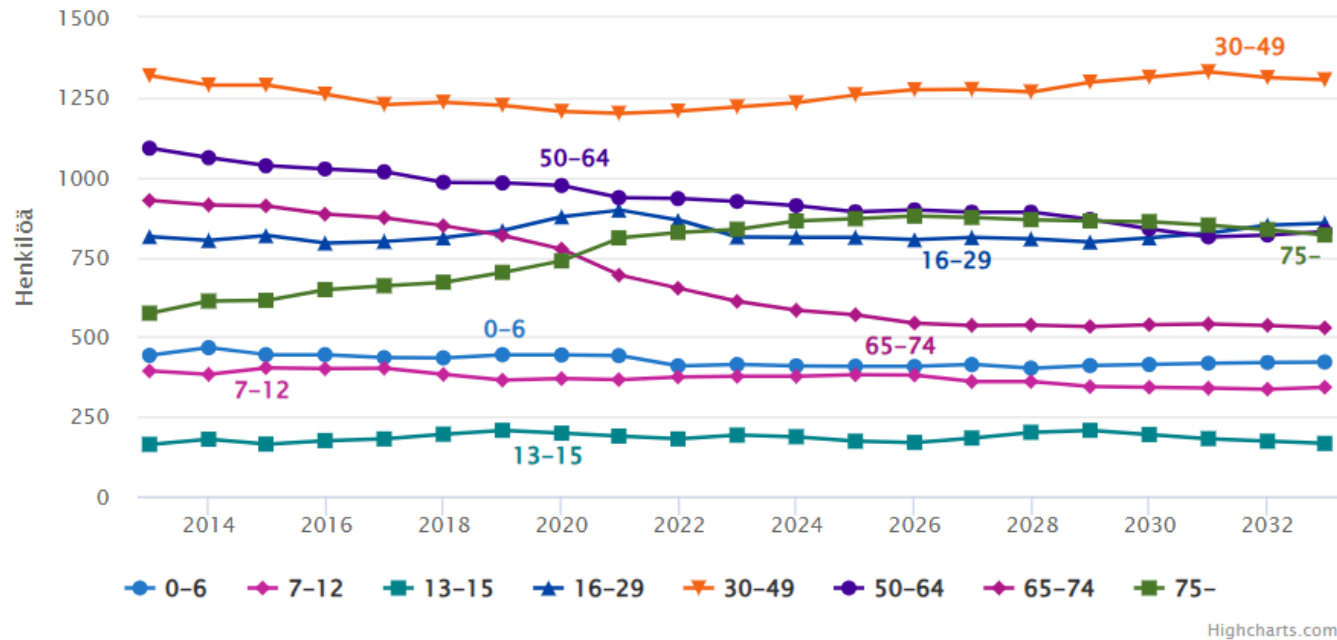
* Vuonna 2025 laskettu ennuste. Ennusteen luvut on pyöristetty lähimpään kymmeneen.

Aineistolähde: Vantaan Strategia ja Tutkimus,
Väestöennuste 2025

Ennustettu ruotsinkielinen väestönkehitys Vantaa

Ruotsinkielisen väestön ikärakenne 2013–2023 ja ennuste 2024–2033

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (2013–2023) ja Vantaan kaupunki (2024–)

Väestön kasvun arvioidaan olevan koko Vantaan alueella tulevalle 10v kaudelle 18%.

Alle kouluikäisten ruotsinkielisten lasten määrän arvioidaan hieman lisääntyvän (+2 %) tulevan vuosikymmenen aikana.

Ala- ja yläkouluikäisten ruotsinkielisten lasten määrän ennakoidaan puolestaan vähenevän yhteensä noin 60 lapsella (-10 %) tulevan vuosikymmenen aikana.

- Vuosien 2003 ja 2023 välisenä aikana ruotsinkielisten osuus koko Vantaan väestöstä on pienentynyt 3,2 prosentista 2,2 prosenttiin.
- Suhteellisen osuuden ennustetaan pienentyvän 1,8 prosenttiin vuoteen 2033 mennessä, mutta määrä pysyy lähes ennallaan.
- Muuttotappion ennakoidaan tulevan kotimaan muutosta, sillä Vantaalta muuttaa pois ruotsinkielistä väestöä enemmän muualle Suomeen, kuin sieltä muutetaan Vantaalle.
- Väestöennusten laaditaan aina vuosittain. Ruotsinkielisen väestön väestöennuste päivitetään 3 v välein.

Ennustettu väestönkehitys, kehyskunnat

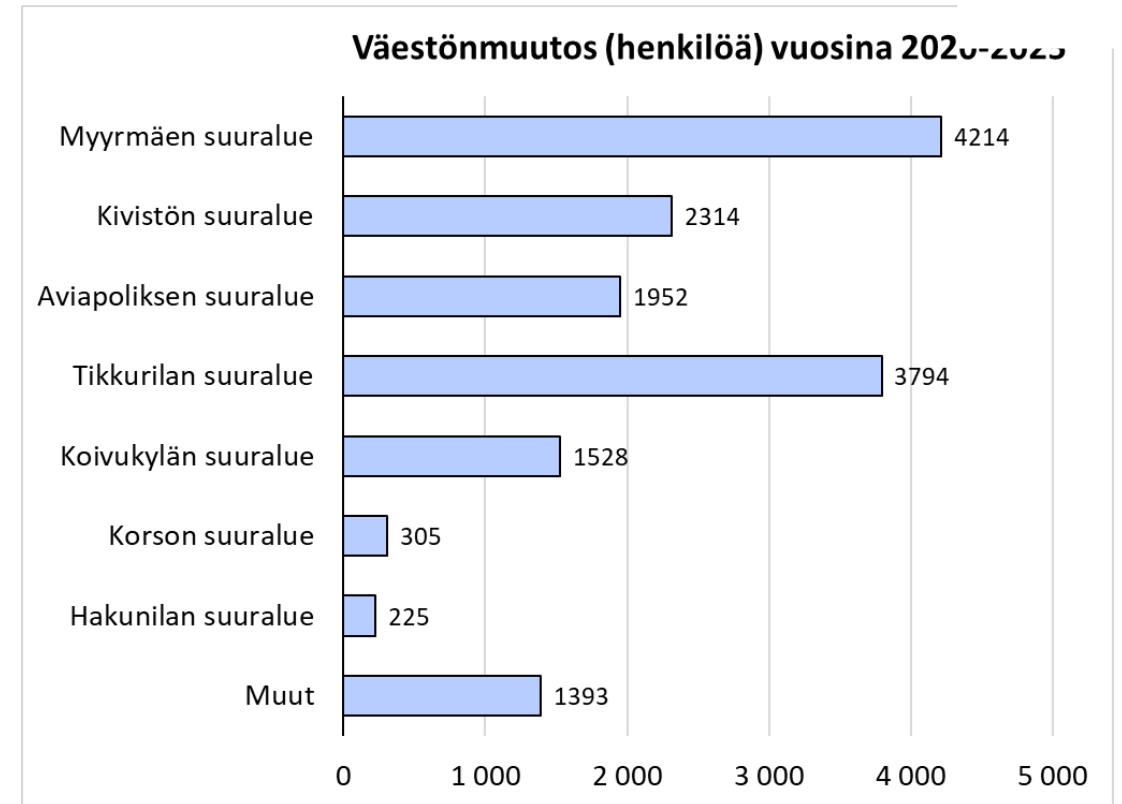
Ruotsinkielisten määrä ja osuus – kehyskunnat / vaikutus ruotsinkielisen yläkoulun oppilaspaikkatarpeeseen

- Helsingin skola (kapasiteetti 289 oppilaspaikkaa) on Vantaan ainoa 7.-9. luokkien ruotsinkielellä opetusta tarjoava koulu.
- N. 20% Vantaalla opiskelevista ruotsinkielisistä yläkouluikäisistä tulee naapurikunnista.
- Naapurikuntien ruotsinkielisten oppilaiden määrä on kasvava joten varaudutaan samaan kasvuun seuraavalla 10v kaudella.
- Kehyskuntien ruotsinkielisen väestön kasvu on vuosina 2015–2024 ollut 151 hlö. Tästä 10% varhaiskasvatukseen ja 10% perusopetukseen (=alakoulu + yläkoulu).
- Tilastoista ennustettuna kehyskunnista tulee Vantaalle yläkoululaisia arviolta n. 7–15 oppilasta enemmän seuraavan 10v kauden aikana.

Väestön määrä on kasvanut kaikilla suuralueilla vuodesta 2020

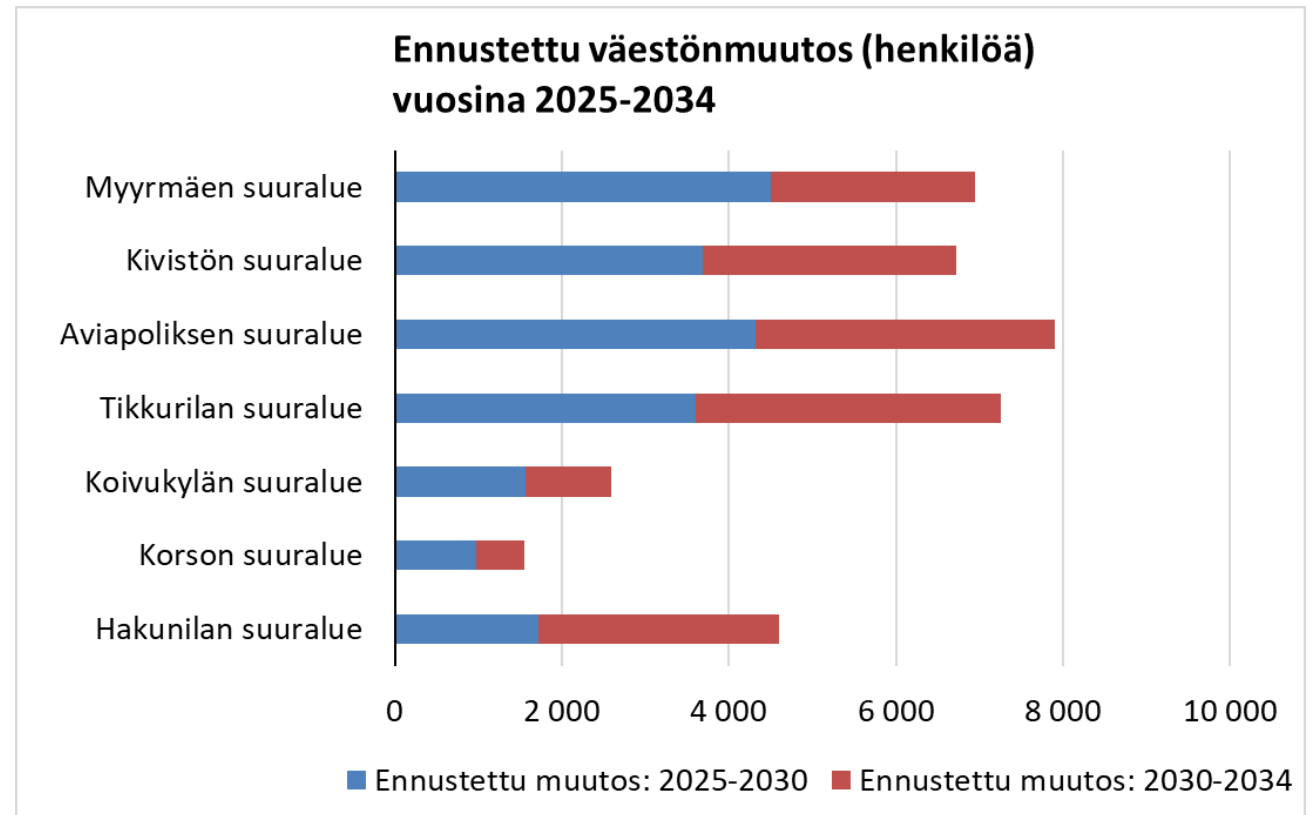
- Vuodesta 2020 Vantaan väestö on kasvanut yhteensä lähes 16 000 henkilöllä.
- Kasvu oli suurinta Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla.
- Väestö kasvoi vähiten Korson ja Hakunilan suuralueilla.
- Väestö kasvoi vähiten Korson ja Hakunilan suuralueilla.

Aineistolähde: Tilastokeskus

Väestönkasvun ennakoitaan jatkuvan kaikilla suuralueilla, voimakkaimmin Aviapoliksessa

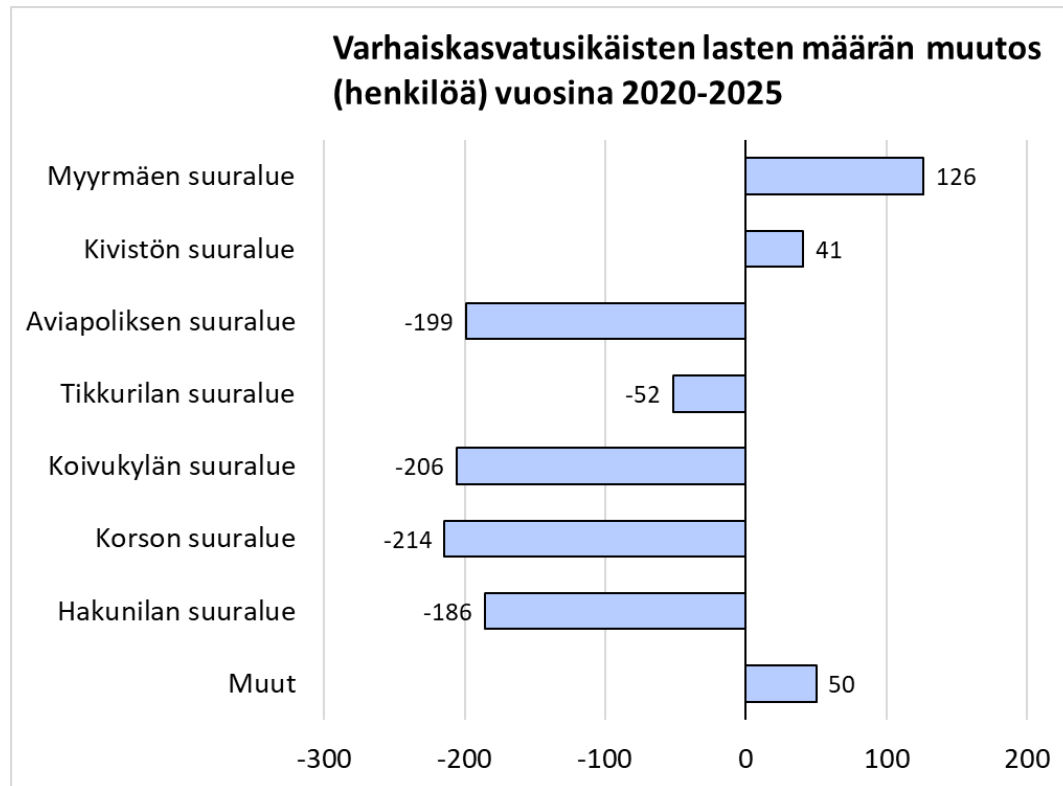
- Vantaan väestön arvioidaan kasvavan yhteensä noin 21 000 henkilöllä tulevan 5-vuotisjakson (2025–2030) aikana.
- Vantaan väestöennuste laaditaan vuosittain, jotta väestönkehityksessä tapahtuvat muutokset voidaan ottaa huomioon mahdollisimman ajantasaisesti. Viimeisin ennuste on laskettu kesällä 2025.
- On tärkeää huomioida, että ennusteisiin vaikuttaa voimakkaasti edellisten vuosien väestönkehitys sekä asuntorakentaminen. On todennäköistä, että vuonna 2026 laskettava uusi ennuste tulee olemaan väestönkasvun osalta jonkin verran vuonna 2025 laskettua ennustetta pienempi.

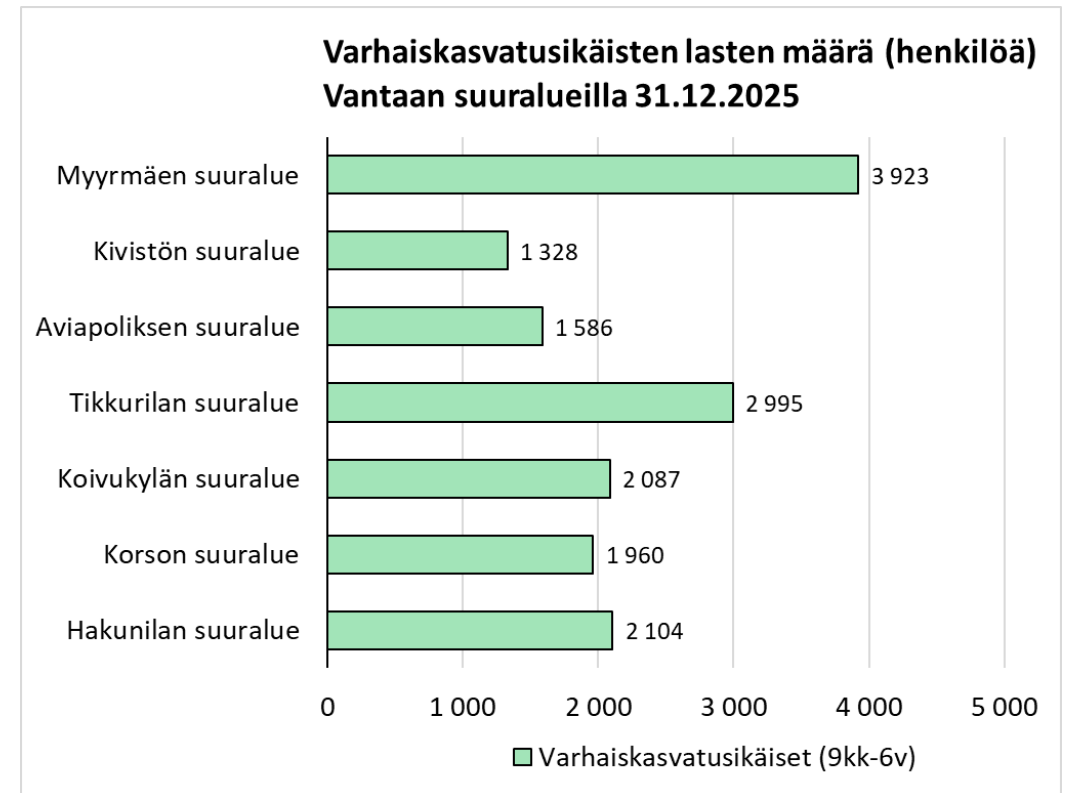
Aineistolähde: Vantaan strategia ja tutkimus, väestöennuste 2025

4.2.2. Ikäluokittaiset väestötiedot

Varhaiskasvatusikäisten määrä on laskenut lähes kaikilla suuralueilla vuodesta 2020 vuoteen 2025

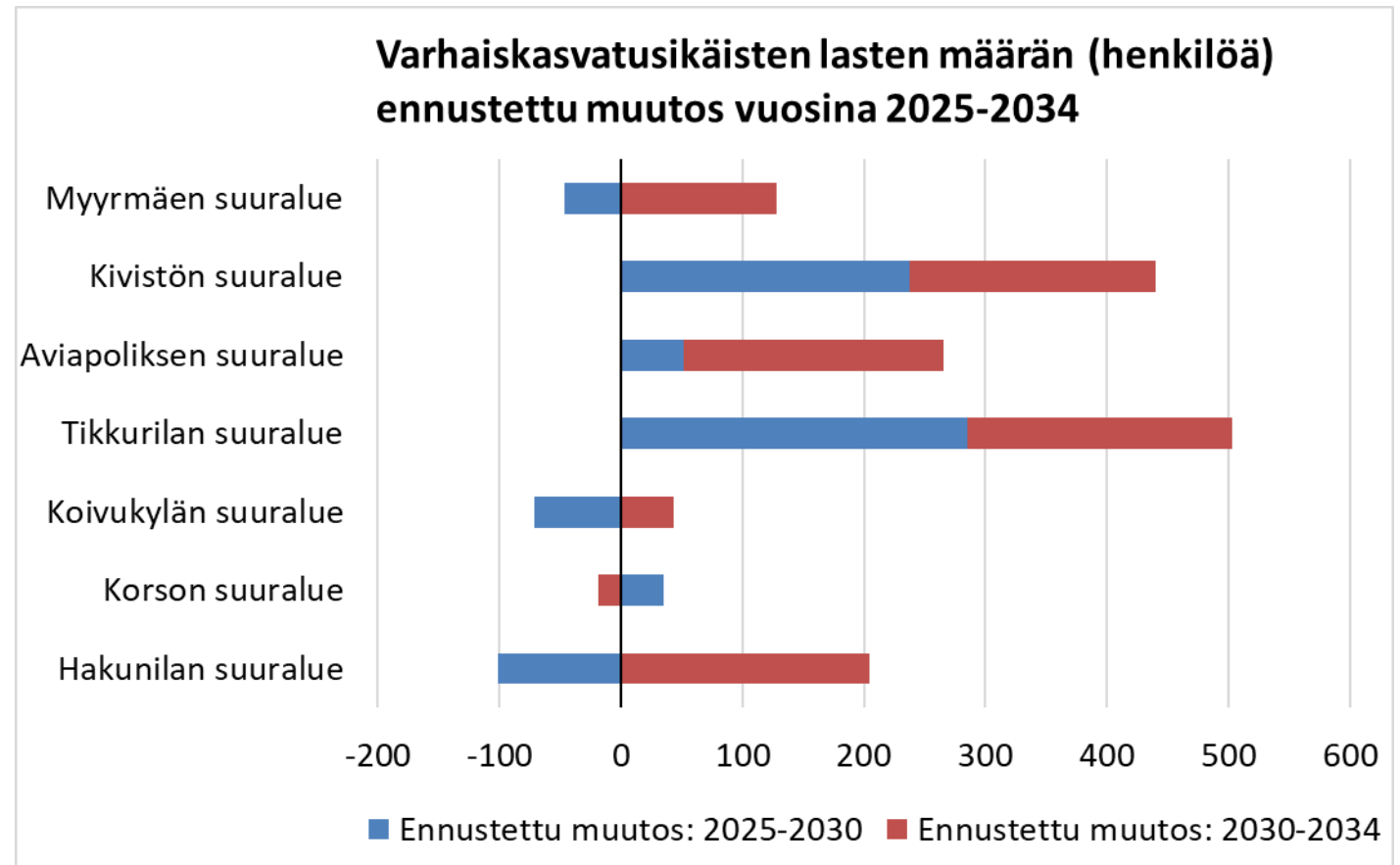
Vuoden 2025 lopussa varhaiskasvatusikäisiä oli eniten Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla

Aineistolähde: Tilastokeskus

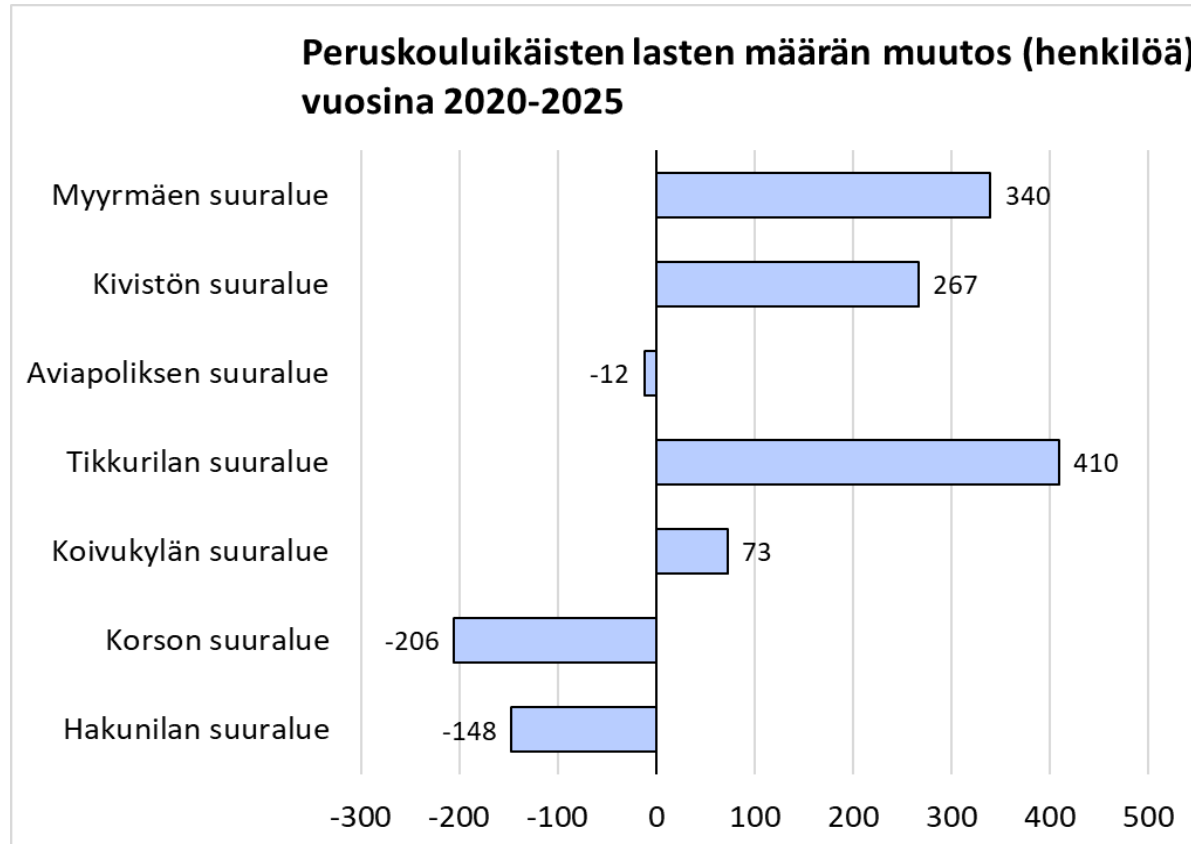
Varhaiskasvatusikäisten määrän ennakoitaan kasvavan erityisesti Tikkurilan ja Kivistön suuralueilla

- Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän arvioidaan kasvavan Vantaalla yhteensä noin 390 lapsella tulevan 5-vuotisjakson (2025-2030) aikana.
- Kasvun arvioidaan olevan suurinta Kivistön ja Tikkurilan suuralueilla.
- Tulevan 5-vuotisjakson (2025-2030) aikana varhaiskasvatusikäisten määrän arvioidaan vähentyvän Myyrmäen, Hakunilan ja Koivukylän suuralueilla.
- On tärkeää huomioida, että ennusteisiin vaikuttaa voimakkaasti edellisten vuosien väestönkehitys sekä asuntorakentaminen. On todennäköistä, että vuonna 2026 laskettava uusi ennuste tulee olemaan väestönkasvun osalta jonkin verran vuonna 2025 laskettua ennustetta pienempi.

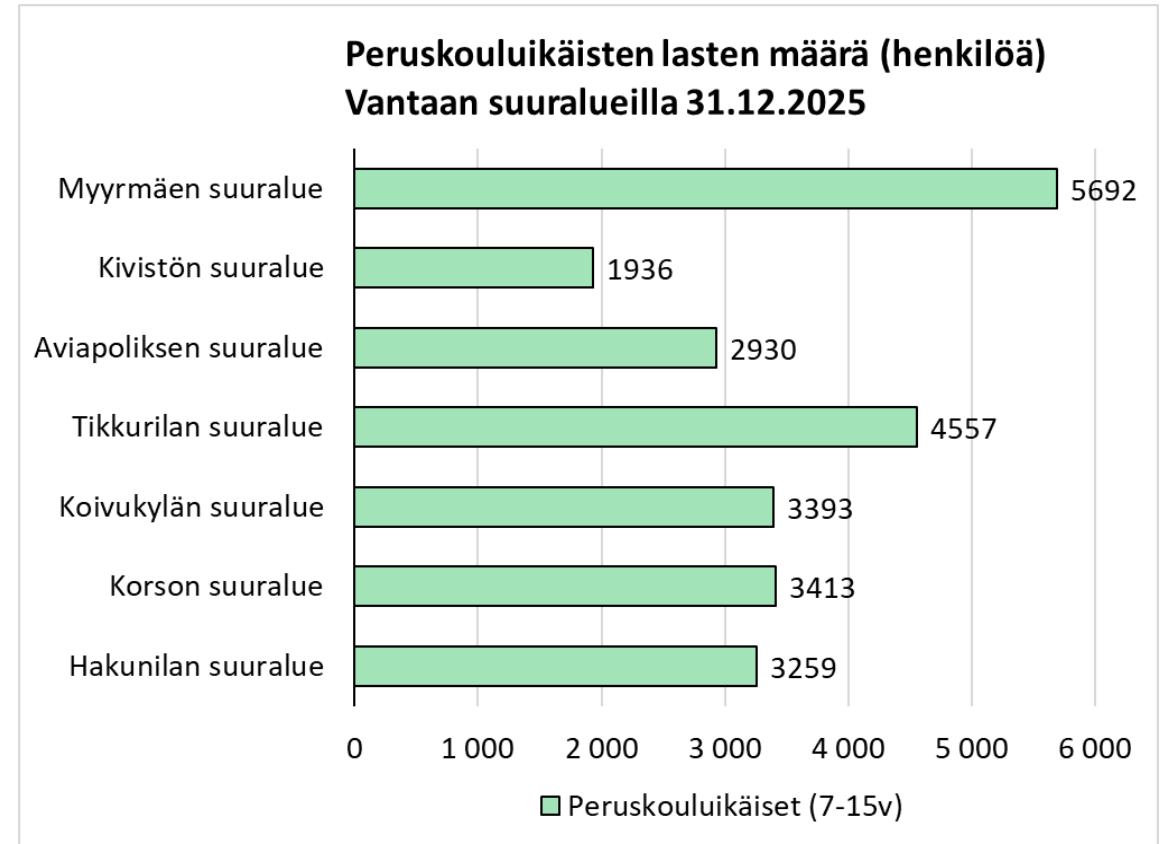
Aineistolähde: Vantaan strategia ja tutkimus, Väestöennuste 2025

Peruskouluikäisten määrä kasvoi voimakkaimmin Tikkurilan suuralueella vuosina 2020–2025

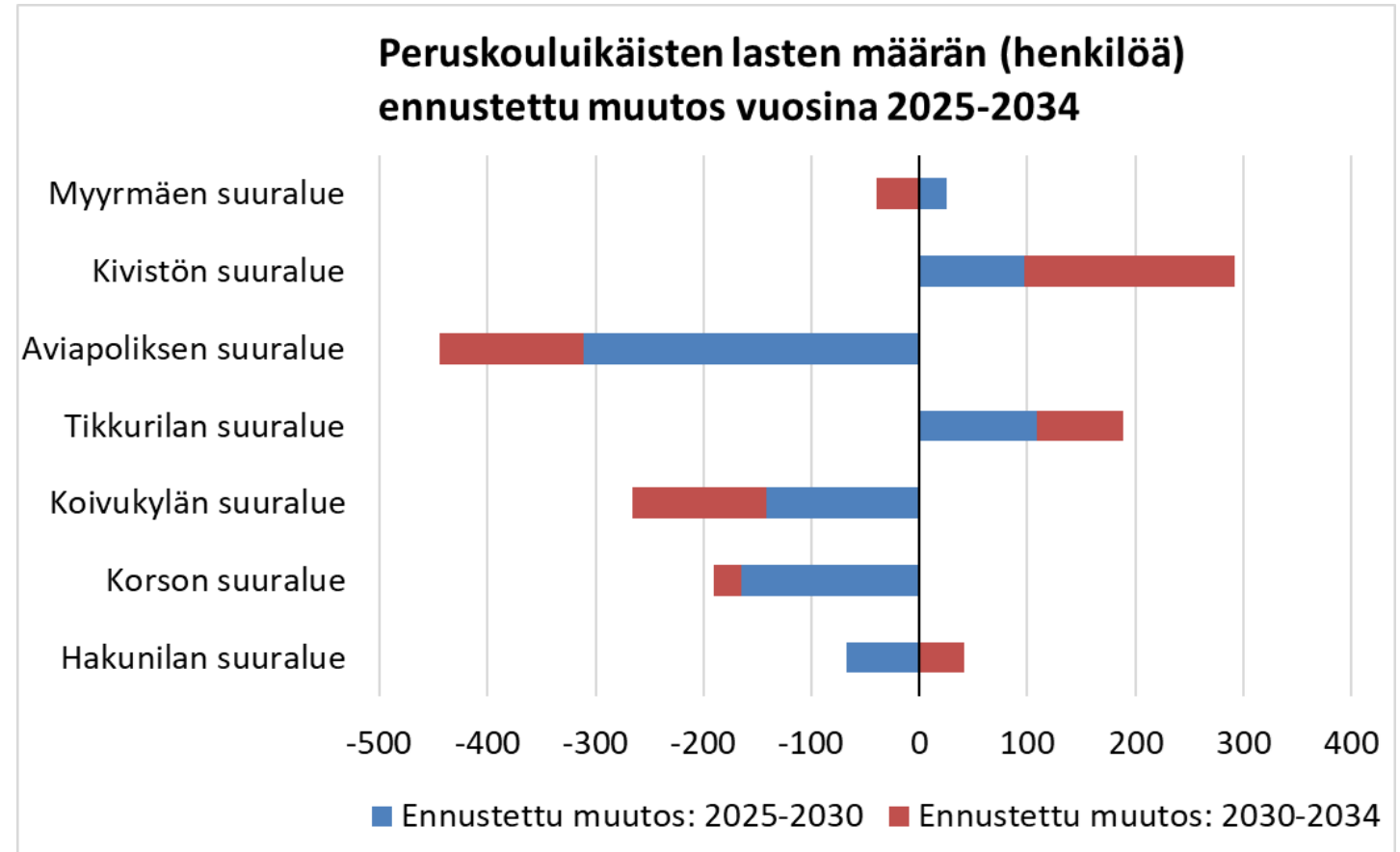
Aineistolähde: Tilastokeskus

Peruskouluikäisiä oli eniten Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla vuoden 2025 lopussa

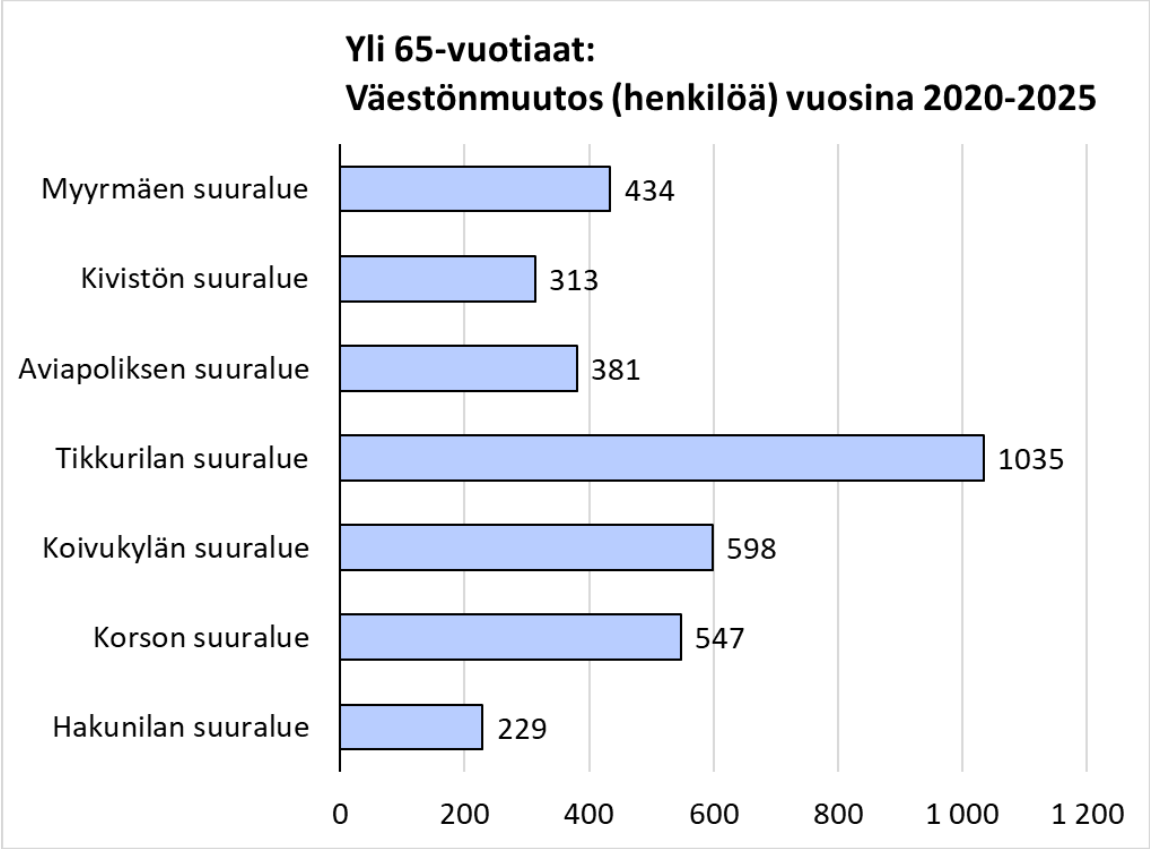
Peruskouluikäisten määrän ennakoitaan laskevan erityisesti Aviapoliksen suuralueella

- Peruskouluikäisten (7–15v) lasten määrän arvioidaan vähentyvän Vantaalla yhteensä noin 500 lapsella vuoteen 2034 mennessä.
- Määrän ennakoitaan vähentyvän erityisesti Aviapoliksen suuralueella.
- Kasvua ennakoitaan Kivistön ja Tikkurilan suuralueilla.
- On tärkeää huomioida, että ennusteisiin vaikuttaa voimakkaasti edellisten vuosien väestönkehitys sekä asuntorakentaminen. On hyvin todennäköistä, että vuonna 2026 laskettava uusi ennuste tulee olemaan väestönkasvun osalta jonkin verran vuonna 2025 laskettua ennustetta pienempi.

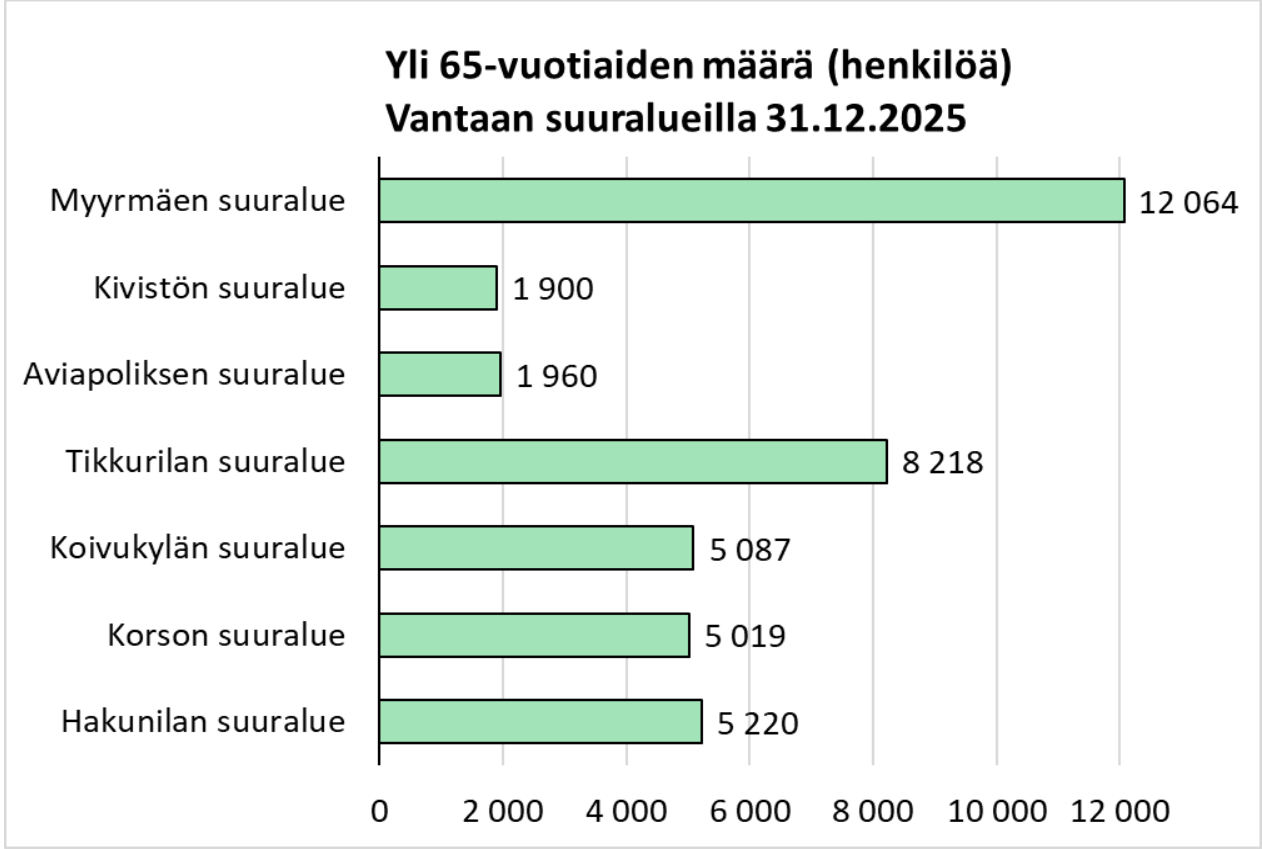

Aineistolähde: Vantaan strategia ja tutkimus, Väestöennuste 2025

Yli 65-vuotiaiden määrä on kasvanut kaikilla suuralueilla vuodesta 2020

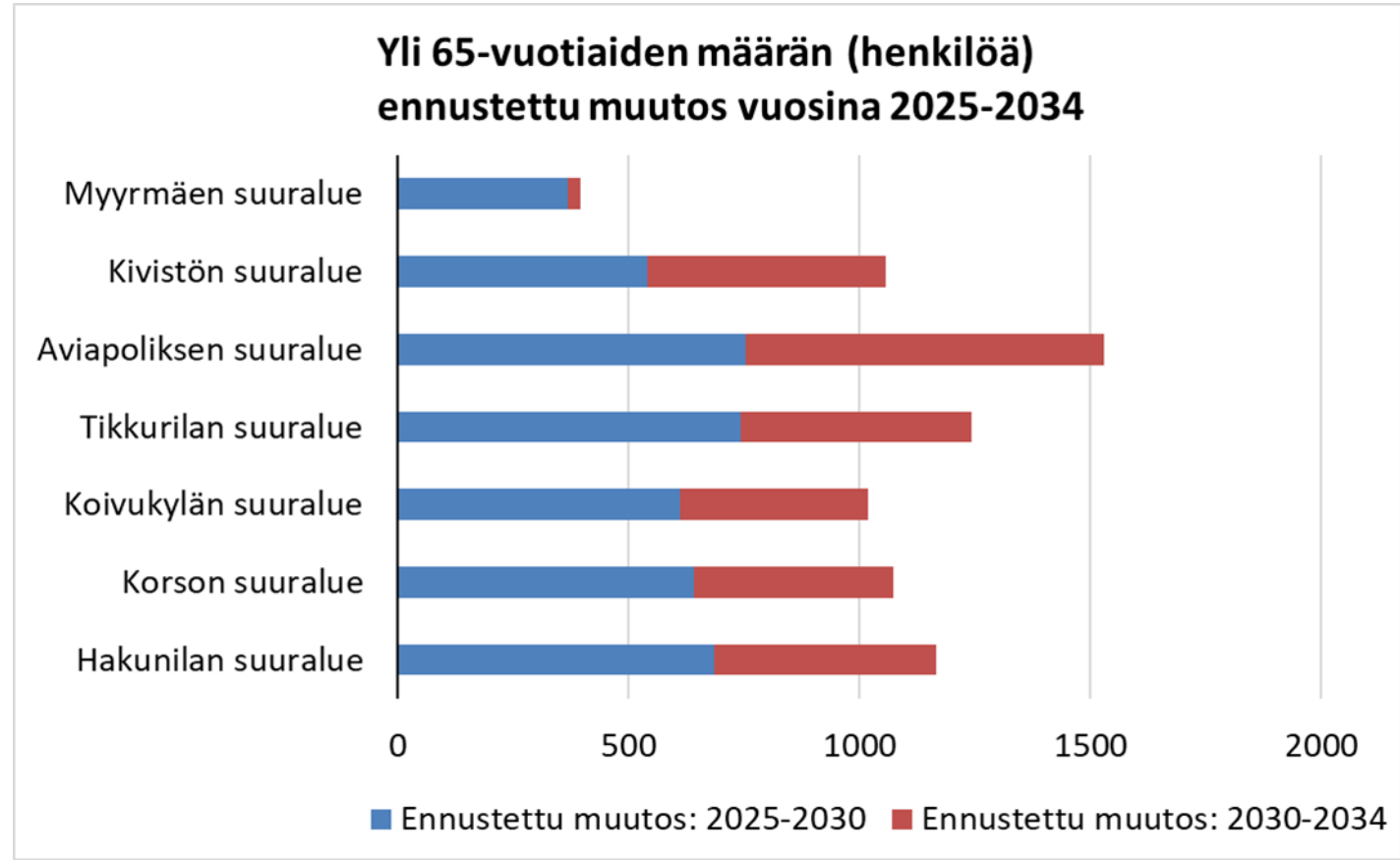

65 vuotta täyttäneitä oli eniten Myyrmäen suuralueella vuoden 2025 lopussa

Yli 65-vuotiaiden määrän ennakoitaan kasvavan kaikilla suuralueilla

- Yli 65 vuotiaiden määrän arvioidaan kasvavan Vantaalla yhteensä noin 7 500 henkilöllä vuoteen 2034 mennessä.
- Määrän ennakoitaan lisääntyvän erityisesti Aviapoliksen suuralueella.
- Kasvua ennakoitaan vähiten Myyrmäen suuralueella.

Aineistolähde: Vantaan strategia ja tutkimus, Väestöennuste 2025

4.3. Asuntorakentaminen

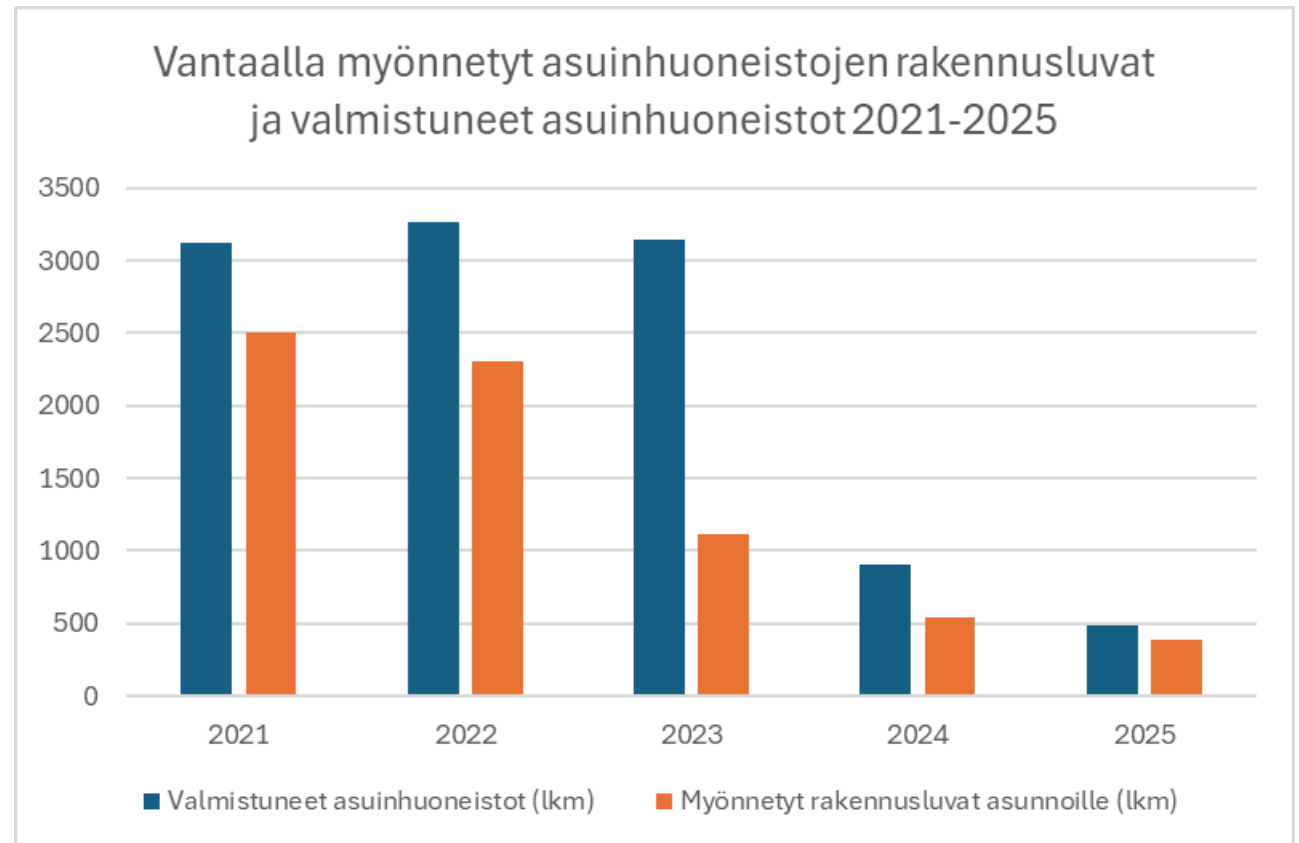
Asuntorakentaminen Vantaalla

Asuntorakentaminen on merkittäväällä tavalla vähentynyt Vantaalla. 2020-luvun taitteessa koettu asuntorakentamisen kasvuvuodet ovat päättyneet.

Vuonna 2025 valmistui n. 500 uutta asuinhuoneistoa. Tämä on kuudesosa verrattuna vuonna 2023 valmistuneiden asuntojen lukumäärään.

Uutena ilmiönä voidaan pitää myös tyhjiä asuntojen määrän kasvua etenkin kaupunkikeskustoissa. Osa asunnoista on myynnissä, osa lyhytaikaisessa majoituskäytössä. Etenkin uusista valmistuneista asunnoista osa on tyhjiillään aiempaan pidempään.

Uusien rakennuslupien määrän pohjalta on arvioitavissa, että asuntorakentaminen ei vilkastu kahden seuraavan vuoden aikana.

Asuntorakentamisennuste 2026–2035

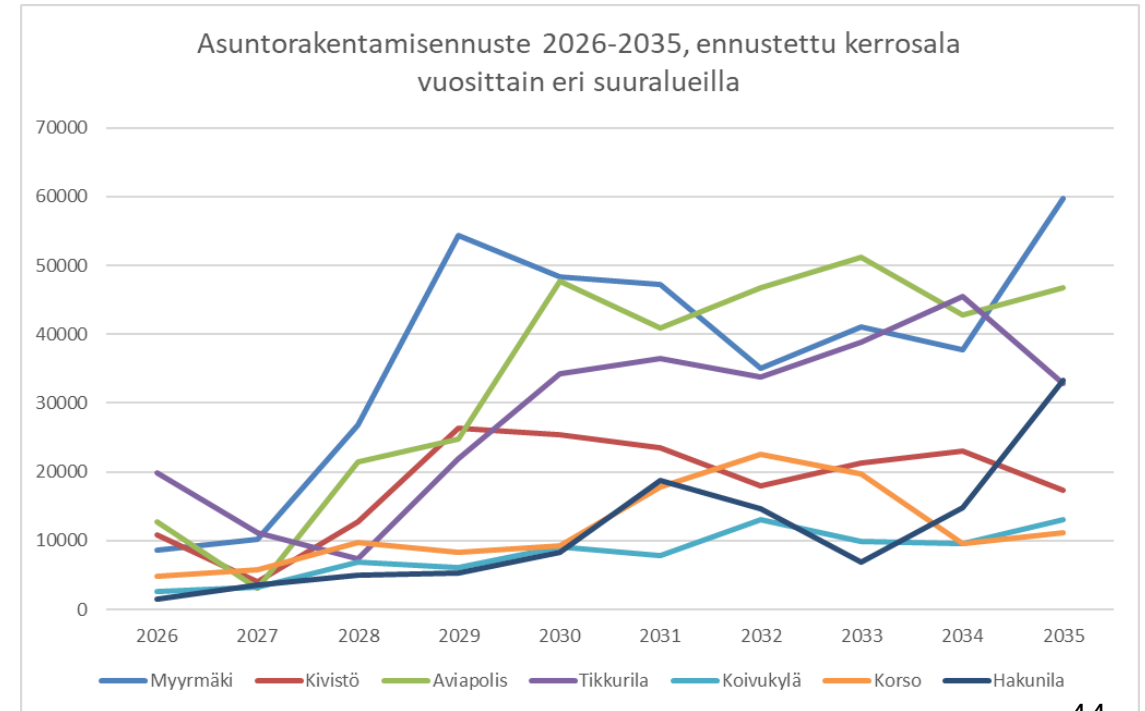
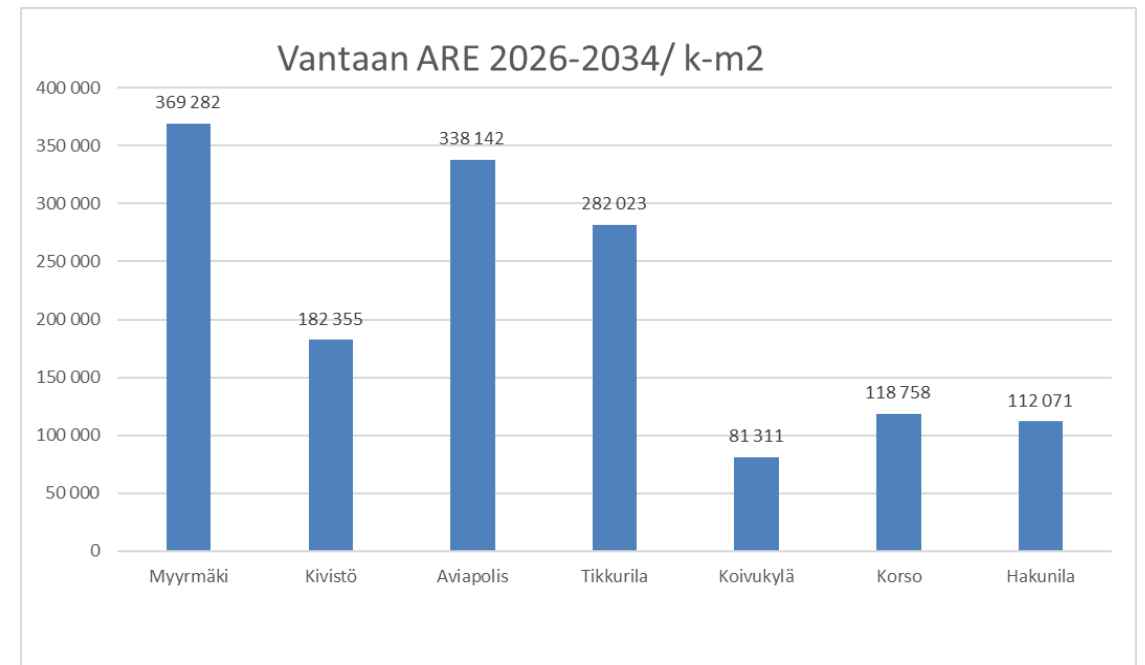
Asuntorakentamisennusteen mukaan rakentaminen Vantaalla jatkuu vilkkaana käynnissä olevan suhdannelaskun jälkeen.

Uusia asuntoja odotetaan rakennettavaksi 18 779 kpl vuoteen 2035 mennessä. Tämä on lähes 4 000 asuntoa vähemmän kuin ennakoitiin vielä vuosi sitten. Jopa viidennes ennakoidusta asuntotuotannosta jää toteutumatta.

Eniten uutta asumista rakennetaan Myyrmäkeen, Aviapolikseen ja Tikkurilaan. Koivukylässä, Hakunilassa ja Korsossa uudisrakentaminen ei ole yhtä vilkasta kuin muilla suuralueilla.

Asuntorakentamisen alhon ennakoidaan jatkuvan ainakin vuoteen 2028. Laskusuhdanteen aikana kasvanut väkiluku kuitenkin osoittaa, että kaikki uudet vantaalaiset eivät muuta uusiin asuntoihin. Muuttoliikkeen ja syntyvyyden myötä väestönkasvu kohdistuu olemassa olevaan asutokantaan.

Iso osa varannosta on yksityisen maalla ja vahvan kaavan alueella, joten hankkeiden käynnistyminen on kiinni yksityisten toimijoiden edellytyksistä.

Muita väestökehitykseen vaikuttavia tekijöitä

Asuntorakentamisennuste on yksi väestöennusteen pohjatiedoista. Se muodostaa pohjan tulevan väestökehityksen ja palveluverkon ajantasaisuuden arvioinnille. Asuntorakentaminen ei kuitenkaan ole ainoa väestönkasvuun vaikuttava tekijä.

Muuttoliike on kasvattanut väkilukua. Muuttoliike vaikuttaa myös eri tavalla uusien asuntojen tarpeeseen, sillä toisin kuin aiemmin uudet vantaalaiset eivät muuta uudisrakennuksiin, vaan löytävät kodin aiemmin rakennetuista vanhoista asunnoista.

Kaupungilla on mahdollisuus vaikuttaa kaavoituksen keinoin siihen, millaisia uusia asuntoja rakennetaan lähivuosina. Toisaalta jo nyt Vantaalla on kaavoitettua tonttivarantoa, josta merkittävä osa on yksityisessä omistuksessa. Kaavoituksen ja maanomistuksen ohella asuntorakentamiseen vaikuttaa myös kysyntä; etenkin ihmisten ostovoima sekä asumistoiveet.

Asuntorakentamisen ennakointia haastavat myös laajemmat talouden ja yhteiskunnan muutokset. Viime vuosina vanhojen asuntojen hinnat ovat laskeneet pääkaupunkiseudulla, mikä osaltaan hidastaa uudistuotannon käynnistymistä. Vuokra-asunnoissa asumisen hintaan vaikuttavat tarjolla olevat rakentamisen ja asumisen tuet sekä työllisyyskehitys, joka ohjaa ihmisten asuinpaikan valintaa. Muuta

pääkaupunkiseutua edullisempi asuminen on ollut Vantaan vetovoimatekijä. Jatkossa asuntojen arvon nostaminen on tärkeää, jotta esimerkiksi korjauslainojen saatavuus ei heikkene. Mikäli kiinteistöjen korjausvelka kasvaa, se voi vähentää asuinalueiden vetovoimaa. On myös ilmiöitä, joita on selvitettävä tarkemmin. Esimerkiksi osa asunnoista on tyhjillään tai pysyvästi muussa kuin vakituksessa käytössä.

Asuntorakentamisennusteen mukaan Vantaa tulee olemaan jatkossakin kerrostalovaltainen kaupunki. Tonttivaranto mahdollistaisi pientalorakentamisen jo nyt esimerkiksi Länsi-Vantaalla. Pientalojen ja rivitalojen rakentaminen käynnistyy nopeammin kuin kerrostalojen rakentaminen.

4.4. Lakisääteisten kunnallisten palveluiden tarve

Varhaiskasvatusikäiset ja päiväkotipaikkojen tarve

Seuraavassa vuoden 2025 toteutunut täyttöaste ja käyttöaste.
Varhaiskasvatuksen palvelualueet eivät täysin noudata suuraluejakoa.

Täyttöaste

90,3 %
Kunnalliset toimipaikat

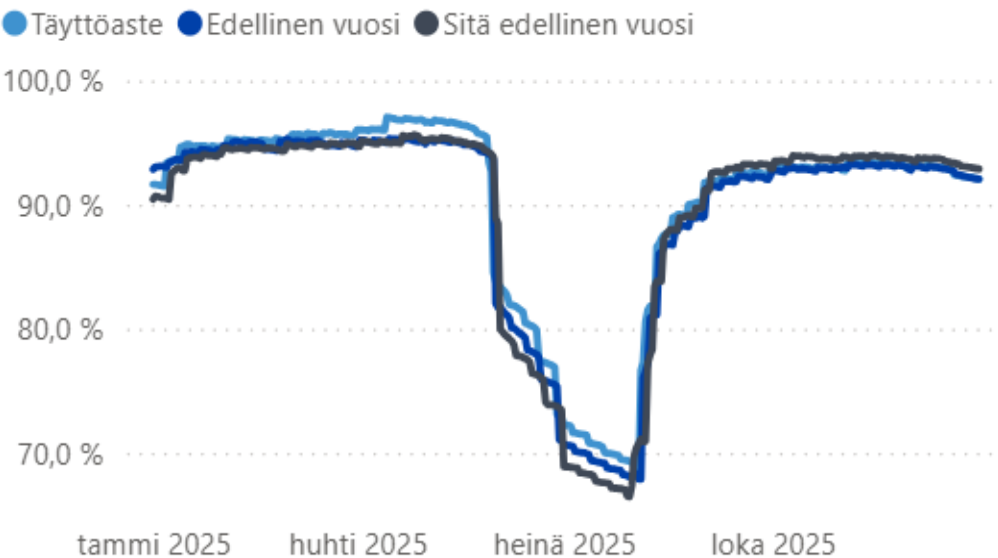
(Tyhjä)
Yksityiset toimipaikat

/alittu aikajakso: 01.01.2025-31.12.2025

Kunnalliset toimipaikat

Toimintamuoto	Täyttöaste	Vapaat paikat	Alle 25h	Yli 25h	Paikkoja käytössä
☐ Päiväkoti	90,3 %	1319,8	453,5	11803,4	12233,9
☐ Kaakkoinen	89,8 %	382,2	126,4	3242,3	3361,1
☐ Keskinen	91,4 %	247,3	85,6	2549,6	2630,7
☐ Läntinen	88,9 %	363,9	110,4	2824,0	2929,1
☐ Pohjoinen	90,0 %	318,8	100,6	2787,2	2883,1
☐ Ruotsinkielinen	101,5 %	7,6	30,5	400,4	429,9
Yhteensä	90,3 %	1319,8	453,5	11803,4	12233,9

Kunnallisten toimipaikkojen täyttöaste

Varhaiskasvatusikäiset ja päiväkotipaikkojen tarve

Varhaiskasvatuslaki säätelee ryhmäkokoja. Viime vuonna oli varhaiskasvatusikäisiä noin 16 200 lasta. Kun peittävyys lasketaan kertoimella 0,85, tarve on 13 770. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli 12 233,9 paikkaa ja yksityisessä 1 853 paikkaa. Viime vuonna varhaiskasvatuksessa paikat riittivät kaikille hakijoille koko kaupunkitasoa tarkastellessa.

Perheiden varhaiskasvatuksen tarve vaihtelee kuitenkin jonkin verran alueittain. Vuonna 2025 varhaiskasvatuksen ulkopuolelle jäi perheen omasta valinnasta johtuen 2113 lasta. Jos nämä lapset tulisivat varhaiskasvatuksen piiriin, tämä tarkoittaisi karkeasti laskien 12–13 uutta 8 ryhmäistä päiväkotia. He eivät mahtuisi nykyisiin tiloihin, vaan tarvittaisiin tehdä lisäinvestointiesityksiä.

Jos täyttö- ja käyttöaste olisivat 100 %, joustovaraa muutoksille ei olisi. Muutostilanteita ovat esimerkiksi perheiden muutto alueelle, jolloin lapsille ei löytyisi lakisääteistä varhaiskasvatuspaikkaa. Tällöin lähipalveluperiaate ei toteutuisi ja lasten mahdollinen tuen järjestäminen vaikeutuisi, koska ryhmäkokoja ei voisi pienentää.

Myös äkilliset korjaustarpeet hankaloittaisivat palvelun järjestämistä. Uudet päiväkodit vastaavat sekä kasvuun että ovat myös huonokuntoisten tilojen korvaavia hankkeita.

Lapset varhaiskasvatuksessa

13538
Lapsia

Valittu aikajakso: 01.01.2025–31.12.2025

Varhaiskasvatus, esiopetus ja valmistava

Laajuus Ikä	Alle 20h Lkm	20-25h Lkm	25-35h Lkm	35-50h Lkm	Yhteensä Lkm	Tyttöjä %	Poikia %
0v			4	3	7	28,6%	71,4%
1v	35	47	208	534	762	47,5%	52,5%
2v	58	116	546	1187	1627	49,0%	50,8%
3v	57	130	583	1553	1983	49,2%	50,6%
4v	53	121	583	1814	2283	47,2%	52,7%
5v	38	89	498	1807	2193	49,4%	50,3%
6v	106	68	396	2263	2363	50,3%	49,4%
7v tai enemmän	189	66	211	2256	2360	47,4%	52,2%
Yhteensä	536	637	3029	11417	13538	48,6%	51,1%

Perusopetus

Kouluinvestoinnit suunnitellaan väestöennusteen mukaisesti ja kouluverkossa ei ole juurikaan joustamisen varaa. Olemme osittain siirtyneet pitkäjänteisestä kouluverkkosuunnittelusta kohti poikkeustapausten tarkastelua investointien priorisointitarpeiden vuoksi.

Koulujen kapasiteettiin vaikuttaa pelkän oppilasmäärän lisäksi muut tarpeet, erityisesti vuosittain kasvanut vammaisopetuksen määrä.

	Oppilaspaikkamäärä (2026)	Oppilasmäärä 20.9.2025
Kivistö-Aviapolis		
Yhteensä	4883	4424
Todellinen oppilaspaikkamäärä*	4737	
Vapaita paikkoja	313	
Tikkurila-Hakunila		
Yhteensä Tikkurila-Hakunila	7 918	8247
Todellinen oppilaspaikkamäärä*	7680	
Paikkoja puuttuu	567	
Korso-Koivukylä		
Yhteensä Korso-Koivukylä	5 580	5486
Todellinen oppilaspaikkamäärä*	5413	
Paikkoja puuttuu	73	
Myyrmäki		
Yhteensä	5063	5234
Todellinen oppilaspaikkamäärä*	4911	
Paikkoja puuttuu	323	

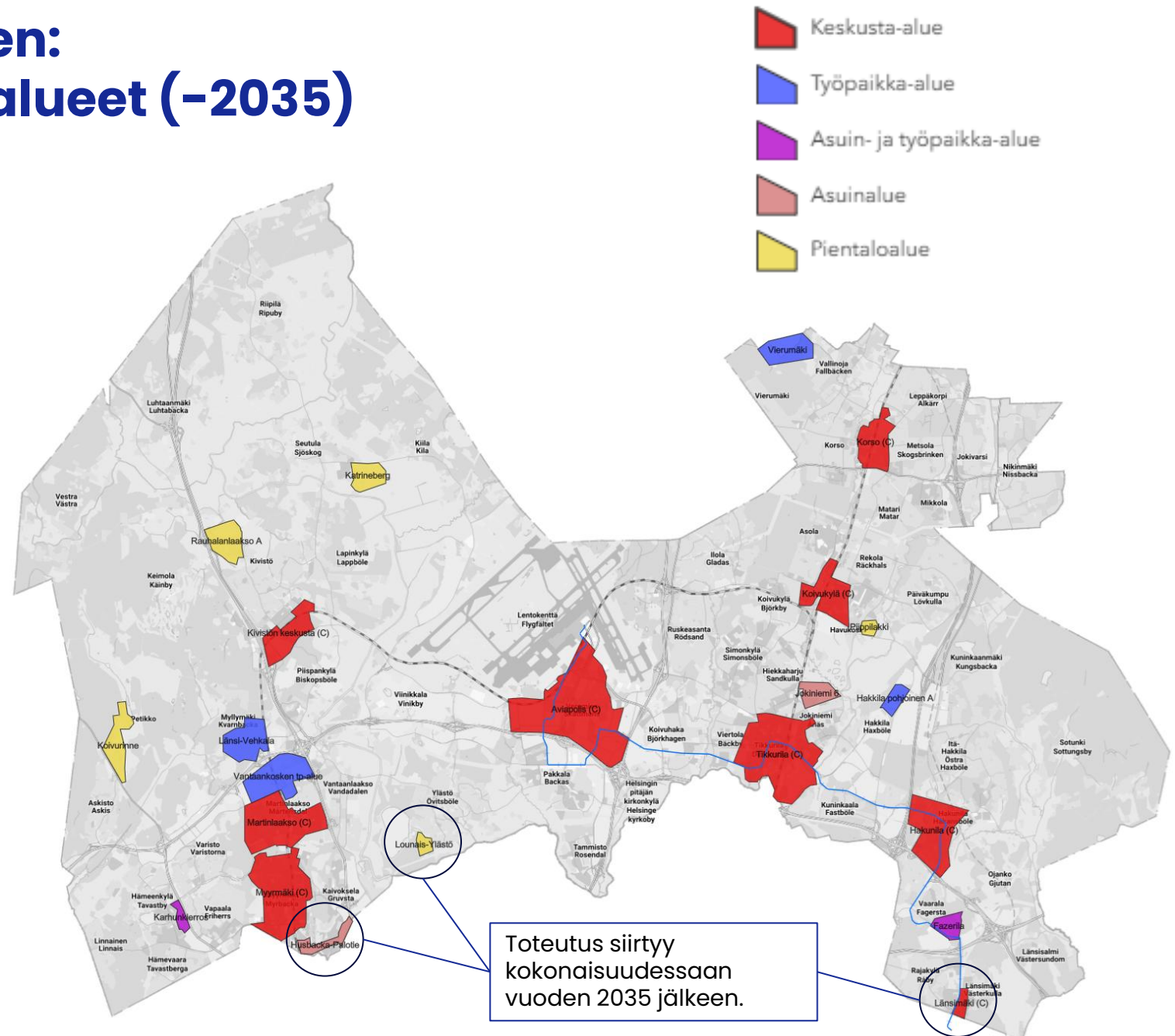
5. Vantaan maankäytön tavoitteet

Vantaa

Yleiskaavan toteutuminen: maankäytön painopistealueet (-2035)

Kaavoitus on tunnistanut yleiskaavan toteutumisen näkökulmasta asuin- ja työpaikkarakentamisen tärkeimmät painopistealueet vuoden 2035 loppuun mennessä.

- Suuren rakentamispotentiaalin alueet, jotka ainakin osin toteutumassa 10 vuoden sisällä.
- Alueet linjassa kaavoitussuunnitelman kanssa. Kaavataloudellisuus huomioitu.
- Arviolta vasta myöhemmällä aikajaksolla (2035 jälkeen) toteutumaan lähteviä aluekokonaisuuksia ovat esim. Petas, Pakkala ja Hakkilan monttu.
 - Lisäksi Husbacka-Palotien, Lounais-Ylästön ja Länsimäen arvioitu toteutus on siirtynyt myöhemmäksi.
 - Myös Vierumäen toteutus saattaa viivästyä.

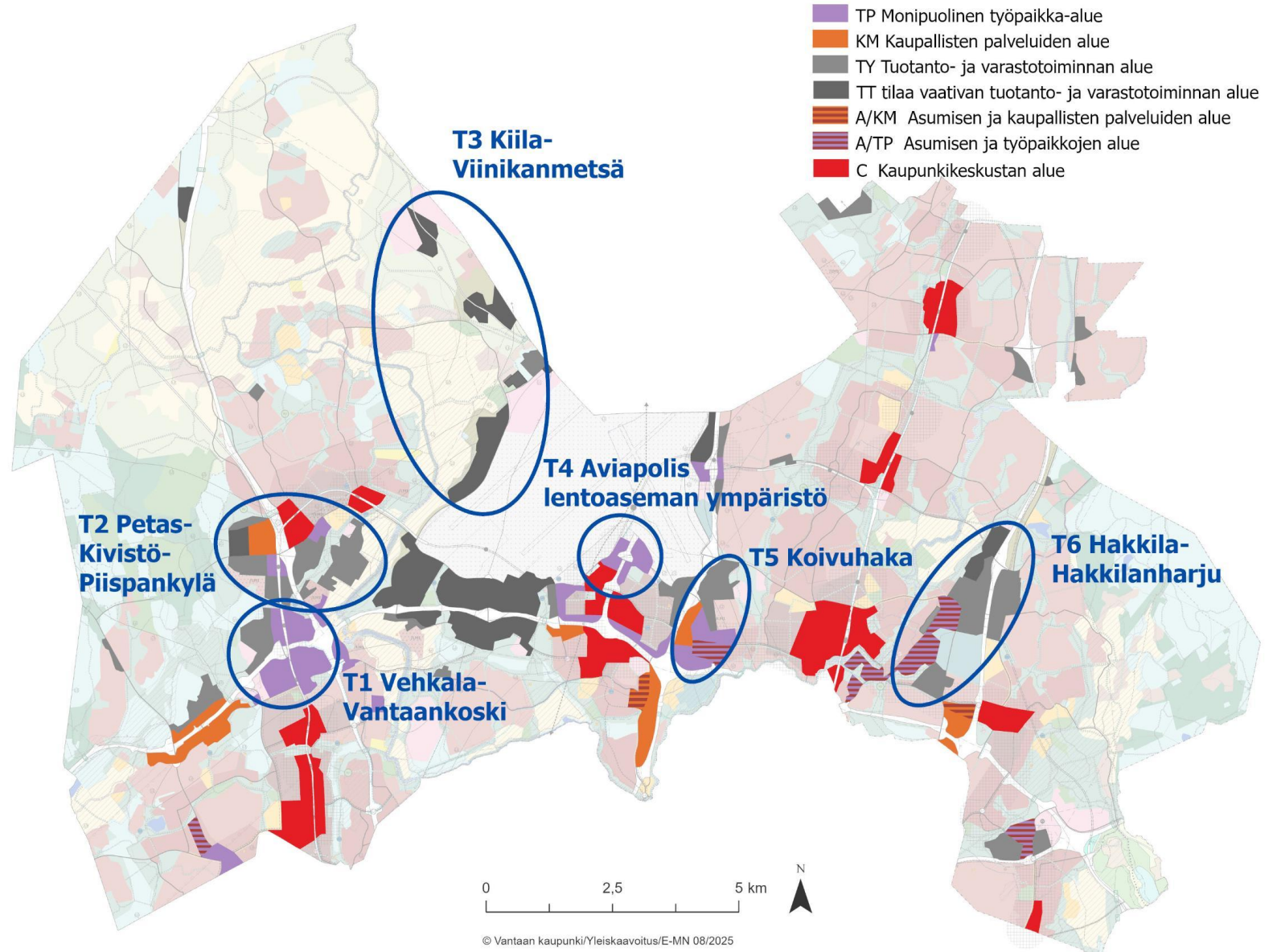
Yleiskaavan toteutuminen: työpaikka-alueet

Yleiskaavan työpaikka-alue selvityksessä (2025) tarkasteltiin yleiskaavan mahdollistamien työpaikka-alueiden potentiaalia. Yksityiskohtaiseen tarkasteluun valiittiin kartalla näkyvät kuusi aluekokonaisuutta.

Vuoteen 2035 mennessä yleiskaavan mahdollistamia merkittäviä työpaikka-alueita ovat keskusta-alueiden lisäksi Vehkala-Vantaankoski, Rusokallio sekä riippuen Tuusulan puoleisten liikenneyhteyksien toteutumisesta myös Vierumäki (Vallinoja).

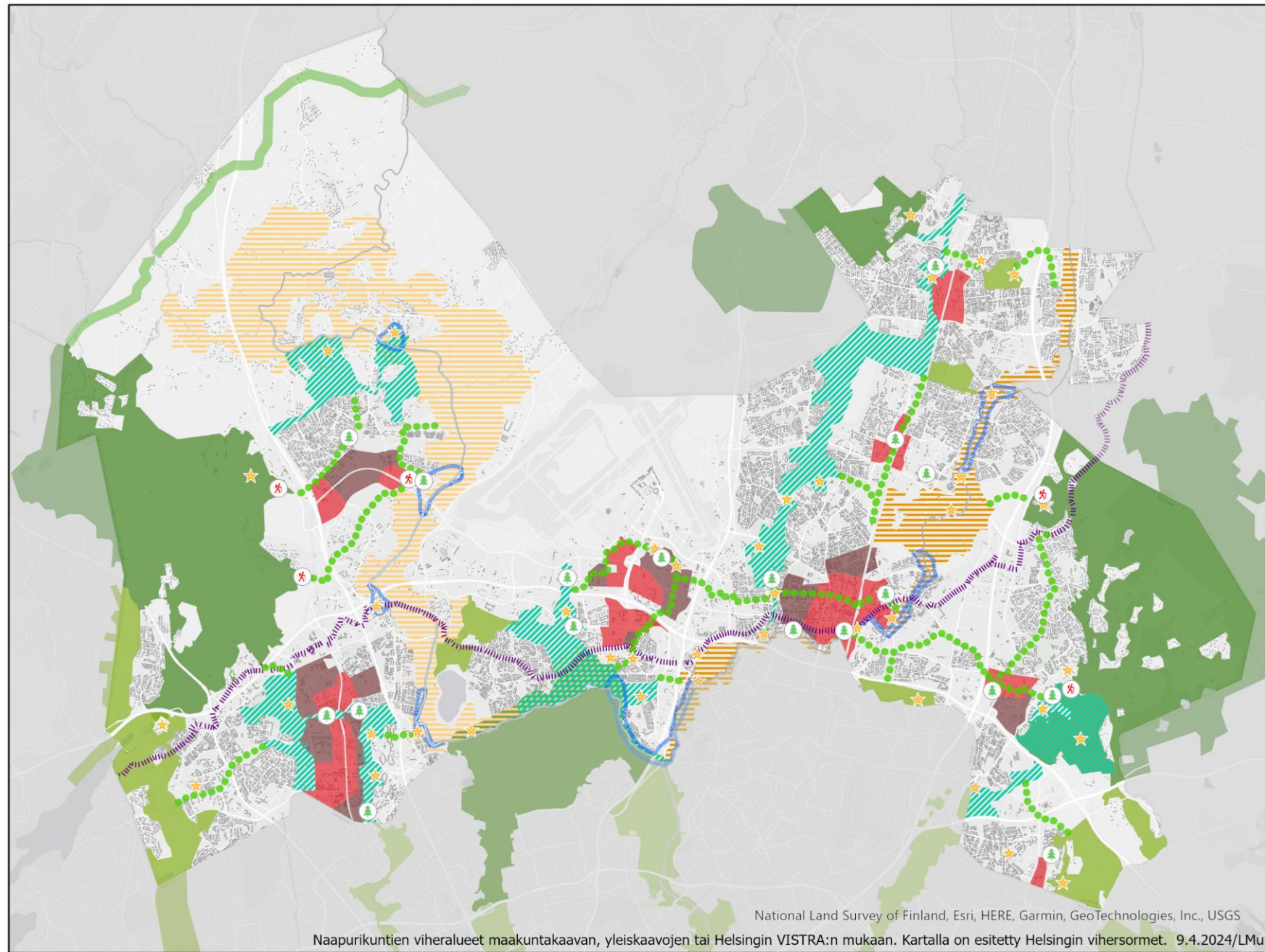
Pitkällä aikavälillä (2035 jälkeen) merkittävin rakentamaton ja suuria tontteja mahdollistava työpaikka-alue on Petas. Muita yleiskaavan mahdollistamia uusia työpaikka-aluekokonaisuuksia pitkällä aikavälillä ovat esim. lentoaseman ympäristö, Ruskeasanta sekä mt 152 jatkeen varsi Kiilassa.

Vantaalla on toimitilavarantoa yleis- ja asemakaavavarannolla nettomääräises (muuntuvat alueet huomioiden) noin 4 miljoonaa k-m².

Yleiskaavan toteutuminen: virkistysalueiden toteuttamisen periaatteet

- 1. Virkistysalueet tarkennetaan asemakaavoissa** yleiskaavan ja viherrakenteen kehityskuvan pohjalta. Virkistysalueeksi varataan viherrakenteen kehityskuva VIVA:ssa (KALA 13.8.2024) esitetyt kaupunginosapuistot ja korttelipuistot. Niiden rajaukset tarkennetaan asemakaavoissa. Lisäksi varataan minimissään viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohjeen (SAAVU) edellyttämät virkistysalueet asemakaavoissa. Yleiskaavan virkistysalueyhteyksien sijainti ja aluevaraukset tarkennetaan asemakaavoissa.
- 2. Viherrakenteen kehityskuva VIVA:n ja asemakaavan mukaiset virkistysalueet toteutetaan** uusien asuinalueiden rakentamisen tai vanhojen kehittämisen yhteydessä. VIVA:ssa määritellyt virkistysaluetyypit ovat keskuspuisto, kaupunginosapuisto ja korttelipuisto (ei näy viereisessä kartassa). Keskuspuistot voivat sisältää myös muuta kuin virkistysaluetta, kuten maatalousaluetta.
- 3. Virkistysalueiden toteuttamisen ensimmäinen askel on hankkia alue kaupungin omistukseen.** Asemakaavoitetut virkistysalueet pyritään hankkimaan kaupungin omistukseen (VL, VP, muut V-alkuiset maankäyttöluokat). Kaupungin omistamina niitä voidaan kehittää virkistyskäytössä.
- 4. Viheralueiden palveluverkkosuunnitelman** (KAKU 16.5.2023, TILA 7.6.2023) **mukaiset palvelut toteutetaan** uusilla ja vanhoilla alueilla.
- 5. Ulkoilureittien tavoitesuunnitelman** (TILA 13.10.2021) **mukaiset ulkoilureitit toteutetaan.** Reittien toteuttamisjärjestyksessä otetaan huomioon alueiden väestömäärä ja väestön kasvu siten, että ensisijaisesti alueilta, joilla on paljon väestöä tai väestö kasvaa, on pääsy ulkoilureittejä pitkin laajemmille virkistysalueille. Ensisijaisia ovat lisäksi VIVA:ssa määritellyistä luontoporteista lähtevät reitit.
- 6. Joen varren virkistyskäytön kehittämisen alueista** tehdään tarkempia suunnitelmia ja niiden saavutettavuutta parannetaan
- 7. Jokien varsien alueita pyritään hankkimaan kaupungille virkistyskäyttöä varten.**
- 8. Luontoportteja kehitetään.**
- 9. Kaupunkikeskuksissa kehitetään virkistyskehiä** asemakaavojen katu- ja viheralueilla.
- 10. Uusia hulevesipuistoja** suunnitellaan ja perustetaan.
- 11. Jos kaupungin maata ollaan vuokraamassa, huolehditaan, ettei vuokraus haittaa yleiskaavan, asemakaavojen tai VIVA:n toteuttamista.**

- Laaja viheraluekokonaisuus
- Vantaanjokilaakson viheralueet
- Keravanjokilaakson viheralueet
- Joen varren virkistyskäyttöä kehitetään
- Keskuspuisto
- Täydentävä laaja viherverkko
- Vihervaltimo
- Pääkaupunkiseudun viherkehän jatkuminen
- ✚ Portti luontoon
- 🌲 Kaupunginosapuisto
- ★ Vetovoimakohte
- Suuri rantatie, täydennetty
- Yleiskaavassa kaupunkikeskustan alue C
- Yleiskaavassa kaupunkikeskustan asuinalue AC

Vantaan viheralueverkoston kehityskuva
(Viherrakenteen kehityskuva VIVA, YK0053)

Ekologisen verkoston toteuttamisen periaatteet ja luonnon heikentymättömyyden malli

- 1. Luonnonsuojelualueita rauhoitetaan** noin 5 per vuosi Ympäristökeskuksen laatiman luonnonsuojelusuunnitelman 2030 mukaisesti. SL-varauksia on yhteensä 31 kpl. Rauhoitettavilta alueilta tehdään luontotyyppiselvitykset. Tavoite on, että vuoteen 2030 kaikki SL-aluevaraukset on rauhoitettu sekä kaupungin mailla ja yksityisten mailla. Luonnonsuojelualueiden (SL) pinta-ala on yhteensä noin 2 240 hehtaaria (n. 9,3 % kaupungin pinta-alasta), joista 800 hehtaaria on uusia.
- 2. Ekologisia yhteyksiä vahvistetaan.** Laaditaan ekologisen verkoston kehittämissuunnitelmia.
- 3. Laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelmia** kaupungin omistuksessa olevien ekologisten verkostojen alueilla.
- 4. Liitetään ekologisen verkoston vahvistaminen osaksi kaikkea viheralueiden ja katuvihreän suunnittelua** (viheralueiden hallinnolliset suunnitelmat, katusuunnitelmat, metsäsuunnitelmat).
- 5. Hankitaan maata ekologisten yhteyksien alueilta** kaupungin omistukseen. Ensisijaisesti alueita hankitaan metsäisen ja puustoisien ekologisen runkoyhteysverkoston ja paikallisen verkoston alueilta.
- 6. Ekologisten yhteyksien alueet varataan asemakaavoissa viheralueiksi**, ja laaditaan soveltuvat kaavamääräykset.
- 7. Vahvistetaan metsäisiä ja puustoisia verkostoja** parantamalla metsäluonnon tilaa yhteyksien alueella niin laajalti kuin mahdollista, ei siis vain yleiskaavassa esitetyn viivan kohdalla. Istutetaan lisää puita yhteyksien alueelle. Puukompensatioon sopivia kohteita on selvitetty VIVA:ssa.
- 8. Viheryhteyden kehittämiskohtien** toteuttamisen mahdollisuuksista neuvotellaan valtion kanssa. Kehittämiskohtat ovat joko vihersiltoja tai sellaisia alikulkuja, joissa eläinten on helppo liikkua. Tutkitaan mahdollisuutta sitoa toteutusta osaksi MAL-sopimusta.

Uusissa asemakaavoissa edellytetään luonnon luontotyypeille aiheutetun haitan hyvittämistä. Luonnon heikentymättömyyden mallin toteuttaminen voi aiheuttaa kustannuksia

- Luontoarvojen tunnistaminen
- Yleiskaavatason suunnittelu
- Suojelusuunnitelmat
- Hyvitysalueiden kartoitus

Luontohaittojen välttäminen

Luontohaittojen lieventäminen

- Asemakaavatason suunnittelu ja selvitys
- Alueellinen välttäminen ja lieventäminen
- Luonnon tila parantaminen
- Luontohaitan laskenta

- Haitan hyvittäminen
- Välttämisen ja hyvittämisen jälkeen
- Luonnon tilan seuranta
- Kaikki hierarkian tasot

Luontohaittojen kompensointi

6. Suuraluekohtaiset kehittämissuunnitelmat

Vantaa

Suuraluekohtaiset kehittämissuunnitelmat

Seuraavassa tarkastellaan maankäyttöä ja kaupungin investointeja suuralueittain tarkennettuna. Kehittämissuunnitelmat koostuvat aluekohtaisista:

- Tilannekuvista, jotka ovat kooste ajantasaisimmasta, ennusteista, tilastotiedosta ja asiantuntija-arvioista. Esimerkiksi väestötiedot perustuvat vuoden 2025 vahvistettuihin ennustetietoihin. Vuosittaiset muutokset tulevat huomioiduksi talousarvion valmistelussa,.
- Muutostarpeesta, joka määrittää alueen kehittämisen suuntaa vuoteen 2035. Muutostarve ja tavoitteet pohjaavat tilannekuvien ohella yleiskaavan pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä valtuustoseminaarin ja aluejohtoryhmien näkemyksiin. Myös kansalaisille suunnatun VOXIT-kyselyn tuloksia on hyödynnetty muutostarpeen määrittelyssä.
- Hankekokonaisuuksista, jotka toteuttavat alueen muutostarvetta kaupunkistrategian ja strategisten ohjelmien asettamia tavoitteita investointikehityksen rajoissa. Hankekokonaisuuksia, osahankkeita ja priorisointia on työstitetty mm. poikkihallinnollisissa asiantuntijatyöpajoissa ja valtuustoseminaarissa.

Kehittämissuunnitelmat kiteytyvät taulukoissa, joissa esitetään arvio mm. hankekokonaisuuksien investointitarpeesta ja ajallinen kohdentuminen, vaikuttavuus suhteessa kaupunkistrategian ja poikkihallinnollisten ohjelmien tavoitteisiin sekä kokonaishankkeen odotettu tuotos, esim. työpaikkojen ja asukkaiden lukumäärät. Huomattavaa on, että hankekokonaisuudet eivät kata kaikkea yleiskaavoituksen ja kaavahankkeiden mahdollistamaa rakentamista, vaan ne ovat kiteytyksiä kaupungin kehityksen kannalta keskeisimmistä hankkeista, joissa tarvitaan kaupungin rahoitusta joko osittain tai kokonaan. Tuotosten laskentaperusteet nojaavat mm. yleiskaavaan, kehityskuvaan tai jopa valmiiseen kaavaan.

Koska kyseessä on 10 vuoden kehittämissuunnitelma, mukana on myös nykyisen taloussuunnittelukauden 2034 jälkeen toteutettavia hankkeita (ks. sarake 2034 -->).

Myyrmäki

Vantaa

Myyrmäen tilannekuvan yhteenveto/ väestö ja asuntorakentaminen

1. Väestön kasvaa ja monimuotoistuu Myyrmäessä

Myyrmäki on Vantaan suuralueista väkimäärältään suurin ja kaikkein voimakkaimmin kasvanut. Vuonna 2025 lopussa suuralueella asui 62 594 asukasta.

Väkiluku kasvoi vuosina 2020–2025 kaikkiaan 4 124 henkilöllä. Kasvua oli kaikissa ikäryhmissä, mutta eniten työikäisissä ja ikääntyneissä. Varhaiskasvatusikäisten määrä on kasvanut Vantaalla eniten Myyrmäen suuralueella.

Myyrmäen suuralueen kokonaisväkiluvun ennustetaan nousevan lähes 70 000 asukkaaseen vuonna 2035.

Ulkomaalaistaustaisten osuus kasvaa nykyisestä 26%:a yli 35 %:iin. Työikäisten ja ikääntyneiden määrä jatkaa kasvuaan. Vuosina 2030–2034 pienten lasten määrän ennakoidaan kääntyvän laskuun. Koululaisten määrä sen sijaan kasvaa edelleen vuoteen 2034 saakka. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa edelleen, mikä kasvattaa ikääntyneiden palveluiden ja esteettömän ympäristön tarvetta.

2. Asuntorakentaminen hidastunut, mutta potentiaali lisärakentamiselle suuri – vahvuutena Vantaan suurin pientalotonttivaranto

Asuntorakentaminen ollut murroksessa vuodesta 2022. Rakentaminen on jatkunut Myyrmäen suuralueella laskusuhdanteesta huolimatta, mutta korttelitasoisten, purkavan täydennysrakennushankkeiden sijaan on toteutunut yksittäisiä asuntorakentamishankkeita.

Merkittävä osa uusista asunnoista on yksiöitä ja kaksioita. Suurempia kuin 3h + k uusia perheasuntoja on niukasti keskusta-alueilla.

Toteutumaton kaavavaranto lisäävät väestönkasvua tulevana vuosina ja painavat palvelutarpeita edelleen ylöspäin. Kaavavarannossa on useita A- ja C-tontteja, joiden rakentamisaste on alle 20 %.

Myyrmäen suuralueella on luovutusvalmiita pientalotontteja sekä kaavavarantoa, jonka myyminen edellyttää kaupungilta yleisten alueiden investointeja.

Myyrmäen tilannekuva/palveluinvestoinnit

1/3: Koulut ja päiväkodit

Koulut ja päiväkodit kovan paineen alla – investointitarpeet suuria, vahvuutena riittävä Y-tonttivaranto

Pitkään jatkunut voimakas väestönkasvu ja palvelukiinteistöjen heikko tekninen kunto luovat samanaikaisen kysyntäpiikin sekä uusille että korjaaville investoinneille vuosille 2036–2030.

Varhaiskasvatus:

Täyttöasteet ovat paikoin korkeita ja useissa kiinteistöissä on tulevia korjaustarpeita. Peruskorjausten yhteydessä tehtävä laajennus mahdollistaa nykyisen Y-tontin hyödyntämisen ja ryhmien lisäämisen. Peruskorjaukseen ja laajennukseen tähtäävät hankkeet edellyttävät rakennustyön aikaisia väistötiloja alueelta.

Päiväkotiohjelmassa on sekä uudisrakentamista että korjauksia, joissa osassa tarve on kriittinen jo toteutuneen väestönkasvun vuoksi. Isoin puute päiväkotipaikoista jo nyt Martinlaaksossa.

Lähes 600 päiväkoti-ikäistä ei osallistu varhaiskasvatukseen Myyrmäen suuralueella. Mikäli nämä lapset tulisivat varhaiskasvatuksen piiriin, päiväkotipaikkoja ei voida osoittaa nykyisistä tiloista.

Perusopetus:

Peruskouluikäisten määrä Myyrmäessä on Vantaan suurin. Koululaisten määrän odotetaan kasvavan vain niukasti, mutta jo vuosien ajan opetusta on jouduttu järjestämään väistötiloissa ja tilapäisissä tiloissa. Esimerkiksi Sanomalan palvojongista joudutaan luopumaan vuoteen 2028 mennessä. Koulujen korjaushankkeet sekä Ojapuiston koulun rakentaminen mahdollistavat myös muista paviljongeista (esim. Vaskivuoren lukio, Kaivokselan koulu) luopumisen.

Toisen asteen ja korkeakoulutus

Suuralueen erityisenä voimavarana on monipuolinen toisen asteen opetus sekä ammattikorkeakouluopetus Metropoliasissa.

Myyrmäen tilannekuva/palveluinvestoinnit 2/3:

Yleiset alueet, kadut ja viheralueet

Rakennetun ympäristön korjausvelka kasvaa – erityisesti katu- ja viheralueilla

Koko kaupungin korjausvelka oli vuonna 2020 katujen osalta 150 M€ ja viheralueiden osalta 52 M€. Korjausvelan odotetaan kasvavan edelleen, sillä Myyrmäessä useat katu- ja puistohankkeita on jouduttu siirtämään eteenpäin. Vuosina 2026–2027 odotetaan kuitenkin toteutuvaksi seuraavia hankkeita: Rajatorpantie, Talttakuja–Raspitie–Vuolutie, Vapaalantie 10, Vaskivuorentien baana, Viittatie, Kaivokselan kenttä ja kuntoportaat.

Osa korjausvelan hoitamisesta on mielekästä toteuttaa sitä mukaan, kun alueen kiinteistöt uudistuvat. Esimerkiksi Myyrmäen ydinkeskustassa on vanhoja kunnallistekniikan johtoverkkoja, jotka on välttämätöntä uusia muun kaupunkirakenteen uudistuessa. Yksinomaan näkyvien katurakenteiden kunnostaminen ei siis riitä. Lisäksi alueella on mittakaavaltaan pienempiä, mutta Länsi-Vantaan seudullisen elinvoiman ja kehityksen kannalta tärkeitä katu- ja liikennehankkeita, jotka odottavat toteutustaan.

Rakennetun ympäristön korjausvelka heikentää liikkumisympäristöä, turvallisuutta ja

kaupunkikuvaa. Korjausrakentamisen investointiohjelmaan toimenpiteet eivät vastaa riittäväällä tavalla jo olemassa olevaan korjausvelkaan.

Myyrmäen tilannekuva/palveluinvestoinnit 3/3: Kulttuuri ja vapaa-aika

Kulttuuri- ja liikuntatilat riittämättömiä sekä heikkokuntoisia

Myyrmäki tarjoaa kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita suuralueensa yli 62 000 asukkaan ohella koko Vantaalle. Nämä palvelut ovat keskeinen osa Myyrmäen vetovoimaa. Palvelukiinteistöt sijaitsevat keskeisillä paikoilla ja muodostavat näkyvän osan keskustojen kaupunkikuvaa paitsi Myyrmäessä myös Martinlaaksossa ja Louhelassa.

Nykyiset kulttuurin ja vapaa-ajan palvelutilat eivät ole uudistuneet vastaamaan jo toteutuneeseen väestönkasvuun, eikä kahdenkymmenen vuoden aikana muuttuneisiin palvelutarpeisiin. Monet tiloista ovat laajan peruskorjauksen tarpeessa siinä määrin, että kustannustehokkainta on osoittaa kiinteistöihin purkavaa uudisrakentamista.

Esimerkiksi Myyrmäkitalon kirjaston ja Vantaan Taidemuseo ARTSI:n tilat sekä musiikkiopiston tilat Patotiellä ovat eivät vastaa nykyiseen palvelutarpeeseen. Isomyyrissä aiemmin laajasti tarjotut kaupungin palvelut ovat osin siirtyneet rakennuksen heikon kunnon vuoksi väistötiloihin, jotka lisäävät kaupungin ulkoisia vuokratkustannuksia. Kaikkia palveluja ei voida siirtää vuokratiloihin, koska alueella ei ole sopivaa

kiinteistökantaa julkisille palveluille.

Kaupungin on tarve kehittää omistamiaan palvelutiloja investointeja vaiheistaen. Myyrmäen kaupunkikulttuuritaloa edistettiin Vantaan kärkihankeena valtuustokaudella 2022–2025. Kaksivaiheisen toimitilahankkeen esirakennusvaihe käynnistyy 2026. Kuntotutkimusten perusteella on esitetty mm. Myyrmäen urheilutalon (uimahallin) laajennusta ja peruskorjausta. Lisäksi on uusia investointiesityksiä liikuntapaikkojen osalta: urheilukenttiä, jäähallin peruskorjauksia ja tekojää-hankkeita.

Myyrmäen tilannekuvan yhteenveto – Aluekehitys

Eriytymiskehitys on voimistunut – myönteisen aluekehityksen vahvistamista tarvitaan

Pienituloisten ja vain peruskoulun käynneiden määrä on Myyrmäen suuralueella kasvanut. Myös heikentynyt työllisyystilanne ja voimakas maanhanmuutto lisäävät sosiaalista eriytymistä, jopa segregatiota, joka vaikuttaa hyvinvointiin, turvallisuuteen, koulutuksen tasapainoon ja palveluverkon kuormitukseen.

Sosioekonominen eriytyminen on lisääntynyt etenkin 1970–2000 rakennetuilla kerrostaloalueilla, joihin on keskittynyt pienituloista ja vain perusasteen suorittanutta väestöä. Eniten ansaitseva väestö keskittyy uudemmille pientaloalueille.

Myyrmäen sisällä eriytyminen näkyy selvemmin kuin aiemmin, mikä edellyttää alueellisia torjunta- ja kehittämistoimia. Martinlaaksossa eriytymiskehitys myös havaittavissa etenkin ydinkeskustan uusissa kerrostalokortteleissa.

Eriytymiskehitys lisää kaupungin kustannuksia. Kaupungin investoinnit pyrkivät vastaamaan väestönkasvuun sekä tukemaan alueen vetovoimaa.

Eriytymiskehityksen katkaiseminen vaatii investointeja myös ei-lakisääteisiin julkisiin palveluihin. Panostaminen etenkin nuorten aikuisten ja lasten kulttuurin ja vapaa-ajan palveluihin vähentää syrjäytymistä ja sosiaalista eriytymistä. Myyrmäki on yksi Vantaan Segregaation ehkäisyn toimintaohjelman alueista.

Myyrmäki

Muutostarve

Myyrmäki on Vantaan väkirikkain suuralue, jossa **muutostarve on kasvun hallinta** seuraavilla toimenpiteillä:

- vähennetään kerrostalorakentamisen määrää ja lisätään pientalorakentamisen määrää.
- ohjataan asuntorakentamista omistusasumisen ja suurempien perheasuntojen rakentamiseen.
- sijoitetaan uudet asunnot olemassa olevien palveluiden läheisyyteen.
- puretaan julkisilla investoinneilla nykyistä palveluverkon kuormitusta sekä rakennuskannan korjausvelkkaa.
- hillitään sosioekonomista eriytymistä parantamalla alueen vetovoimaa ja viihtyisyyttä.

Tavoitteet

1. Turvataan palveluverkon kapasiteetti

Koulu- ja päiväkotipaikkojen määrää on lisättävä vastaamaan nykyistä väestökehitystä. Korjausrakentaminen ja laajennushankkeet keskeisiä yksittäisten uudisrakennushankkeiden ohella. Samalla tulee varmistaa riittävät väistötilat.

2. Korjausvelan hallittu purkaminen

Toimitilojen kunnostamisella voidaan osin varmistaa alueen palvelut päiväkotien ja koulujen osalta. Katu- ja viheralueiden investoinnit tulee kohdentaa tavalla, joka tukee Myyrmäen keskustan kehitystä, mutta myös laajemmin seudullista vetovoimaa.

3. Myönteinen aluekehitys

Eriytymisen torjumiseksi tarvitaan vahvempia, kohdennettuja toimia (mm. palvelu- ja asuntopolitiikka, täsmähankkeet, ympäristöparannukset). Käyttömenoissa resursseja tulee kohdentaa keskusta-alueiden yleisten alueiden kunnossapidon ja siisteyden parantamiseen.

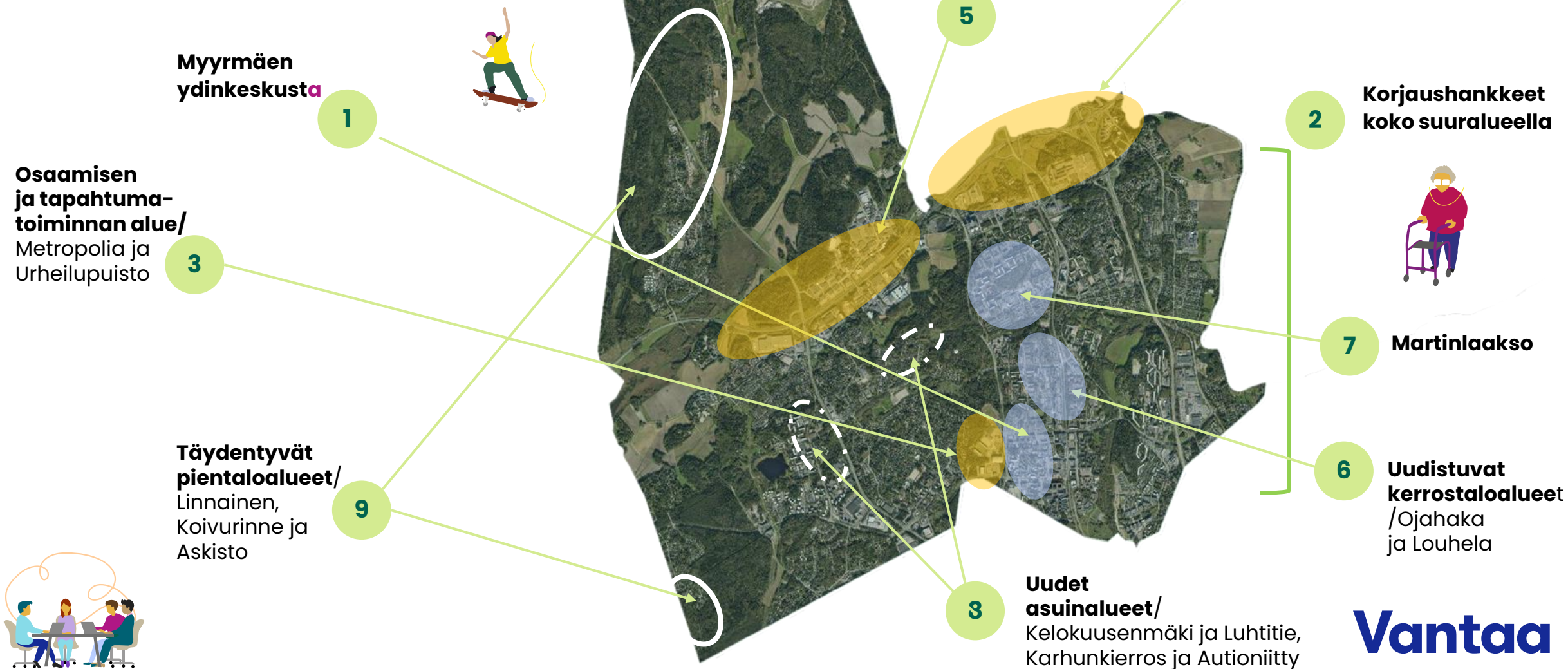
4. Uusien investointien vaiheistaminen

Merkittävät alueen vetovoimaa lisäävät ja julkisten palveluiden investoinnit (Oivallustentalo, Urheilutalo, Elämystentalo) on vaiheistettava useammalle valtuustokaudelle.

5. Kaavavarannon tehokkaampi hyödyntäminen

Kaavoitettujen, mutta vielä toteutumattomien tonttien rakentaminen tukee hallittua kasvua ja investointien suunnittelua.

Myyrmäki

Myyrmäen priorisoidut hankekokonaisuudet ja investoinnit

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella

2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen

3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus

4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy

5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

M€

Vaikuttavuus

T=tilat, K=kadut ja infra

5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

HANKEKOKONAI-SUUDET	2026–2029	2030–2033	2034–	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
1 Myyrmäen ydinkeskusta	T 52	T 83	T 0	X	X	X	X		Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden turvaaminen Myyrmäessä. Nykyisten tilojen korvaaminen tavalla, joka vahvistaa keskustan elinvoimaa ja myönteistä aluekehitystä koko Vantaan mittakaavassa. Palvelutyöpaikkojen keskittyminen ydinkeskustaan ja hyväkuntoisiin toimitiloihin. Mahdollistaa kaupungin kiinteistöomaisuudet jatkokehittämisen ja yksityisten kiinteistöjen arvon kehityksen. Poistaa ulkoisten vuokratilojen tarpeen KAKU:n palveluilta.	Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo - Oivallustentalo (VTK) - Elämystentalo - Paalutori - Ruukkutori - Myyrmäen keskustan kadut - Iskostien johtoverkot	Oivallustentalon käyttöönotto 2028. Muiden toteutus vuoteen 2034 mennessä. HUOM! Paalutorin kustannus ei sisällä torikannen vahvistusta.
	K 2	K 2	K 0								
	T 0	T 10	T 0	X	X	X	X		Keskustan liike- ja toimistotilojen uudistuminen, elinvoiman ja myönteisen aluekehityksen turvaaminen. Useita rakentamisvaiheessa olevia asuinkerrostalohankkeita.	Uudistuvat liikekorttelit - Rakentamaton kaavavaranto + - Liikekiinteistöjen kaavahankkeet - Katualueiden hankkeet - Uudet puistot: Liesipuisto ja Tuurapuisto - Johtoverkkojen siirto Liesikujalla ja Myyrmäenraitilla - Uusi Jonsaksen PK	Liikekorttelien kaavahankkeiden toteutuminen edellyttää uuden kunnallisteknisen yleissuunnitelman ja koordinoidun rakentamissuunnitelman HSY:n ja hankkeiden välillä. Uudet asukkaat/työpaikat 2 800 / 150
	K 0	K 2	K 2								
	T 0	T 0	T 10	X		X	X		Segregaation purku, keskustan elinvoiman turvaaminen, VAV:n kiinteistökehitys	Vanhan lähiörakenteen uudistaminen - Kivikirveenkujan kaavahanke - Sporttikorttelien PK - Kivikirveenkujan katualueet ja uudet liittymät	Ks. Edellä. Uudet asukkaat/työpaikat: 1 000 asukasta/ 20 työpaikka
	K 0	K 2	K 0								

LIITE: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 06.10.2026 / 8

66

Myyrmäen priorisoidut hankekokonaisuudet ja investoinnit

HANKEKOKONAI- SUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026- 2029	2030 - 2033	2034-	1	2	3	4	5			
2 Korjausraken- tamishankkeet (KR)	T 67	T 13	T 0	X	X	X	X	X	Julkisten palveluiden turvaaminen nykyisissä tiloissa. Palveluverkon kapasiteetin varmistaminen. Elinvoimaa ja viihtyisyyttä lisäävät liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden peruskorjaus- ja kunnostushankkeet.	Peruskorjaushankkeita mm. • Myyrmäen Urheilutalon laajennus ja peruskorjaus • Myyrmäen Palloiluhallin katto • Päiväkotien ja koulujen peruskorjaukset • Juna-asemien korjaukset • Askiston koulu • Vetokankaan kunnostus • Martinlaakson tekojää	Muihin hankekokonaisuuksiin kuulumattomat kr-hankkeet
	K 2	K 4	K 5								

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
 T=tilat, K=kadut ja infra

Myyrmäen hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026 - 2029	2030 - 2033	2034 -	1	2	3	4	5			
3. Osaamisen ja tapahtumatoiminnan alue	T 0	T 0	T 2	X	X	X	X		Korkean osaamisen työpaikkojen ja koulutuksen edellytysten turvaaminen sekä elinvoimaa tukevan urheilu- ja tapahtumatoiminnan kehittäminen	Metropolia ja Myyrmäen Urheilupuisto (kampus) -Ajopuunpuiston kaavahanke (yksityinen toimitilahanke/ seudullinen oppilaitoshanke) -Johtoverkkojen siirto -Pysäköintilaitos (Vanpark)	Maanomistus kaupungin, pysäköintilaitos Vanparkin, Yksityisiä toimitila-hankkeita, 750 uutta työpaikkaa
	K 0	K 2	K 0								
4. Korkean osaamisen työpaikka-alue (Vantaan Piilaakso)	T 0	T 0	T 0	x	x		x		Länsi-Vantaan yksi tärkeimmistä yritysalueista. Alueen elinvoiman lisääminen edelleen yhdessä Vehkalan kanssa. Osin kaupungin maanomistusta.	Vantaankoski Yrityskaavahankkeet Voimalantie Katurakentaminen Martinkyläntien katutyöt	Arvio liike- ja toimitilalalle 400 uutta työpaikkaa
	K 1	K 1	K 0								
	T 0	T 0	T 0	x	x		x		Myyrmäen elinvoiman kasvattaminen. Tulevaisuudessa Silvolan alueen kehittämisen edellytys.	Väyläliittymät Palotien kaava-alue 161900 Vantaanlaaksontie vl. Vanha Nurmijärventie- Vaskivuorentie Vaskivuorentie Hämeenlinnan väylä ramppiliittymä Vanhan Kaarelantien oikaisu	Palotien kaava lainvoimainen
	K 2	K 1	K 0								
	T 0	T 0	T 0	X	X	X	X	X	Elinvoimahanke,, nykyisen yritys- ja liiketoiminta-alueen uudistuminen yksityisellä rahoituksella.	Petikko ja Varisto Liikerakennuskaava 1 Liikerakennuskaava 2 Liikerakennuskaava X, Y, Z... Katurakentaminen	Arvio 1 660 uutta työpaikkaa
	K 1	K 0	K 0								

Myyrmäen hankekokonaisuudet ja investoinnit

HANKEKOKONAISSUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026–2029	2030–2033	2034–	1	2	3	4	5			
6 Uudistuvat kerrostaloalueet	T 38	T 7	T 0	X		X	X	x	Lakisääteisten kunnallisten palveluiden turvaaminen Länsi-Vantaalla ja aluerakentaminen	Ojahaka Asuntorakentaminen - Ojahaanrinne 4 kaavamuutos - Ojahaka asuinalueen kaava - Ojahaantie 8 Julkiset palvelut - Ojapuiston yhtenäiskoulu - Ojapuiston koulun liikuntahalli - Ojahaan aluekeittiö Yleiset alueet ja katualueet - Katurakentaminen - Infrahankkeet	Ojahaan asuinalueen tontinluovutus mahdollinen vasta liikuntahallin ja pysäköintilaitoksen rakentamisen jälkeen. Pysäköintilaitos ei mukana kustannuksissa. Uudet asukkaat/ työpaikat 2 200 asukasta/ 15 uutta työpaikkaa
	K 3	K 1	K 0								
	T 0	T 10	T 10	X			X	x	Kaupungin ja VTK:n maanomistusta, Louhelan asema-alueen kehittäminen	Louhela Asuntorakentaminen - Patotie 2 kaavahanke Julkiset palvelut - Louhelan PK laajennus ja peruskorjaus - Uomatien PK Yleiset alueet ja katurakentaminen	280 uutta asukasta
	K 0	K 1	K 1								
7 Martinlaakson keskusta (= Mainio Martsari)	T 10	T 11	T 15	X		X	X	x	Länsi-Vantaan liike- ja työpaikkatilojen turvaaminen, keskustan elinvoimaisuus ja myönteinen aluekehitys	Asuntorakentaminen - Kivivuorentien kaavahanke - Martinlaaksontie 24 kaavahanke - Martinlaaksontie 26 Y-tontin kaavahanke - Vihertien kaavat 44,46,48 Julkiset palvelut - Sammakkolampi PK - Laajavuoren PK - Kivivuorentien PK - Martinlaakson uusi lähikirjasto - Martinlaakson tekojäähkontti Yleiset alueet, kadut ja infra	Martinlaakson uusi kirjasto kun bussiterminaalin (LA-tontti) kehittäminen ajankohtaista 1 300 asukasta/ 270 uutta työpaikkaa
	K 0	K 1	K 2								

Myyrmäen hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
 1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

M€				Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
HANKE-KOKONAISUUDET	2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
8. Uudet asuinalueet	T 10	T 0	T 0	X		X			Osin lainvoimainen, yksityinen kaava, jonka rakentuminen ei ole vielä käynnistynyt. PK-investointi turvaa kaupunginosaa laajemmin Länsi-Vantaan puuttuvat päiväkotipaikat	Karhunkierros Asuntorakentaminen • Karhunkierroksen kaava (lainvoimainen) • Karhunkierroksen päiväkotit, valmistuu 2027 • Yleiset alueet ja katurakentaminen	1 550 uutta asukasta
	K 1	K 0	K 0								
	T 0	T 0	T 10	X	X	X			Länsi-Vantaan palveluiden kehittäminen, kaupungin omaa maanomistusta + kysyntää päivittäistavarakaupan tontille	Autioniitty Asuntoakentaminen • Autioniityn kaavahanke Julkiset palvelut: • Autioniityn pk Yleiset alueet ja katurakentaminen	Autioniityn PK esitetään vuoden 2034 jälkeen toteutettavaksi, mutta aiemmin kaavoitettavaksi. Ei mukana investointisuunnitelmassa. Uudet asukkaat/työpaikat 600 asukasta/ 15 uutta työpaikkaa
	K 0	K 0	K 1								
	T 0	T 0	T -	X		X	X	X	Kaupungin ja VAV:n maanomistusta	Kelokuusenmäki ja Luhtitie Luhtitien kaavat (tulossa uudelleen vireille) Luhtimäki 1 ja 2 002495 Kelokuusenmäen kaavat (lainvoimaiset + yksi uusi) katurakentaminen	Luhtimäki edellyttää Autioniityn Pk:n rakentamista. Kelokuusenmäessä valmis kaavavaranto ja esirakennetut tontit sekä valmis PK . Nämä tontit luovutettavissa. 2 300 uutta asukasta / 5 uutta työpaikkaa
	K 0	K 0	K 2								

Myyrmäen hankekokonaisuudet ja investoinnit

HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOITAVAT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	2026 - 2029	2030- 2033	2034-	1	2	3	4	5			
9. Täydentyvät pientaloalueet	T 0	T 0	T 0	X		X			Lainvoimainen pientalokaava ja tonttijako	Linnainen - Infra- ja katurakentaminen - Hämeenkyläntien kiertoliittymä	
	K 3	K 0	K 0								
	T 0	T 0	T 13	X		X			Lounaniityn PK korvaa Vantaanlaakson päiväkodin, mutta ei mahdollista Silvolan alueen kehittämistä	Vantaanlaakso - Lounaniityn Pk - Katurakentaminen - Liittymähanke	Vantaanlaakson nykyisen PK:n korjaus välttämätön, jos Lounaniityn PK siirtyy.
	K 0	K 0	K 1								
	T 0	T 0	T 0	X		X			Pientalorakentamisen ja elinvoiman kannalta keskeisiä hankkeita.	Muut pientaloalueet: - Etelä-Koivurinne 002483 - Ulkoniitty 002499 - Vaakapuisto 002398 - Talttakuja Raspitie-Vuolatie (tontiluovutus) - Viputien vesihuolto (tontinluovutus) - Katurakentaminen	Etelä-Koivurinteen osuus 1,7 milj. Euroa.
	K 3	K 1	K 0								

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Kivistö

Vantaa

Kivistön tilannekuvan yhteenveto – Väestökehitys

Väestökehitys ja ikärakenteen muutos – voimakasta mutta epävarmaa kasvua

Kivistön väestö kasvaa edelleen nopeasti, ja suuralueen väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 6 500 asukkaalla vuoteen 2034 mennessä. Väestönkasvu perustuu pääosin uudisrakentamiseen sekä Vantaan yleiseen muuttovoittoon, joka on viime vuosina perustunut erityisesti maahanmuuttoon. Toteutunut kasvu on kuitenkin jäänyt osin ennusteista, mikä kertoo rakentamisen ja markkinatilanteen epävarmuudesta.

Kivistön väestörakenne on nuori ja lapsiperhepainotteinen. Päivähoitoikäisten lasten määrän ennustetaan kasvavan seuraavan 10 vuoden aikana noin 450 lapsella, mikä ylläpitää voimakasta painetta erityisesti päiväkotij- ja koulupalveluiden kapasiteettiin.

Vieraskielisten osuus on kasvanut nopeasti erityisesti Keimolassa, jossa vieraskielisten osuus on noin 39 %. Kivistön kaupunginosassa vastaava osuus on noin 26 %, mutta kaupunginosaan sisältyy myös laajoja pientaloalueita, jotka tasapainottavat väestörakennetta. Samalla yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa maltillisesti, mutta osuus säilyy edelleen Vantaan

keskiarvoa pienempänä.

Väestöennusteeseen liittyy merkittävää epävarmuutta, koska kasvu perustuu pitkälti uudisrakentamisen toteutumiseen. Nykyinen suhdannetilanne ja omistusasumista painottava asuntopolitiikka hidastavat erityisesti kerrostalorakentamisen käynnistymistä lähivuosina.

Tiivistelmä:

Kivistön väestö kasvaa edelleen voimakkaasti, mutta kasvuun liittyy aiempaa enemmän epävarmuutta. Väestörakenne on nuori ja lapsiperhepainotteinen, mikä lisää palvelupaineita erityisesti varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Vieraskielisten osuus on kasvanut nopeasti erityisesti Keimolassa. Kasvuennusteiden toteutuminen riippuu vahvasti uudisrakentamisen etenemisestä ja markkinatilanteesta.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto – Asuntorakentaminen

Asuntorakentamisen toteuma ja ennusteet – potentiaalia on, mutta toteutuminen hidastuu

Kivistön asuntorakentaminen on ollut murroksessa vuodesta 2022 lähtien. Rakentamisen tahti on hidastunut merkittävästi, vaikka alueella on edelleen huomattava määrä toteutumaton asemakaavavarantoa. Valmiin kunnallistekniikan piirissä on useita kerrostalovaltaisia kortteleita, joissa rakentaminen ei ole vielä käynnistynyt.

Uudisrakentaminen on painottunut pieniin asuntoihin, ja suurempien perheasuntojen määrä on jäänyt vähäiseksi erityisesti uusilla kerrostaloalueilla. Tämä lisää riskiä yksipuolisesta asuntorakenteesta sekä vuokra-asumisen voimakkaasta keskittymisestä.

Vaikka kaupungin laaja maanomistus helpottaa rakentamisen ohjaamista, ratkaisee markkinatilanne käytännössä hankkeiden toteutumisen. Korkotaso, rakennuskustannusten nousu ja heikentynyt sijoittajakysyntä ovat hidastaneet erityisesti kerrostalohankkeiden käynnistymistä.

Kivistön kehityksen kannalta keskeistä on nykyisen

asemakaavavarannon toteutuminen ennen uusien alueiden laajamittaista avaamista. Samalla uusien pientaloalueiden kaavoitus ja toteutus tulee ajoittaa hallitusti suhteessa palveluverkkoon ja investointikykyyn.

Tiivistelmä:

Kivistön asuntorakentamisen potentiaali on edelleen merkittävä, mutta toteutus on hidastunut markkinatilanteen vuoksi. Rakentaminen on painottunut pieniin asuntoihin, mikä lisää yksipuolisen asuntorakenteen riskiä. Toteutumaton asemakaavavaranto on suuri, mutta hankkeiden käynnistyminen riippuu markkinaolosuhteista. Kaupunkikehityksen kannalta tärkeintä on nykyisen varannon hallittu toteuttaminen.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto – Kasvatus ja koulutus

Kasvatus ja koulutus – Palveluverkko toimii kasvun paineessa

Kivistön voimakas väestönkasvu ylläpitää jatkuvaa painetta kasvatus- ja koulutuspalveluiden investoinneille. Päiväkotij- ja koulupaikkojen tarve kasvaa erityisesti uusilla asuinalueilla, joissa rakentaminen etenee vaiheittain.

Kanniston koulun laajennus ja Vehkalan ammatillinen oppilaitos valmistuivat vuonna 2025, mikä helpottaa lyhyen aikavälin kapasiteettitilannetta. Suunnitelmakaudella varaudutaan lisäksi Seutulan koulun ja päiväkodin uudistamiseen sekä Keimolanmäen koulun, päiväkodin ja liikuntahallin rakentamiseen vuosina 2031–2032. Mikäli väestönkasvu jatkuu ennustetun voimakkaana myös suunnitelmakauden lopulla, tulee uusia koulutontteja tarkastella erityisesti Saarankylän ja keskustan laajentumisalueilla.

Kivistön alueella toimii tällä hetkellä 12 päiväkotia, joista kolme on yksityisiä. Kaupungin päiväkotien täyttöasteet ovat korkeita (89–98 %), ja osassa kiinteistöjä on myös tulevia korjaustarpeita.

Nykyinen palveluverkko kestää osittain siksi, että noin 24 % päivähoitoikäisistä lapsista ei osallistu varhaiskasvatukseen.

Mikäli osallistumisaste nousisi, nykyinen kapasiteetti ei riittäisi vastaamaan palvelutarpeeseen.

Suunnitelmakaudella ohjelmassa ovat Seutulan päiväkodin lisäksi Ruutulipun ja Kivenkolon päiväkodit sekä myöhemmässä vaiheessa Lumikvartsin ja Turkoosikehän päiväkodit. Toteutus riippuu kuitenkin väestönkasvun ja rakentamisen toteutumisesta.

Tiivistelmä:

Kivistön palveluverkko toimii voimakkaan kasvun paineessa. Päiväkotien täyttöasteet ovat jo nyt korkeita, ja uusia investointeja tarvitaan jatkuvasti. Kasvun toteutuminen vaikuttaa suoraan palveluverkon ajoitukseen ja kapasiteettitarpeeseen. Erityinen riski liittyy siihen, että nykyinen kapasiteetti ei riittäisi, mikäli varhaiskasvatukseen osallistuminen kasvaisi nykyisestä.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto –Kaupunkikulttuuri

Kaupunkikulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palvelut – Vetovoima edellyttää myös ei-lakisääteisiä investointeja

Kivistön alueelle ei kohdistu suunnitelmakaudella merkittäviä kaupungin kulttuuri- tai liikuntainvestointeja Keimolanmäen koulun yhteyteen sijoittuvaa liikuntahallia ja lähiliikuntapaikkaa lukuun ottamatta. Samalla tavoitteena on käynnistää Tikkurilantien eteläpuolisen urheilupuiston suunnittelu, johon liittyy myös yksityisten liikuntahalli-investointien mahdollistaminen.

Kivistön tapahtuma-areena voisi vahvistaa keskustan vetovoimaa, lisätä palveluiden kysyntää ja tukea keskustamaisen kaupunkirakenteen kehittymistä. Keskustan nykyinen keskeneräisyys heikentää edelleen alueen identiteettiä ja palveluiden vetovoimaa.

Kaupunkikulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden merkitys korostuu myös segregaaion ehkäisyssä. Kivistön vetovoiman ja sosiaalisen tasapainon vahvistaminen edellyttää investointeja myös kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluihin, ei pelkästään lakisääteisiin palveluihin.

Keskeinen haaste on se, että väestö kasvaa nopeammin kuin alueen vapaa-ajan palvelut ja kaupunkikulttuurin rakenteet ehtivät kehittyä.

Tiivistelmä:

Kivistön kulttuuri- ja liikuntapalvelut ovat edelleen rakentumisvaiheessa. Keimolanmäen liikuntahalli ja tuleva urheilupuisto ovat keskeisiä tulevia investointeja. Keskustan vetovoima ja identiteetti ovat vielä keskeneräisiä. Alueen tasapainoinen kehitys edellyttää investointeja myös ei-lakisääteisiin palveluihin, jotka tukevat yhteisöllisyyttä ja ehkäisevät segregatiota.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto – Eriytymiskehitys

Sosioekonominen eriytyminen – eriytymiskehitys on voimistunut

Kivistössä sosioekonominen eriytyminen on kasvanut erityisesti uusien kerrostalovaltaisten alueiden ja vanhojen pientaloalueiden välillä. Ylemmät sosioekonomiset desiilit painottuvat keskustan pohjoispuolisille pientaloalueille, kun taas uusilla kerrostaloalueilla korostuvat vuokra-asuminen ja pienten asuntojen suuri osuus.

Keimolanmäessä sosioekonomiset haasteet näkyvät erityisesti lasten, nuorten ja perheiden palvelutarpeiden kasvuna. Vaikka alue ei kuulu kaupungin kaikkein haastavimpiin alueisiin, kehityssuunta herättää huolta pitkällä aikavälillä.

Mikäli eriytymiskehitys voimistuu, lisää se painetta palveluverkkoon, turvallisuuteen ja hyvinvointieroihin sekä kasvattaa kaupungin kustannuksia. Kehityksen hillitseminen edellyttää alueellisia kehittämistoimia sekä vahvaa asuntopoliittista ohjausta erityisesti uudisrakentamisessa.

Keskeinen haaste liittyy asuntorakenteen monipuolistamiseen ja omistusasumisen vahvistamiseen erityisesti Kivistön keskusta-

alueella ja Keimolanmäessä.

Tiivistelmä:

Kivistön sosioekonominen eriytyminen on voimistunut erityisesti kerrostalo- ja pientaloalueiden välillä. Vuokra-asuntovaltaisuus ja pienten asuntojen suuri osuus lisäävät eriytymisriskiä uusilla alueilla. Eriytymisen ehkäisy edellyttää pitkäjänteistä asuntopoliittista ohjausta ja alueiden vetovoimaa vahvistavia investointeja.

Kivistön tilannekuvan yhteenveto –Työpaikka-alueet

Työpaikka-alueiden kehitys

Kivistön työpaikka-alueiden kehitys on edelleen alkuvaiheessa. Aueelle suunnitellaan uusia työpaikka-alueita erityisesti Vehkalaan ja Katriinantien ympäristöön. Kehitys perustuu hyvään saavutettavuuteen, Kehärataan sekä kasvavaan väestöpohjaan.

Työpaikka-alueiden ja uusien pientaloalueiden toteuttaminen lisää investointipainetta katu-, puisto- ja kunnallistekniikkaan tulevina vuosina. Kivistössä infrastruktuuria on rakennettu osin ennakoivasti alueille, joilla rakentaminen ei ole vielä käynnistynyt. Tämä sitoo investointivaroja samalla kun uusia alueita avataan ja olemassa oleva infra vanhenee.

Useita katu- ja puistohankkeita on siirtynyt eteenpäin, mikä kertoo investointikehityksen kasvavista paineista. Uusien alueiden rakentaminen edellyttää lisäpanostuksia liikenneverkkoon, puistoihin ja virkistysalueisiin.

Pitkällä aikavälillä Kivistöllä on vahva potentiaali kehittyä raideliikenteeseen tukeutuvaksi aluekeskukseksi, jossa asuminen, palvelut ja työpaikat muodostavat tiiviin kokonaisuuden. Vehkalassa kaupungin merkittävä maanomistus ja loistava

sijainti luovat edellytykset kehittää aluetta vetovoimaisena uutena työpaikka-alueena.

Tiivistelmä:

Kivistön työpaikka-alueiden kehitys etenee vaiheittain ja lisää merkittävästi investointipainetta infrastruktuuriin. Alueella on rakennettu infraa ennakoivasti ennen toteutunutta rakentamista. Uusien työpaikka- ja pientaloalueiden toteutus vaatii lisäinvestointeja katu-, puisto- ja kunnallistekniikkaan. Pitkällä aikavälillä Kivistöllä on kuitenkin vahva potentiaali raideliikenteeseen tukeutuvana aluekeskuksena.

Muutostarve

- Kivistön kasvua on ohjattava hallitusti suhteessa palvelu- ja infrakapasiteettiin.
- Asuinrakentamisen painopisteenä on olemassa olevan kaavavarannon toteuttaminen.
- Kivistön keskustan vetovoimaa on vahvistettava monipuolistamalla asuntotarjontaa.
- Palvelu- ja infra-investoinnit on ajoitettava todellista kasvua ja palvelutarvetta vastaavasti hyödyntäen olemassa olevia tiloja, infrastruktuuria ja resursseja tehokkaammin.
- Kivistön elinvoimaa on vahvistettava kevyillä ja nopeasti toteutettavilla toimenpiteillä.
- Alueen kehitystä on ohjattava tasapainoisena ja taloudellisesti kestävässä pitkän aikavälin kaupunkikehityksenä.

1. Kasvun hallinta suhteessa palvelu- ja infrakapasiteettiin

Kivistön rakentamista vaiheistetaan siten, että kasvu tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan palveluverkkoon, kunnallistekniikkaan ja infrastruktuuriin. Kehittämistä kohdistetaan valmiille tai lähes valmiille alueille, jotta vältetään investointien hajautuminen ja turvataan hallittu kehitys.

2. Painopiste toteutuksen edistämiseen

Kivistön olemassa oleva kerrotalopainotteinen kaavavaranto hyödynnetään tehokkaasti ennen uusien alueiden avaamista. Asemakaavoitus keskittyy työpaikka-alueisiin ja strategian mukaisiin pientaloalueisiin. Kehittämisen painopisteenä keskusta-alueella on kaavojen toteutuksen edistäminen, kaavoja tarvittaessa kysyntää paremmin vastaaviksi päivittäen.

3. Keskustan asumisen vetovoiman vahvistaminen

Kivistön keskustaa kehitetään vetovoimaisena asuinalueena monipuolistamalla asuntotarjontaa erityisesti omistusasumisen, perheasuntojen ja suurempien asuntojen osalta. Kaupunkiympäristön laatua ja palveluita kehitetään tasapainoisen väestörakenteen ja segregaaation ehkäisyn tukemiseksi.

4. Investointien realistinen priorisointi

Palvelu- ja infra-investoinnit ajoitetaan vastaamaan todellista väestönkasvua ja palvelutarvetta. Olemassa olevia tiloja ja infrastruktuuria hyödynnetään tehokkaasti ennen uusien investointien käynnistämistä.

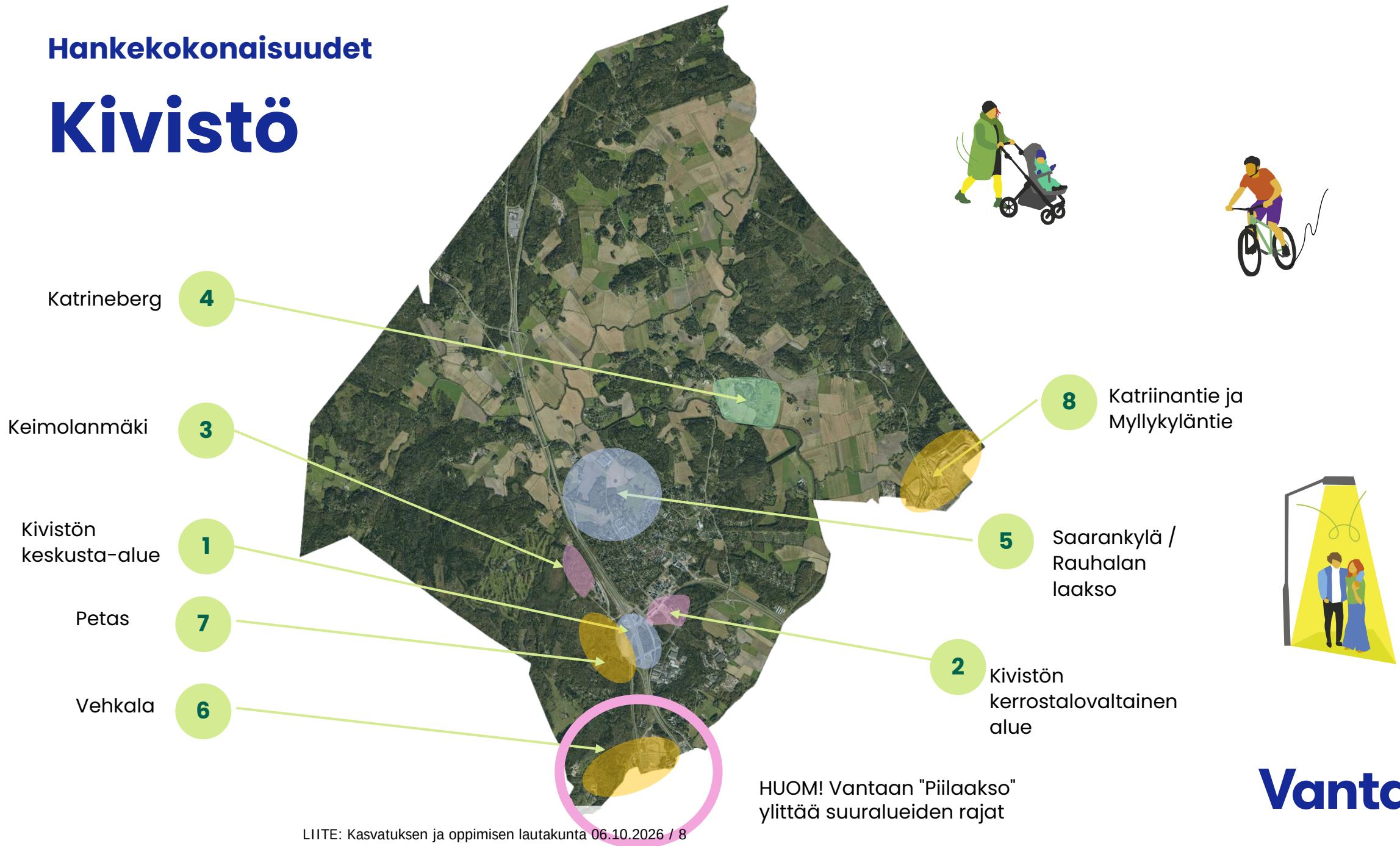
5. Elinvoiman vahvistaminen kevyillä keinoilla

Kivistön keskustan elinvoimaa vahvistetaan tapahtumilla, väliaikaisilla palveluilla, yrittäjyyttä tukemalla sekä harrastusmahdollisuuksia lisäämällä. Näillä toimilla vahvistetaan alueen aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä kustannustehokkaasti.

6. Tasapainoinen ja pitkäjänteinen kaupunkikehitys

Kivistöä kehitetään vaiheittain, realistiseen kysyntään perustuen ja markkinatilanteeseen sopeutuen, jotta alueen kasvu on taloudellisesti kestävässä pitkällä aikavälillä.

Kivistö

Hankekokonaisuudet

Kivistö

M€

Teemat

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus**
- 1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 - 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 - 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 - 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 - 5. Hiilineutraali ja luontoposiitivinen kaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
1.	Kivistön keskustan palvelut ja työpaikat (sis. Areena 3.3)	T K 1,6	T K 0	T K 0		X	X	X		Elinvoimaisen paikalliskeskuksen kasvun edistäminen ja Kivistön alueen vetovoiman parantaminen.	1 vaihe: Areena 3.3 (yksityinen), Mestarintien kaupan hankkeet (kaavoitus käynnistymässä). 2 vaihe: C-alueelle sijoittuvat muut hankkeet (kauppa, toimitila, lukion ja uimahallin tonttivaraaus ym.). Investoinnit: Tapahtumakuja, Sitriinikujan jatko kaduksi.	Areena-hankkeen toteuttamisen laajemmat positiiviset vaikutukset alueen houkuttelevuuteen ja tunnettavuuteen.
2.	Kivistön keskustan kerrostaloalue	T 0 K 2,1	T 1 K 0,3	T 30 K 5	X	X	X	X	X	Asuinalueen vetovoiman kehittäminen ja toteutumisen edistäminen. Alueellisen eriytymisen ehkäisy. Kaavavarannon ja valmiin kunnallistekniikan hyödyntäminen.	Vaihe 1: Kirkon korttelien ja Ruusupuun kortteli-alueiden asuinrakennusten rakentaminen (infra rakennettu). Investoinnit: Kivenkolon päiväkotitoi ja liittyvä katualue (kaavoitus käynnissä). Vaihe 2: Kehäradan eteläpuolisten asuinalueiden rakentaminen järjestyksessä: Onnenkivi ja Lumikvartsi. Investoinnit: kadut ja kunnallistekniikka, Lumikvartsin päiväkotitoi ja -silta.	Vaihe 1: n. 1500 asukasta. Vaihe 2: n. 2400 asukasta.
3.	Keimolanmäki	T 2 K 1	T 18 K 4	T 0 K 0	X	X	X	X	X	Alueen vetovoiman kehittäminen, alueellisen eriytymisen ehkäisy. Kaavavarannon ja valmiin kunnallistekniikan hyödyntäminen.	Alueen asuinrakentamisen edistäminen huomioiden toteutettavuus ja asuntopoliittiset tavoitteet. Investoinnit: Keimolanmäen koulun uudisrakennus ja liikuntahalli, Ruutulipun päiväkotitoi (kaavoitus käynnissä), lähiliikuntapaikan sijoittaminen alueelle.	Uusia asukkaita rakentamattomille tonteille n. 800-1000 asukasta.
4.	Katrineberg	T 0 K 0,1	T 1,6 K 5	T 15 K 0	X	X	X	X	X	Vetovoimaisen pientalokaupungin suunnittelu ja rakentaminen Seutulan kaupunginosaan. Alueen kehittäminen on nimetty osaksi kaupungin strategiaa.	Asemakaavoitus vaiheittain 2025-2032 ja rakentuminen osa-alueittain. Investoinnit: kadut ja kunnallistekniikka, puistot, Seutulan koulu ja päiväkotitoi. Erityishanke: toiminnallisuuden kehittäminen mm. Katrinebergin kartanoalue ja Katriinan sairaala.	Uusia asukkaita alueelle n. 750.

Hankekokonaisuudet

Kivistö

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

		M€			Teemat					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
	HANKE KOKONAISUUDET	2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
5.	Rauhalanlaakso - Saarankylä	T 0	T 10	T 10						Vetovoimaisen pientalokaupungin suunnittelu ja rakentaminen Kivistön kaupunginosan pohjoisosaan.	Kaavarunko 2026; asemakaavoitus n. 4 osa-alueella v. 2027-2035 (n. 600-800 asukasta/asemakaava). Investoinnit: kadut ja puistot, 1-2 uutta päiväkotia, mahdollinen uusi koulu + kouluun liittyvät liikunta-alueet.	Auukasmäärä koko alueen toteuduttua n. 3000 asukasta. Uuden koulun sijoittumisen vaihtoehdot Kivistön kaupunginosassa tutkittava.
		K 0	K 0,6	K 1,2	X	X	X	X	X			
6.	Vehkalan työpaikka-alue	T 0	T 0	T 0						Uusien työpaikkatonttien ja työpaikkojen luominen erittäin hyvin saavutettavalle alueelle.	Vehkala 2 ja Härkälenkki (asemakaavat 2026). Investoinnit: Vehkala 2 kadut ja puistot, tonttien mahdollinen esirakentaminen.	+ 125 000 k-m2 uusia työpaikkatontteja. Strategisesti merkittävä uusi työpaikka-alue.
		K 1,7	K 0	K 0		X						
7.	Petas - työpaikka-alue	T 0	T 0	T 0						Yleiskaavan mukaisen uuden työpaikka-alueen sijoittaminen Hämeenlinnanväylän varteen Kivistössä.	Osayleiskaavan laatiminen 2026-2030. Asemakaavoitus OYK:n jälkeen / rinnalla. Ratavarikon sijainnin ratkaiseminen (YVA-tarve?).	Laajan alueen hyödyntämiseen ja korttelialueiden laajuuteen vaikuttavat alueen luontoarvot.
		K 0	K 0	K 0		X						
8.	Katriinantien ja Myllykyläntien työpaikka-alue	T 0	T 0	T 0						Uusien suurikokoisten työpaikkatonttien luominen lentokentän luoteispuolen logistiikka-alueen yhteyteen.	Varpukalliontien työpaikkatonttien kaavoitus 2026-2027. Alueen maankäytön tarkastelut. Investoinnit: katurakentaminen	Mt 152 mahdollisen rakentamisen myönteinen vaikutus alueen saavutettavuuteen ja houkuttelevuuteen.
		K 0,1	K 0	K 0		X						

Vantaa

Aviapolis

Vantaa

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto

Väestökehitys – hidasta ja epävarmaa kasvua

Aviapoliksen väestökehityksen potentiaali on edelleen vahva, mutta kasvu on toteutunut ennakoitua hitaammin ja siihen liittyy epävarmuutta. Kasvun oletus perustuu erityisesti nuoriin aikuisiin, työikäisiin ja kansainvälisiin osajiin, mutta väestörakenteen muutokset kohdistuvat epätasaisesti eri kaupunginosille.

Lasten määrän kasvupotentiaali kohdistuu erityisesti Veromiehen alueelle, jossa uusi rakentaminen mahdollistaa lapsiperheiden määrän kasvun. Sen sijaan Pakkalassa ja Tammistossa lasten määrä vähenee samalla kun ikääntyneiden osuus kasvaa, mikä lisää painetta erityisesti ikääntyneiden palveluihin ja esteettömään asuinympäristöön.

Kokonaisuutena alueen kehitys etenee vaihteittain ja markkinatilanteen ohjaamana, mikä hidastaa rakentumista ja väestönkasvua. Veromiehen kasvu käynnistyy todennäköisesti hitaammin kuin valmiimmissa kaupunkiympäristöissä, koska alue on edelleen osin hajanaisesti rakentunut ja keskeneräinen.

Kehitys haastaa palveluverkon suunnittelua, koska kasvu ei jakaudu tasaisesti koko suuralueelle. Samalla rakentumisen

hitaus lisää epävarmuutta väestöennusteisiin ja vaikeuttaa palveluiden oikea-aikaista mitoittamista.

Tiivistelmä:

Aviapoliksen väestökehitys jatkuu, mutta kasvu on aiempia odotuksia hitaampaa ja siihen liittyy epävarmuutta. Kasvu painottuu erityisesti Veromieheen, kun taas Pakkalassa ja Tammistossa väestö ikääntyy ja lasten määrä vähenee. Väestönkehitys on alueellisesti epätasaista, mikä vaikeuttaa palveluverkon suunnittelua. Rakentumisen vaihteellisuus ja keskeneräinen kaupunkiympäristö hidastavat erityisesti uusien alueiden kasvua.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto – asunto

Asuntorakentamisen toteuma ja ennusteet – hajanainen siirtymävaihe

Veromies on Aviapoliksen keskeisin kasvun alue, mutta rakentaminen etenee hajanaisesti ja vaihteittain, mikä pitkittää alueen keskeneräisyyttä. Kehitys painottuu joukkoliikenteen solmukohtiin ja tulevan ratikan vaikutusalueille, mutta useiden alueiden samanaikainen rakentaminen on heikentänyt kysyntää ja hidastanut toteutusta.

Asuntorakentamisen riskien kasvu ja heikentynyt kannattavuus ovat vähentäneet erityisesti piensijoittajien kiinnostusta hankkia asuntoja vuokratyökaluun. Samalla alueen toteutunut asuntokysyntä on painottunut vahvasti vuokra-asumiseen, eikä alue ole toistaiseksi houkuttellut riittävästi omistusasujia tai lapsiperheitä. Veromieheessä vain noin 5,5 % asukkaista asuu omistamassaan asunnossa.

Tämä on muuttanut alkuperäisiä oletuksia alueen asukasrakenteesta ja hidastanut omistusasuntovaltaisen kaupunkirakenteen muodostumista. Samaan aikaan Ylästö ja Kartanonkoski erottuvat edelleen vakaasti omistusasuntovaltaisina ja arvostettuina asuinalueina.

Aviapoliksessa on runsaasti asemakaavavarantoa erityisesti Veromiehen, Annefredin ja Muuran alueilla. Kaavavaranto ei kuitenkaan automaattisesti tarkoita nopeaa toteutumista. Markkinatilanne, rakentamisen kustannusten nousu ja toimistomarkkinoiden heikentyminen ovat viivästyttäneet useita hankkeita.

Ratikan valmistumisen vuonna 2029 odotetaan vahvistavan alueen houkuttelevuutta ja käynnistävän uusia hankkeita erityisesti ratikkapysäkkien ympärillä.

Tiivistelmä:

Aviapoliksen rakentuminen etenee vaihteittain ja markkinaehtoisesti. Veromies on keskeinen kasvun alue, mutta rakentuminen on hajanaista ja keskeneräistä. Asuntotuotanto on painottunut vuokra-asumiseen, mikä on muuttanut alueen alkuperäisiä kehitysoletuksia. Omistusasuntovaltaiset alueet keskittyvät edelleen Ylästöön ja Kartanonkoskelle. Kaavavaranto mahdollistaa pitkän aikavälin kasvun, mutta markkinatilanne hidastaa toteutusta. Ratikan valmistumisen odotetaan vahvistavan alueen vetovoimaa.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto – asuntorakentaminen

Kasvatus ja koulutus

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus – palvelut rakentuvat kasvun mukana

Varhaiskasvatuspalvelujen tarve kasvaa erityisesti niillä osa-alueilla, joilla uusi asuminen etenee ensimmäisinä. Lentolan päiväkotia helpottaa lyhyen aikavälin palvelupainetta, ja Atomi-kokonaisuus korvaa tulevana vuosina vanhentuvia tiloja.

Veromiehen alueella varhaiskasvatuspalvelujen tarve kasvaa väestön lisääntyessä, kun taas Tammiston ja Pakkalan kehitys tasapainottaa kokonaispalvelutarvetta. Päiväkodit ovat keskeinen osa toimivaa arkiympäristöä, ja niiden saavutettavuus vaikuttaa erityisesti lapsiperheiden kiinnostukseen aluetta kohtaan.

Varhaiskasvatusverkko kehittyy pitkällä aikavälillä alueen rakentumisen tahdissa, ja palvelujen sijoittuminen kytkeytyy suoraan väestökehitykseen. Palveluverkon toteuttamiseen liittyy kuitenkin ajoituksellinen riski, sillä väestönkasvun toteutuminen riippuu rakentamisen etenemisestä ja markkinatilanteesta.

Kouluverkkoa kehitetään vaiheittain. Muuran yhtenäiskoulu on alueen keskeisimpiä tulevia investointeja, ja sen toteuttamisen aikataulu vaikuttaa myös Veromiehen koulun väistötilajärjestelyihin. Samalla kouluverkkotarkastelut osoittavat, että oppilasmäärien kehitys vaihtelee merkittävästi alueen eri osissa. Aviapoliksen lukio valmistuu 2027 ja Varia Aviapoliksen opiskelukokonaisuudet siirtyvät Vehkalaan sekä Osaamiskampukseen Tikkurilaan.

Tiivistelmä:

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden tarve kasvaa erityisesti Veromiehen uusilla alueilla. Päiväkotia- ja kouluhankkeet toteutuvat vaiheittain rakentumisen mukana. Palveluverkon suunnittelua vaikeuttaa väestönkasvun epävarmuus ja alueiden erilainen kehitys. Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus on keskeinen tekijä lapsiperheiden aluevalinnoissa.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto

Kaupunkikulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palvelut

Aviapoliksen laajin liikuntapaikkojen keskittymä sijaitsee Kartanonkosken liikuntapuistossa. Myös Ylästön koulun yhteydessä on merkittäviä liikuntakenttiä, ja lisäksi kaupunginosissa on pienempiä liikuntapaikkakokonaisuuksia.

Kaupalliset palvelut keskittyvät tällä hetkellä erityisesti Jumboon ja lentoaseman ympäristöön. Myös kirjasto siirtyy Kartanonkoskelta Jumbon yhteyteen, mikä vahvistaa entisestään alueen palvelukeskittymää.

Aviapoliksen vapaa-ajan ja kulttuuripalvelut tukeutuvat edelleen vahvasti yksittäisiin keskuksiin, eikä alueelle ole vielä muodostunut selkeää omaa keskusta- tai palveluidentiteettiä. Tämä hidastaa urbaanin ympäristön ja paikallisidentiteetin muodostumista erityisesti Veromiehen uusilla alueilla.

Investoinnit toteutuvat vaiheittain alueen kehityksen mukana, ja palvelut sijoittuvat pääosin niihin keskuksiin ja joukkoliikenteen solmukohtiin, joissa käyttäjävirrat ovat suurimmat.

Tiivistelmä:

Aviapoliksen vapaa-ajan ja kulttuuripalvelut keskittyvät edelleen Jumboon, lentoasemalle ja Kartanonkosken liikuntapuistoon. Alueelle ei ole vielä muodostunut vahvaa omaa keskustaidentiteettiä, mikä hidastaa urbaanin ympäristön kehittymistä erityisesti Veromiehessä. Palvelut ja investoinnit rakentuvat vaiheittain väestönkasvun ja käyttäjävirtojen mukana.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto

Sosioekonominen eriytyminen – alueelliset erot kasvavat

Aviapolis kuuluu edelleen Vantaan hyväosaisimpiin suuralueisiin, mutta alueen sisäiset erot ovat kasvamassa. Ylästö ja Kartanonkoski ovat vahvasti omistusasuntovaltaisia ja sosioekonomisesti vahvoja alueita, kun taas Veromiehen kehitys painottuu vuokra-asumiseen ja nuoriin aikuisiin.

Alueen väestörakenne on kansainvälinen ja työikäispainotteinen, mikä näkyy erityisesti vieraskielisen väestön kasvuna. Kansainvälisyys ei kuitenkaan tällä hetkellä näyttäydy voimakkaana huono-osaisuuden kasautumisena.

Pitkällä aikavälillä alueellinen eriytyminen voi kuitenkin vahvistua, mikäli asuntotuotanto keskittyy voimakkaasti vuokra-asumiseen eikä alue houkuttele riittävästi omistusasujia ja lapsiperheitä. Kaupunkirakenteen keskeneräisyys ja palveluiden vaihteellinen kehittyminen voivat lisätä tätä riskiä erityisesti Veromiehen alueella.

Samaan aikaan Aviapoliksen sisällä säilyy vahvoja hyväosaisia alueita, mikä korostaa suuralueen sisäistä kaksijakoisuutta.

Tiivistelmä:

Aviapolis on edelleen sosioekonomisesti vahva suuralue, mutta alueelliset erot kasvavat. Ylästö ja Kartanonkoski ovat vakaasti hyväosaisia omistusasuntoalueita, kun taas Veromiehen kehitys painottuu vuokra-asumiseen ja nuoriin aikuisiin. Kansainvälisyys lisää alueen monimuotoisuutta, mutta pitkällä aikavälillä eriytymisen riski kasvaa, mikäli asuntorakenne yksipuolistuu.

Aviapoliksen tilannekuvan yhteenveto

Työpaikka-alueen kehitys – vahva perusta, mutta keskusta hakee muotoaan

Aviapolis on yksi Suomen merkittävimmistä työpaikka-alueista, jonka vahvuus perustuu lentoasemaan, logistiseen saavutettavuuteen ja olemassa olevaan yrityskantaan. Alueen työpaikkarakenne painottuu edelleen vahvasti logistiikkaan, lentokenttätoimintoihin ja kauppaan, jotka muodostavat vakaan taloudellisen perustan.

Aviapoliksessa on kuitenkin useita erilaisia työpaikka-alueita. Viinikkala ja lentoaseman ympäristö ovat pääosin logistiikan alueita, Tammisto on kaupan aluetta ja Veromies on muuttumassa vaihteittain logistiikka-alueesta toimisto- ja keskustamaisemmaksi alueeksi erityisesti Kehä III:n varrella.

Aviapoliksen aseman ympäristöllä on erinomainen saavutettavuus, mutta Veromiehen alue on edelleen rakenteeltaan hajautunut eikä alueelle ole vielä muodostunut vahvaa ydinkeskustaa tai työpaikkakeskittymää. Hyvät liikenne yhteydet eivät yksin riitä synnyttämään vetovoimaista yritys ympäristöä ilman palveluita ja riittäviä käyttäjävirtoja.

Nykyinen markkinatilanne hidastaa erityisesti toimisto- ja osaamisintensiivisten hankkeiden käynnistymistä. Lentokentän matkustaja- ja työntekijävirrat eivät tällä hetkellä kohdistu Aviapoliksen keskusta-alueelle merkittävästi.

Pitkällä aikavälillä Aviapoliksella on kuitenkin merkittävä potentiaali kehittyä kansainvälisesti merkittäväksi työpaikka- ja yritysalueeksi. Kehitys edellyttää vaiheittaista etenemistä, investointien kohdentamista keskeisiin solmukohtiin sekä riittävän vahvojen keskustusten muodostumista.

Tiivistelmä:

Aviapolis on edelleen yksi Suomen tärkeimmistä työpaikka-alueista, jonka vahvuus perustuu lentoasemaan ja logistiikkaan. Veromies on muuttumassa vähitellen keskustamaisemmaksi työpaikka-alueeksi, mutta alue on edelleen hajautunut ja keskeneräinen. Toimisto- ja osaamisintensiivinen kasvu on hidastunut markkinatilanteen vuoksi. Pitkällä aikavälillä alueella on kuitenkin merkittävä potentiaali vahvojen työpaikka- ja yritys keskittymien muodostumiseen.

Muutostarve

- Aviapoliksen kasvua on ohjattava hallitusti ja kehitystä vaiheistettava.
- Kehittäminen tulee keskittää vahvoihin joukkoliikenteen solmukohtiin hajautuneen ja keskeneräisen rakenteen välttämiseksi.
- Kaupungin investoinnit on kohdennettava realistisesti markkinatilanne huomioiden.
- Aviapoliksen asemaa kansainvälisesti kilpailukykyisenä työpaikka-alueena on vahvistettava.
- Asumisen roolia on tarkennettava siten, että se tukee alueen vetovoimaa, osaajien sijoittumista ja elinkeinokehitystä.
- Palveluiden toteutus on sovittava alueen vaiheittaiseen kehitykseen.
- Alueen kehityksessä on varauduttava pitkän aikavälin muutoksiin joustavalla toteutusmallilla.

Tavoitteet

1. Kehityksen keskittäminen ja vaiheistaminen

Kehittäminen keskitetään Aviapoliksen aseman sekä Tikkurilantien ja Rälssitien ympäristöön, jotta alueelle syntyy vahvoja ja nopeasti elinvoimaisia kokonaisuuksia. Rakentamista vaiheistetaan pitkällä aikavälillä siten, että vältetään hajautunut ja keskeneräinen rakenne sekä turvataan investointien hallittu toteutus.

2. Investointien hallittu kohdentaminen

Investoinnit kohdennetaan ensisijaisesti olemassa oleviin ja saavutettaviin alueisiin, joissa toteutus on realistista myös muuttuvassa markkinatilanteessa. Uusien alueiden samanaikaista avaamista vältetään, jotta kaupungin investointikyky, toteutettavuus ja alueiden vetovoima säilyvät hallittuina.

3. Kansainvälisesti kilpailukykyisen työpaikka-alueen vahvistaminen

Aviapolista kehitetään yhtenä Suomen merkittävimmistä työpaikka-alueista, jossa yhdistyvät logistiikka, tuotanto, tutkimus- ja kehitystoiminta sekä uudet työn muodot. Keskusta-alueilla painotetaan toimintojen sekoittumista siten, että työ, palvelut, vapaa-aika ja asuminen muodostavat elävän kaupunkiympäristön.

Viinikkalan logistiikka-alueen kilpailukykyä vahvistetaan edelleen ja alueelle mahdollistetaan myös teknologiaa, jalostavaa teollisuutta sekä tulevaisuuden työpaikkatoimintoja. Työpaikka-alueet suunnitellaan väljiksi ja skaalautuviksi, mahdollistaen yritysten kasvun ja muuttuvat käyttötarpeet pitkällä aikavälillä.

4. Asumisen laadun ja vetovoiman vahvistaminen

Veromiehen asumista kehitetään tukemaan alueen vetovoimaa ja osaajien sijoittumista painottamalla omistusasumista, suurempia asuntoja sekä hallittua mittakaavaa. Rakentamisessa korostetaan ihmisläheistä kaupunkirakennetta, maltillista rakennuskorkeutta sekä vaihteittain syntyviä eheitä kokonaisuuksia.

Uusi rakentaminen ohjataan ensisijaisesti tukeutumaan nykyiseen palveluverkkoon ja infrastruktuuriin. Lakisääteisten palveluiden lisäksi alueelle tulee mahdollistaa myös vetovoimaa lisääviä kaupallisia ja vapaa-ajan palveluita.

5. Palveluverkon vaiheittainen toteuttaminen

Kaupungin palvelut toteutetaan vaihteittain alueen kasvun mukaisesti hyödyntäen ensisijaisesti olemassa olevia tiloja sekä joustavia väliaikaisia ratkaisuja. Palvelut sijoitetaan erityisesti joukkoliikenteen solmukohtiin ja ihmisvirtojen yhteyteen, mikä tukee tehokasta ja kestävää kaupunkikehitystä.

6. Pitkäjärteinen ja joustava kehitysmalli

Aviapolista kehitetään pitkän aikavälin prosessina, joka mahdollistaa markkinoihin ja työelämän muutoksiin sopeutuvan kaupunkirakenteen. Kehitystä ei nähdä yksittäisenä hankkeena, vaan vaihteittain rakentuvana työpaikka- ja palveluekosysteeminä, jossa asuminen tukee alueen kokonaiskehitystä.

Aviapolis

Aviapolis toimintamalli

Kaupungin, maanomistajien ja muiden sidosryhmien yhteinen toimintamalli alueen kehittämiseen ja vaiheittaiseen toteutukseen.

Aviapolis
keskus

Muura

Logistiikka- ja
työpaikka-alueiden
kehittäminen

3

Koko suuralue
Infran ja tilojen korjausvelan
hallinta

6

4

7

Aviapolis toimintamalli

3

Aerola Varia Rälssitie

1

Ratikkakäytävä

2

Tammisto

Vantaa

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki
- ®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026- 2029	2030- 2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
1.	Ratikkakäytävä	T K 4,2	T K	T K		X	X	X	X	Ratikka yhdistää Aviapoliksen alueet, mutta kasvu keskitetään vain valikoituihin pysäkkisolmuihin. Kaupungin palveluiden kohdentaminen ratikka pysäkkien läheisyyteen maksimoi ratikan hyödyt. Kaikista pysäkeistä ei muodostu uusia keskuksia.	Kaavoitus - Tukeutuu olemassa olevaan kaava-varantoon sekä ratikkareitin varren kehittämiseen niiden kaavahankkeiden osalta, jotka eivät aiheuta kunnallisteknisiä investointeja tai investoinnit ovat vähäisiä. Kunnallistekniikan investoinnit Rälssitien peruskorjaus Ilmailutie välillä Tietotie-Terminaalitie Turbiinitie Toimitilainvestoinnit - Ratikkakaupungin kokonaisuuden toteutus jatkuu pitkään, jopa 2050-luvulle.	Ratikkakaupungin toteutus jatkuu pitkään, jopa 2050-luvulle. *Itäinen Veromies + 11900 asukasta + 5000 työpaikka Läntinen Veromies + 8900 asukasta + 10000 Pakkala + 7900 asukasta + 2700 työpaikka Ratikka-hankkeen reuna-alueiden kuntoon laittaminen

* Ratikan kaavarungon arvio asukas- ja työpaikkakasvusta vuoteen 2050 mennessä

LUTE: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 06.10.2026 / 8

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026- 2029	2030- 2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
2.	Aerola Varia Rälssitie ® –Veromiehen koulu ja palveluiden keskittymä (Varian Rälssintien kiinteistö)	T 4 K 2	T 2 K 3	T 2 K 0	X	X	X	X	X	Alueen vetovoiman kehittäminen. Olemassa olevan rakennuksen hyödyntäminen. Muuran palveluinvestoinnin siirtäminen tuleville kausille.	Kaavoitus – Tukeutuu olemassa olevaan kaavavarantoon Kunnallistekniikan investoinnit – Manttalitie – Tikkurilantien baana – Annefred pohjoinen – Perintötie – Pytinojanpuisto – Pytinpuisto – Aerolan kenttä Toimitilainvestoinnit – Varia muutostyöt (VTK) – Lentolan pysäköintilaitos (päiväkodille)	Entisen Varian kiinteistön kehittäminen koulu, kulttuuri ja liikuntatarpeita varten. Mahdollistaa Muuran koulu- ja liikuntahalli siirtämisen sekä Atomin koulun korvaamisen.

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki
- ®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026- 2029	2030- 2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
3.	Kaupunki kuntoon – korjausvelan purku vetovoiman perustana	T 8 K	T 1 K	T 25 K						Nykyinen kaupunkiympäristö vaikuttaa suoraan alueen vetovoimaan, turvallisuuteen ja arjen toimivuuteen. Korjausvelka hidastaa investointeja ja heikentää kaupunkikuvaa.	Katujen ja puistojen parantaminen. Huolella tutkitut ja perustellut korjausrakentamisen kohteet. Toimitilat: Veromäen koulu 2034	Nopeat parannukset tukevat alueen imagoa ja vauhdittavat yksityisten investointien käynnistymistä.
4.	Muura ® – markkinaehtoinen aluekehitys vaiheittain	T 0 K 10	T 47 K 7	T 20 K 0						Muuran kehittämiseen panostetaan vasta talouden noususuhdanteessa. Toteutetaan nykyisten sopimusten edellyttämät katu ja puisto investoinnit vaiheittain.	Kaavoitus – Tukeutuu olemassa olevaan kaavavarantoon Kunnallistekniikan investoinnit – Muuran kadut vaihe 1 & 2 – Baanan osuus – Kahinapuisto – Muuran kaupunkikylät 1 puistot Toimitilainvestoinnit – Muuran koulu, päiväkoti ja liikuntahalli	Alue tukeutuu ensimmäisessä vaiheessa Varian kiinteistön kouluun (Aerolankaari 5) sekä Lentolan päiväkotiiin. Mahdollistetaan yksityiset liikunta ja tapahtumatilat alueella.

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026- 2029	2030- 2033	2034- 2036	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
5.	Tammisto liikkeelle – saavutettavuus mahdollistaa kaupallisen kasvun	T 0 K 0,4	T 0 K 4	T 0 K 9			X	X		Tammiston kehitystä rajoittaa liikenne, vaikka alueella on jo vahva kaupallinen asema . Saavutettavuus ratkaisee uusien investointien syntymisen.	Kaavoitus – Tammisto kaupungin – kaavarunko Kunnallistekniikan investoinnit – Tammiston kauppatie välillä Tammistonkatu–Tammimäentie – Tammiston kauppatie LIVA – Tuusulanväylä Ylästöntien rampit Etelään Toimitilainvestoinnit –	Alueen rooli säilyy seudullisena kaupan keskittymänä eikä sinne muodostu uutta keskustaa.
6.	Aviapolis keskus ® – toimiva aseman seutu	T K 0,4	T K	T K		X				Lukion ja ilmailumuseon alueen viimeisteleminen vetovoimaiseksi kokonaisuudeksi	Kaavoitus – Kunnallistekniikan investoinnit – Teknobulevardi 7 – Lukio ja ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle 002534 – Karhumäentie välillä Aviabulevardi –Karhumäenkuja ja Virinpolku –Avia-aukio Toimitilainvestoinnit –	Aviapolksen keskustan kehitystä viedään yhdessä eteenpäin sidosryhmien kanssa.

Vantaa

Hankekokonaisuudet

Aviapolis

M€

Vaikuttavuus

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5	PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
7.	Logistiikka- ja työpaikka-alueiden kehittäminen	T K 0,5	T K 0,5	T K 0,5	X	X				Uusien ja olemassa olevien logistiikka tonttien mahdollistaminen ja muuttuviin tarpeisiin vastaaminen.	Katuliittymät ja tonttien esirakentaminen	Nykyisen logistiikka alueen kehityksen tukeminen ja vahvistaminen liikenne ratkaisuin

Tikkurila

Vantaa

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto –väestönkehitys

Väestökehitys ja ikärakenteen muutos – Tikkurila kasvaa

Tikkurilan suuralueen väestö kasvoi vuosina 2020–2025 noin 3 800 asukkaalla ja oli vuoden 2025 lopussa 50 004 asukasta. Ennusteen mukaan väestö kasvaa vuoteen 2034 mennessä noin 57 000 asukkaaseen. Kasvu kohdistuu erityisesti työikäisiin (25–44 v.), mutta myös lasten ja ikääntyneiden määrät kasvavat. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa voimakkaasti koko ennustejaksolla. Ennusteet ovat aiemmin osuneet melko hyvin toteumaan, mutta nykyinen haastava valtakunnallinen taloustilanne tuo ennusteisiin epävarmuutta.

Väestönkasvu on rakenteellisesti monipuolista: se lisää samanaikaisesti varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, toisen asteen, ikääntyneiden palveluiden sekä kaupunkitilan ja liikkumisen tarpeita. Erityisesti keskustan ja ratikan vaikutusalueilla kasvu on nopeaa, mikä luo painetta palveluiden oikea-aikaiseen mitoittamiseen ja sijoittamiseen. Ikärakenteen muutos lisää tarvetta joustaville ja monikäyttöisille tilaratkaisuille.

Tikkurilan kehittämisessä tulee tähdätä siihen, että väestönkasvu kääntyy alueen elinvoimaa vahvistavaksi tekijäksi: palvelut kasvavat hallitusti, saavutettavasti ja ennakoivasti ilman jatkuvaa

tilapäisratkaisuihin nojaamista.

Tiivistelmä

Tikkurilan väestö kasvaa monipuolisesti sekä iän että elämäntilanteiden näkökulmasta. Kasvu ei ole yksipuolisesti lapsiperhe- tai työikäispainotteista, vaan koskee kaikkia ikäryhmiä. Tämä edellyttää palveluverkon kokonaisvaltaista tarkastelua, jossa yksittäiset palvelut eivät ratkea irrallaan toisistaan. Kehittämisen keskeinen haaste on varmistaa, että palvelut ja tilat valmistuvat samaa tahtia kasvun kanssa, eivät vasta jälkijunassa.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto – asuntorakentaminen

Asuntorakentaminen ja kaupunkirakenteen tiivistyminen – uusia alueita rakennetaan harkitusti

Vuosina 2021–2025 Tikkurilan suuralueella valmistui noin 2 900 asuinhuoneistoa. Asuntotuotanto on vahvasti kerrostalovaltaista (yli 90 %). Ennusteissa Tikkurila on yksi Vantaan merkittävimmistä asuntotuotannon alueista vuoteen 2034 saakka, ja kasvu painottuu ratikan ja keskustan läheisyyteen. Aiemmat ennusteet ovat jonkin verran eläneet, mutta suunta on pysynyt kasvavana.

Tiivistyvä kerrostalorakenne lisää väestöä nopeasti pienille alueille, mikä kasvattaa päiväkot-, koulu-, liikenne- ja lähivirkistyspaineita. Samalla tiivistyminen luo edellytyksiä kestäväälle liikkumiselle, kivijalkapalveluille ja elävälle kaupunkikeskustalle. Asuntorakentamisen ja palveluinvestointien ajoituksen yhteensovittaminen on keskeinen haaste.

Asuntorakentamisen tulee tukea tasapainoista kaupunkirakennetta, jossa palvelut, viheralueet ja liikkumiskäytävät kehittyvät samanaikaisesti asumisen kanssa, ei sen jälkeen.

Tikkurilan kasvu tulee perustumaan olemassa olevan rakenteen

tiivistämiseen ja valikoituihin uusiin alueisiin. Uusien asuinalueiden, kuten Väritehdas ja Hanhiniitty, rakentaminen edellyttää kaupungilta merkittäviä panostuksia mm. katu- ja puistoinfraan sekä palvelutiloihin. Asuntorakentamisen haasteena korostuu, miten huolehditaan asuntokannan monipuolisuudesta (omistus-, vuokra-, tuettu- yms.) ja eri elämäntilanteiden tarpeista.

Tiivistelmä

Tikkurilan asuntorakentaminen on ollut voimakasta ja kerrostalopainotteista. Se vahvistaa keskustamaisuutta ja joukkoliikenteeseen tukeutuvaa kasvua, mutta lisää nopeasti palvelupainetta. Asuntotuotanto toimii alueen kehityksen moottorina, mutta ilman tiivistä kytkentää palveluverkon ja investointien suunnitteluun ne muodostavat riskin arjen toimivuudelle. Kehittämisen ydinkysymys on ajoitus ja kokonaiskoordinaatio.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto –kasvatus ja oppiminen

Perusopetuksen palveluverkko ja kapasiteettipaineet

Tikkurilan alueella perusopetuksen oppilasmäärät ylittävät nykyisen kapasiteetin. Todellinen oppilaspaikkamäärä on noin 4907, kun oppilasmäärä on 5160, eli paikkavaje on noin 250 oppilaspaikkaa. Ennusteiden mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa edelleen, ja vuoteen 2034 mennessä Tikkurilan keskustan lähialueelle tarvitaan vähintään noin 450 uutta oppilaspaikkaa. Tilanne aiheuttaa riippuvuutta väliaikaiseksi tarkoitetuista tiloista, joiden käyttö pitkittyy. Tämä lisää kustannuksia ja heikentää oppimisympäristöjen laatua. Kouluverkko on kriittinen tekijä myös alueen houkuttelevuudelle lapsiperheille.

Perusopetuksen osalta tavoitteena tulee olla siirtyminen tilapäisistä ratkaisuksista pysyviin, joustaviin ja muuntojoustaviin kouluratkaisuihin, jotka kestävät väestöennusteiden vaihtelun.

Tiivistelmä

Perusopetuksen kapasiteetti on Tikkurilan suuralueella pullonkaula. Pitkittynyt paviljonkiriippuvuus ei ole kestävä ratkaisu. Kehittämisen keskiössä on kouluhankkeiden ajoituksen varmistaminen ja niiden kytkentä asuntorakentamisen rytmiin.

Tikkurilan koulupaviljongin vapautuessa peruspalvelutarvetta varten väistöketjutuksen päätyttyä noin vuonna 2028 oppilaspaikkoja on alueella riittävästi.

Varhaiskasvatus ja päiväkotiverkko

Varhaiskasvatuspaikkojen tarve kasvaa erityisesti Tikkurilan, Simonkylän ja Jokiniemen alueilla. Kasvuksi ennustetaan vuosina vuoteen 2035 mennessä yhteensä 400 paikkaa, joista Tikkurilassa 183, Simonkylässä 99 ja Jokiniemessä 26 paikkaa.

Useita uusia päiväkoteja on suunnitteilla tai rakenteilla, mutta osa hankkeista on viivästynyt tai sijainniltaan vielä avoimia. Vuokrapaviljonkien käyttöä joudutaan jatkamaan useilla alueilla 2030-luvulle saakka. Päiväkotiverkko on jatkuvassa sopeutumistilassa. Tilapäisratkaisut heikentävät toiminnan pitkäjänteisyyttä ja aiheuttavat kustannus- ja laatupaineita. Päiväkotien sijoittuminen on myös merkittävä kaupunkirakenteellinen kysymys.

Tavoitteena on pysyvä, alueellisesti tasapainoinen päiväkotiverkko, jossa tilapäisten ratkaisujen osuus vähenee ja tilat tukevat monikäyttöä ja yhteisöllisyyttä.

Tiivistelmä

Varhaiskasvatus kasvaa nopeasti, mutta verkko reagoi viiveellä. Tilapäisyys on muodostumassa rakenteelliseksi piirteeksi, mikä ei

ole kestävää. Kehittämisessä painopisteen tulee siirtyä pysyviin ratkaisuihin ja selkeään pitkän aikavälin sijaintistrategiaan.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto –kaupunkikulttuuri

Kaupunkikulttuuri, vapaa-aika ja liikuntapalvelut

Tikkurilassa on merkittävä määrä kulttuuri-, kirjasto-, nuoriso- ja liikuntapalveluja.

Kirjastotilat ovat määrällisesti riittävät, mutta osin peruskorjausiässä. Tähän vastataan peruskorjaamalla ja muuttamalla Tikkurilan kirjasto Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotaloksi.

Liikuntahallien osalta Tikkurilan suuralueella on laskennallisesti vajetta suhteessa asukasmäärään, ja tarve kasvaa väestönkasvun myötä. Vapaa-ajan palvelut ovat keskeisiä alueen vetovoimalle ja hyvinvoinnille. Kapasiteettivaje erityisesti liikuntahalleissa voi heikentää saavutettavuutta ja lisätä eriarvoisuutta.

Asukas- ja nuorisotiloissa on korjaustarvetta, joihin vastataan korjausinvestoinneilla.

Tikkurilan tulee profiloitua elävänä kulttuuri- ja liikuntakeskuksena, jossa palvelut ovat helposti saavutettavia ja tukevat kaikenikäisten hyvinvointia.

Tiivistelmä

Kaupunkikulttuuri ja vapaa-aika ovat Tikkurilan vahvuuksia, mutta investointipaine kasvaa. Liikunta- ja harrastetilojen riittävyys nousee keskeiseksi kehittämiskysymykseksi. Palvelujen saavutettavuus ja monikäyttöisyys ovat avainasemassa.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto

Kaupungin tilojen ja infran kunto – korjausvelkaa hallittava

Merkittävä osa koulu- ja päiväkotirakennuksista on kuntoluokaltaan tyydyttäviä tai hyviä, mutta joukossa on myös tiloja, jotka edellyttävät merkittäviä peruskorjauksia ja nykyaikaistamista. Koko kaupungin laajempi korjausvelka katu- ja viheralueilla sekä silloissa näkyy myös Tikkurilan alueella. Julkisten tilojen viihtyisyys ja toimivuus vaikuttavat suoraan asukkaiden arkeen ja alueen vetovoimaan.

Kokonaisuutena korjausvelan investointitarpeet jatkuvat pitkälle tulevaisuuteen ja sitoo resursseja ja rajoittaa mahdollisuuksia vastata kasvuun. Päätöksenteossa joudutaan tasapainoilemaan uudisrakentamisen ja peruskorjausten välillä.

Tavoitteena on hallittu siirtymä kohti terveitä, energiatehokkaita ja muuntojoustavia tiloja sekä korjausvelan systemaattinen hallinta.

Tiivistelmä

Rakennuskannan kunto on kehittämisen rakenteellinen reunaehto. Ilman pitkäjänteistä korjaus- ja investointistrategiaa kasvu lisää riskejä. Kehittämisessä tulee huomioida ennakoiva kunnossapito ja tilojen sekä infran elinkaariajattelu.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto –turvallisuus

Turvallisuus, sosioekonominen eriytyminen ja alueellinen tasapaino – haasteet nostavat päätään

Turvallisuuden tunne on hiukan laskenut. Asukkaiden kokemina turvallisuusongelmina ovat julkisilla paikoilla häiriköinti, päihteiden käyttö ja huumeiden myynti.

Sosioekonominen eriytyminen on Vantaalla lisääntynyt myös Tikkurilan suuralueella. Tikkurila on keskiarvoa paremmassa asemassa, mutta alueen sisällä on eroja. Vanhemmat vuokratalovaltaiset kerrostaloalueet erottuvat heikompina, kun taas uudet omakoti- ja rivitalovyöhykkeet näyttävät vahvempaa sosioekonomista profiilia. Eriytyminen näkyy erityisesti koulutus-, tulotaso- ja kielitaustan kasautumisena tietyille alueille. Koulujen ja päiväkotien tilanteet ovat pääosin kohtuullisella tasolla, mutta yksittäisillä yksiköillä on havaittavissa haasteita.

Palveluverkon sijoittelu ja laatu vaikuttavat suoraan eriytymisen kehitykseen. Koulut, päiväkodit ja vapaa-ajan tilat ovat keskeisiä tasa-arvotekijöitä.

Kehittämisen tavoitteena tulee olla eriytymistä hillitsevä kaupunkirakenne, jossa palvelut tukevat sosiaalista sekoittumista

ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia.

Tiivistelmä

Eriytyminen ei ole vielä Tikkurilan suuralueen hallitseva piirre, mutta kehityssuunnat edellyttävät aktiivista otetta. Palveluverkon ja kaupunkitilan ratkaisut ovat keskeinen keino vaikuttaa kehitykseen.

Tikkurilan tilannekuvan yhteenveto

Kaavavaranto, yksityiset investoinnit ja toteutuksen epävarmuus

Kaavavaranto on osin niukkaa ja osin epävarmaa. Merkittävä osa kaavahankkeista on yksityisellä maalla, mikä tekee aikatauluista herkkiä markkinatilanteelle. Useisiin kaavoihin liittyy infra- ja palveluinvestointeja. Kaavoituksen, investointiohjelmien ja palveluverkon yhteensovittaminen on kriittistä. Epävarmuus vaikeuttaa ennakointia ja lisää riskiä palveluvajeille.

Tavoitteena on realistinen ja priorisoitu kaavakehitys, joka tukee kaupungin strategisia tavoitteita ja investointikykyä.

Tiivistelmä

Kaavavaranto ei automaattisesti tarkoita toteutuvaa kasvua. Kehittämisen ytimessä on priorisointi ja ajoitus sekä kaupungin ja yksityisten toimijoiden tiivis vuoropuhelu.

Muutostarve

- Päiväkotien ja koulujen kapasiteetti on varmistettava.
- Kaupungin toimitilojen ja infran korjausvelkaa on hallittava.
- Kaupunkirakennetta tulee uudistaa ja kasvua suunnata hallitusti.
- Tikkurilan asuntotarjontaa tulee monipuolistaa.
- Arkiliikkuminen on turvattava ratikan rinnalla.
- Elinvoimasta on huolehdittava.
- Kaupunkitilan turvallisuutta ja viihtyisyyttä on parannettava.

Tavoitteet

1. Palveluverkon tilojen kapasiteetin varmistaminen

Tikkurilassa varmistetaan varhaiskasvatuksen kapasiteetti ja uudistetaan päiväkotitiloja vastaamaan kasvavaa lapsimäärää. Perusopetukseen lisätään oppilaspaikkoja ja parannetaan tilojen laatua. Toisen asteen oppimistiloja vahvistetaan kehittämällä Tikkurilan osaamiskampusta ja optimoimalla Tikkurilan lukion kapasiteettia. Kulttuuri- ja kirjastopalveluja uudistetaan yhteisölliseksi monitoimitaloksi. Urheilupuistoa kehitetään ja liikuntapalveluiden kapasiteettia nostetaan.

2. Korjausvelan hallinta – toimitilojen ja julkisten tilojen kunnon parantaminen oikea-aikaisesti

Arkiympäristön korjausvelka hallitaan suunnatuilla investoinneilla katuihin, kävely- ja pyöräily-yhteyksiin, ratikkaan rajautuviin reitteihin ja keskustan viihtyisyyteen. Katujen, siltojen ja viheralueiden kuntoa parannetaan. Koulujen ja päiväkotien peruskorjauksia toteutetaan

3. Kaupunkirakenne ja maankäyttö – tiivistyvää, monipuolistuvaa ja kestävää kehitystä tukeva kaupunkialue

Tikkurilassa varaudutaan kasvuun tiivistämällä ja täydentämällä rakentamista erityisesti raideliikenteen ja ratikan vaikutusalueilla. Keskustaa laajennetaan aktiivisesti radan molemmille puolille. Tikkurilan keskusta-aluetta kehitetään viihtyisäksi ja kestäväksi kaupunkiympäristöksi. Keskusta-alueen viherverkkoa vahvistetaan.

4. Asuminen – monipuolista asuntotarjontaa

Tikkurilan asuntotarjontaa monipuolistetaan painottamalla

omistusasumisen ratkaisuja, mahdollistamalla monipuolisesti erilaisia talotyyppisiä sekä lisäämällä myös pientaloja.

5. Liikkuminen, katu ympäristö ja pysäköinti – sujuvaa arkea ratikan rinnalla

Ratikka rinnalla uudistetaan katuverkkoa. Kävelykeskustaa laajennetaan parantamalla yhteyksiä radan itäpuolella kohti Tikkurilan osaamiskampusta.

6. Työpaikat, elinkeinoelämä – elinvoimaa monipuolisesta kasvusta

Tikkurilan työpaikkaverkoston laajeneminen ja monipuolistuminen on oleellisen tärkeää kaupungin vetovoiman ja elinvoiman kannalta. Työpaikkarakentaminen keskittyy erityisesti asemanseudulle, Tikkurilan osaamiskampuksen ympärille, erillisille työpaikka-alueille sekä mahdollisuuksien mukaan toimitiloja yhdistetään muuhun keskeiseen kaupunkirakenteeseen.

7. Segregaatio, sosiaalinen rakenne ja arjen ympäristö – turvallisuuden, yhdenvertaisuuden ja viihtyisyyden korostaminen

Fyysisten ympäristöparannusten, kuten valaistuksen ja lähiliikuntapaikkojen toteuttaminen ehkäisee sosiaalisen eriytymisen syvenemistä. Asuinalueiden viihtyisyyttä ja turvallisuutta nostetaan investoimalla katu ympäristöön, valaistukseen sekä jalankulku- ja pyöräreitteihin. Jokirannan ja puistojen kehittäminen arjen oleskelupaikoiksi tukee tavoitteita turvallisesta ja viihtyisästä julkisesta tilasta.

Hankekokonaisuuudet

Tikkurila

Tikkurilan
urheilupuiston
alue

4

3

Koko suuralue:

- Kouluverkon uudistaminen
- Päiväkotiverkon uudistaminen
- Infran korjausvelan hallinta

Ratikkakäytävä

2

1

Tikkurilan
kukoistava
kävelykeskusta

8

Tikkurilan
jokirannan elävä
kulttuurikeidas

5

Työpaikka-alueiden
kehittäminen: Koivuhaka,
Ruskeasanta, Rusokallio

9

Hanhiniityn alue
asumiseen

10

Hakkilan
teollisuusmonttu
uuteen käyttöön

6

Tikkurilan
osaamiskampus

7

Väritehtaan
muuttuva alue

5

Työpaikka-alueiden
kehittäminen: Porttipuisto

Vantaa

Tikkurilan hankekokonaisuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
 T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026–2029	2030–2033	2034–	1	2	3	4	5			
1	Tikkurilan kukoistava kävelykeskusta ®	T: 22 K: 5	T: 1 K: 7	T: – K: –	X	X	X		X	Kävelykeskustan laajentaminen ja estevaikutusten lieventäminen. Turvallisuuden tunteen ja viihtyisyyden kasvattaminen. Kulttuuripalveluiden edistäminen. Elinvoiman kasvattaminen. Keskustan palveluiden monipuolisuuteen ja työpaikkojen määrään ja laatuun tulee kiinnittää huomiota. Tikkurilan kävelykeskustan kehittämisen tavoitteena on, että keskustaan muodostuu kestävä liikumisen alue, jossa kävely on etusijalla. Kahvilat, ravintolat, puistot ja erilaiset kaupunkitapahtumat tekevät Tikkurilasta eloisan kaupunkikeskustan. Tikkurilan sydän on vilkas kävelykeskusta Tikkuraitin, kaupungintalon edustan, torin ja aseman ympäristössä.	Kaavoitus - Useita kaavoitushankkeita, esim. Asematien korttelit, Kielotien hankkeita, Tikkuraitin hankkeita, Peltolantorin kehittäminen. Kunnallistekniikan investoinnit - Liikennealueet, mm. Tikkuraitin perusparannus, Asematie kävelykaduksi, Carl Albert Edelfeltin aukio. - Ympäristörakentaminen, mm. Kirjastopuiston palauttaminen, Tikkurilan Veteraanipuisto ja Hertaksenpuisto, Lauri Lairalan aukio sekä viherkehän vahvistamista tukevat kohteet. - Asematien ylittävä kulkuyhteys Dixistä Asematien kortteleiden kehittymisen yhteydessä. - Radan eri puolien yhdistävien yhteyksien vahvistaminen ja Asemanseudun parannukset. - Muut kaavoihin liittyvät liikennealueet ja ympäristörakentaminen. Toimitilainvestoinnit - Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalo ja liittyvät väistötilat. - Kielotie 15 päiväkot.	Kaupungin omistamien kiinteistöjen kehitys Kielotien varrella: Kielotie 11, 17a, 20, 28, 40 ja Kielotie 46. --- Asuk. ~1100 Työp. ~270

Tikkurilan

hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella

2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen

3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus

4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy

5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

® =Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAIUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
2	Ratikkakäytävä (ratikkahankkeeseen liittyviä liikennealueita ja ympäristörakentamista)®	T: - K: 29	T: - K: 17	T: - K: 4	X	X	X	X	X	Ratikka-hankkeeseen liittyvien kohteiden kuntoon laittaminen. Tukee kasvun ohjaamista raideliikenteen varten. Asuminen ja työpaikat. Vetovoima. Palvelutarpeen kasvu. Eriytymisen estäminen. Vantaan vetovoiman ja kaupunkiympäristön kehittäminen. Alueellinen hyvinvointi ja työllisyys. Liikkumisen helppous ja saavutettavuus.	Kaavoitus - Useita ratikan kaavarungon alueen kaavamuutoshankkeita. Kunnallistekniikan investoinnit - Ratikkahankkeeseen liittyvät kohteet. - Liikennealueita, ympäristörakentamista ja taide. - Santaradan osittainen purkaminen ja Hosantien sepinlatauspaikka.	Ratikkakaupungin toteutus jatkuu pitkään, jopa 2050-luvulle. Ratikan rakentamisen aikataulu vaikuttaa Tikkurilan keskustassa mm.: a) VAKE:n Terveys- ja sosiaalikeskus Kielotie 13-tontille, b) päiväkotikielotie 15 - kortteliin (vuokratohde). <u>Ratikan kaavarungon arvio asukas- ja työpaikkakasvusta vuoteen 2050 mennessä on:</u> Asuk. / Työp. Koivuhaka 900 / 2300 Viertola 4300 / 240 Tikkurila 7400 / 1100 Jokiniemi 1600 / 2500 Heidehof 5300 / 3100 Hakkila 3400 / 800 Porttipuisto-Kuusikko 1900 / 890

Tikkurilan

hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy 5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
3	Koko suuralueella muiden erillisten hankekokonaisuuksien ulkopuoliset merkittävät investointihankkeet: - Kouluverkon uudistaminen - Päiväkotiverkon uudistaminen - Urheilualueiden parannukset - Infra ja infran korjausvelan hallinta	T: 10 5 K: 4	T: 41 K: 9	T: 6 K: 6	X		X	X		Lakisääteisten varhaiskasvatuksen ja koulutuspalvelujen turvaaminen. Toimitilojen ja julkisen tilan korjausvelan hallinta.	Kunnallistekniikan investoinnit - Liikennealueet, myös liikennevalot, ulkovalaistus ja liikenneturvallisuus. - Ympäristörakentaminen. - Hiekkaharjun liikuntapuiston tekojääkontti ja perusparannukset sekä Tikkurilan skeittipuisto. - Korjausvelan pienentäminen. Toimitilainvestoinnit - Puutarhatien päiväkoti. - Simonkallion koulun korjaus ja muutostyöt. - Viertolan koulun peruskorjaus ja laajennus. - Varia Hiekkaharjun peruskorjaus ja laajennus sekä aluekeittiö. - Tikkurilan lukion peruskorjaus. - Simontien päiväkoti (ent. Tikkurilan alueen päiväkoti). - Kuusikon uusi päiväkoti. - Korjausvelan pienentäminen.	Asuk. – Työp. –

Tikkurilan hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

® =Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
4	Tikkurilan urheilupuiston alue	T: 19 K: 3	T: 44 K: 2	T: 27 K: -	X	X	X	X		Liikuntapalveluiden palvelutarpeen kasvu. Vetovoima ja elinvoimahankkeita. Yksityisen rahan hyödyntämisen mahdollisuus liikuntapaikkarakentamisessa.	Kaavoitus - Kaavamuutos. Vaatii ensin yleissuunnitelman päivityksen. Kunnallistekniikan investoinnit - Urheilupuiston yleissuunnitelman päivitys. - Liikennealueet. - Ympäristörakentaminen. - Urheilualueet. Tekonurmet urheilukentille. Toimitilainvestoinnit - Peltolan koulun laajennus yhtenäiskouluksi sekä päiväkotien investoinnit. - Jäähallien peruskorjaukset (VTK). - Tikkurilan liikuntahalli (VTK). - Kiinteä jalkapallohalli Tikkurilan urheilupuistoon (VTK). - Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat.	Tikkurilan urheilupuiston yleissuunnitelma – Kehittämisisio 2050, perustuu osin yksityisiin investori hankkeisiin, mm. liikuntahalliin/areena an. Yleissuunnitelma vaatii päivityksen. --- Asuk.- Työp.-

Tikkurilan hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy 5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

® =Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
5	Työpaikka-alueiden kehittäminen ®	T: - K: 1	T: - K: -	T: - K: 1		X				Työpaikat. Elinvoima. Uusien työpaikkatonttien mahdollistaminen ja muuttuviin tarpeisiin vastaaminen.	Koivuhaka: - Kaavoitus. Ruskeasanta: - Kaavoitus. Rusokallion työpaikka-alue: - Kaavoitus. - Ajoyhteys kaupungin tontille. Porttipuisto - Laajennusmahdollisuuksien tutkiminen.	Asuk. – Työp. ~1140 (riippuu voimakkaasti alueille tulevista toimialoista)

Tikkurilan hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
6	Tikkurilan osaamiskampus ®	T: 118 K: 4	T: 15 K: 2	T: - K: -	X	X	X		X	Tikkurilan osaamiskampus – uusi kasvun ja sijoittamisen keskittymä Vantaalla. Tikkurilan osaamiskampus on yksi Vantaan kunnianhimoisimmista kaupunkikehityshankkeista. Sen tavoitteena on luoda innovaatioympäristö, jossa yritykset, oppilaitokset, asuminen ja kaupungin palvelut muodostavat uudenlaisen, tiiviin kokonaisuuden. Osaamisen ja elinvoiman edistäminen. Työpaikkamäärän kasvattaminen keskusta-alueella. Asuminen. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin palvelutarpeen kasvuun vastaaminen. Laadukkaan arjen ympäristön kehittäminen.	Kaavoitus - Mahdolliset kaavamuutokset. Kunnallistekniikan investoinnit - Liikennealueet. - Taide. - Ympäristörakentaminen ja taide, Grönbergin puisto. Toimitilainvestoinnit - Tikkurilan oppilaitoskampus (VTK) (Tikkurilan lukion, aikuislukion, aikuisopiston, Varian ja musiikkiopiston tilat). - Elinvoimapalvelujen lisätilat osaamiskampukselle kortteli 62002. - Villa Grönbergin muutos- ja korjaustyöt. - Pysäköintilaitos (VanPark). Toteutuksen rahoittaa suurelta osin alueen yksityiset hankkeet, joten ajoitus riippuu alueen rakentumisesta.	Osaamiskampuksen oppilaitosrakennuksen valmistuminen vaikuttaa Varian Hiekkaharjun korjaukseen ja Koivukylän siirtymiseen. --- Asuk. ~430 Työp. ~3280 Opiskelijoita: ~2600

Tikkurilan

hankekokonaisuuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

® = Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
7	Väritehtaan alue ®	T: 1 K: 4	T: 18 K: 9	T: 30 K: 2	X	X	X	X		Tulevaisuuden kasvusuunta, ensimmäisessä vaiheessa toteutuva uusi alue. Asuminen ja työpaikat. Sujuva liikkuminen ratikkapysäkillä ja juna-asemalle. Alueen päiväkotit- ja koulupalvelut tukevat myös kaupungin laajempaa palvelutuotantoa. Väritehtaan alueesta tulee moderni keskusta-alue, joka yhdistää uutta ja vanhaa. Asuminen ja työsekoittuneessa kaupunkirakenteessa. Kestävän liikkumisen alue. Vihreä puistokaupunki ulkoilualueineen.	Väritehdas 1 –alue Kaavoitus • Väritehdas 1. Kunnallistekniikan investoinnit • Liikennealueet. • Kuninkaantien Keravajoen silta U-6389. • Ympäristörakentaminen. Toimitilainvestoinnit • Gjutarsinkadun päiväkotit (ent. Tikkurilan III pvk). • Väritehtaan koulu. Väritehdas 2 alue Kaavoitus • Väritehdas 2. Kunnallistekniikan investoinnit • Liikennealueet. • Keravanjoen ylittävät kevyenliikenteen sillat 2 kpl. • Ympäristörakentaminen. Toimitilainvestoinnit • Fastbölen päiväkotit (ent.Tikkurilan alueen pvk III).	Yhteistyösopimus maanomistajan kanssa. --- Asuk. ~1900 Työp. ~470

Tikkurilan

hankekokonaisuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

- Investoinnin strateginen vaikuttavuus**
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
 5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
8	Tikkurilan jokirannan elävä kulttuurikeidas ®	T: - K: 2	T: - K: 0	T: - K: 5			X		X	Viherverkko ja ympäristö. Virkistyskäytön kehittäminen, viihtyisyys ja elämyksellisyys. Vetovoima. Jokirannan viheralueet ja kulttuurikohteet muodostavat vehreän vyöhykkeen, asukkaiden viherolohuoneen, keskustan tuntumaan. Jokiranta lähialueineen on Tikkurilan keskusta-alueen kulttuurin helmi.	Kaavoitus • Sauna-ravintolalle asemakaavan muutos. Kunnallistekniikan investoinnit • Tikkurilan rannan itäosa. • Tikkurilanranta Ävikin kvl-silta U-6120 korjaus. • Uusi kvl-silta. • Tiedepuisto. Toimitiloihin liittyvät • Villa Söderbon ja Veininmyllyn myynti.	Toteutus perustuu Jokirannan yleissuunnitelmaan ja sen päivitykseen. --- Asuk. – Työp. ~15
9	Hanhiniityn alue asumiseen	T: - K: 1	T: - K: 8	T: 40 K: 7	X		X	X		Tikkurilan tulevaisuuden toisen vaiheen kasvusuunta 2030-luvulla. Alueen pääpaino on laadukkaassa asumisessa, mukana myös liiketilaa. Kaupungin palvelutarpeen kasvuun vastaaminen (koulu ja päiväkotit, vasta alueen rakentumisen mukaan).	Kaavoitus • Ensin Hanhiniityn kokonaisratkaisu, jonka perusteella kaavoitus ja toteutus osakokonaisuuksina. Kunnallistekniikan investoinnit • Liikennealueet. • Ympäristörakentaminen. Toimitilainvestoinnit • Päiväkotit, alueen rakentumisen tahdissa. • Koulu, alueen rakentumisen tahdissa. • Koulun ja päiväkodin tonttien osto/ vuokraus seurakuntayhtymiltä.	Yhteistyösopimus maanomistajien kanssa, mm. Varian tontin ostomahdollisuus. --- Asuk. ~1800 Työp. ~45

Tikkurilan hankekokonaisuudet ja investoinnit

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

®=Ratikkakaupunki

	HANKEKOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
10	Hakkilan teollisuusmonttu uuteen käyttöön ®	T: - K: -	T: - K: 9	T: 20 K: 47	X	X	X	X	X	Liittyy ratikkahankkeeseen uutena alueavauksena. Tulevaisuuden kasvusuunta 2040-luvulla. Sekoittuneena asuminen ja työpaikat. Palvelutarpeen kasvu. Kynnysinvestointina sujuvan alueelle pääsyn varmistavan pääkatuverkon kehittäminen.	Kaavoitus - Valmistelevia hankkeita: Hakkilan A/TP – alueen osayleiskaava. - Asemakaavoitus ja toteutus osakokonaisuuksina. Kunnallistekniikan investoinnit - Jatkossa suunnitelmakauden jälkeen alueelle pääsyn varmistavan pääkatuverkon kehittäminen: Hakintien jatke, Satomäentie ja Itäisen Valkoisenlähteentien jatke. - Alueen liikennealueet rakentuvat vaiheittain. - Alueen ympäristörakentaminen toteutuu vaiheittain. Toimitilainvestoinnit - Päiväkot-, koulu- ja muut palvelutarpeet selviävät alueen kehittämisen edistyessä.	MAL-sopimus 2024-2035, valtiolta Hakkilan teollisuustontit, kuormauspaikka ja Santaradan alueet ja Väylävirastolle Hosantien kuormauspaikka (kustannukset Ratikkakäytävä-hankekokonaisuudessa). --- Asuk. ja työp. Selviävät jatkosuunnittelun yhteydessä

Koivukylä

Vantaa

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Väestökehitys – kasvu jatkuu, mutta rakenne muuttuu

Koivukylän suuralueella asui vuoden 2025 lopussa 31 847 henkilöä. Koivukylän suuralueen väestö on kasvanut kuuden vuoden aikana vuodesta 2019 vuoteen 2025 noin 1 600 asukkaalla ja kasvu jatkuu ennusteen mukaan vuoteen 2034 asti. Väkiluvun ennustetaan nousevan noin 31 847 asukkaasta (2025) noin 34 000 asukkaaseen (2034) eli noin 2 300 henkilöllä. Kasvu painottuu erityisesti työikäisiin (25–64 v) sekä ikääntyneisiin (65+ v).

Sen sijaan varhaiskasvatus- ja alakouluikäisten lasten määrät laskevat koko suuralueen tasolla, vaikka kaupunginosien välillä on merkittäviä eroja (esim. Rekolassa lievää kasvua, Ilolassa ja Koivukylässä laskua). Ennusteiden osumatarkkuus on ollut aiempina vuosina kohtuullinen: toteuma 2024 sijoittuu aiempien ennusteiden vaihteluväliin.

Väestökehitys luo kaksisuuntaisen paineen: toisaalta kasvu edellyttää riittävää asuntotuotantoa ja palveluita, toisaalta lasten määrän lasku pakottaa tarkastelemaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen verkkoa kriittisesti. Ikääntyneiden määrän nopea kasvu lisää painetta esteettömälle asuntokannalle, lähipalveluille ja saavutettavuudelle.

Keskeinen haaste on alueellinen epätasaisuus: kehittämistä ei voida tehdä vain suuralueen keskiarvojen perusteella, vaan kaupunginosakohtainen tarkastelu on ratkaisevaa.

Tiivistelmä:

Koivukylä kasvaa maltillisesti ja kasvu painottuu työikäisiin ja ikääntyneisiin. Lasten määrän lasku haastaa perinteisen palveluverkon mitoituksen. Alueelliset erot ovat suuria, mikä edellyttää hienojakoisempaa suunnittelua. Ikääntyminen korostaa esteettömyyden ja lähipalveluiden tarvetta. Väestöennusteet ovat olleet kohtuullisen luotettavia, mutta vaativat jatkuvaa seurantaa. Kehittämisen tulee olla joustavaa ja kaupunginosakohtaista.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Asuntorakentaminen ja kaavavaranto – kasvu nojaa täydennysrakentamiseen

Koivukylä on yksi Vantaan merkittävistä asuntotuotantoalueista myös tulevilla kymmenvuotiskaudella. Asuntorakentaminen perustuu pääosin kerrostalovaltaiseen täydennysrakentamiseen, mutta mukana on myös pientalokohteita. Kaavavarantoa on olemassa, mutta osa voimassa olevista asemakaavoista jäävät toteutumatta tai etenevät hitaasti.

Rakentamisen ennusteet ovat päivittyneet vuosittain, mutta kokonaiskuva säilyy: Koivukylän osuus Vantaan asuntotuotannosta on merkittävä.

Asuntotuotanto tukee väestönkasvua, mutta rakentamisen laatu ja sijainti ovat ratkaisevia segregaaion, palvelutarpeiden ja alueen imagon kannalta. Alueen asuntojen edullinen hintataso aiheuttaa haasteita markkinaehtoisten omistusasuntojen toteutumiseen. Täydennysrakentaminen lisää painetta katu-, puisto- ja palveluinfrastruktuurille, mutta tarjoaa myös mahdollisuuden parantaa kaupunkirakennetta ja monipuolistaa asuntokantaa.

Tiivistelmä:

Koivukylän kasvu perustuu pääosin täydennysrakentamiseen.

Kaavavarantoa on, mutta kaikki kaavat eivät toteudu.

Rakentamisen laatu ja sijoittuminen ovat kriittisiä aluekehityksen kannalta. Täydennysrakentaminen lisää infrastruktuuripainetta mutta mahdollistaa samalla kaupunkiympäristön laadun parantamisen. Tarvitaan aktiivista toteutuksen edistämistä ja laadullista ohjausta.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Kasvatus ja koulutus – palveluverkon murros ja eriytymisen dynamiikka

Väestöpohja ja kysyntä Koivukylän suuralueella varhaiskasvatusikäisten ja alakouluikäisten lasten kokonaismäärä on laskusuunnassa vuoteen 2035 asti, mutta kehitys vaihtelee merkittävästi kaupunginosittain. Rekolassa lasten määrä kasvaa, kun taas Ilolassa, Koivukylässä ja Asolassa lasku on selkeää. Tästä huolimatta palveluverkon kapasiteetti on monin paikoin tiukalla.

Varhaiskasvatusverkko Varhaiskasvatuksessa painopiste on siirtymässä määrällisestä kasvusta rakenteelliseen ja laadulliseen uudistamiseen. Useita pieniä, teknisesti vanhentuneita tai sisäilmariskialttiita päiväkoteja ollaan korvaamassa uusilla, suuremmilla yksiköillä (mm. Koivukylän päiväkotii II ja Hansin uusi päiväkotii). Kapasiteettia tarkastellaan pitkällä aikajänteellä. Osa kapasiteetista on edelleen väistö- ja vuokratiloissa.

Perusopetus ja toinen aste Perusopetuksen kouluverkko on kuormittunut. Useissa kouluissa täyttöaste on korkea, ja rakennusten kuntoluokka vaihtelee tyydyttävästä välttävään. Koivukylän koulu on keskeinen solmukohta, jonka tulevaisuutta tarkastellaan useiden vaihtoehtojen kautta (peruskorjaus,

muuttaminen alakouluksi tai luopuminen). Investointitarpeet ovat merkittäviä koko verkossa. Koivukylän suuralueella ei ole lukiota ja Varian ammatillisen koulutuksen toimipiste on poistumassa Tikkurilan osaamiskampuksen ja Hiekkaharjun peruskorjauksen valmistuttua.

Eriytyminen kasvatuksen ja koulutuksen yksiköissä Kasvatuksen ja koulutuksen yksiköiden välillä on suuria sosioekonomisia eroja. Päiväkodeissa huono-osaisuuden riskitekijät kasautuvat erityisesti Koivukylän aseman ja Havukosken ympäristöön. Kouluista Kytöpuiston koulu on Vantaan eriytynein. Tilanne on pysynyt pitkälti samankaltaisena usean vuoden ajan, mikä viittaa rakenteelliseen eriytymiseen eikä lyhytaikaisiin vaihteluihin.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Kasvatus ja koulutus – palveluverkon murros ja alueen eriytymiskehitys

Kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkko on Koivukylässä kehittämisessä keskeisessä asemassa. Lasten määrän lasku ei poista kehittämistarvetta, vaan muuttaa sen luonnetta. Haaste ei ole kapasiteetin puute varhaiskasvatuksessa, vaan se, missä ja millaisissa tiloissa palvelut tuotetaan. Päiväkotien ja koulujen fyysinen laatu, piha-alueet ja sijainti vaikuttavat suoraan alueiden vetovoimaan ja perheiden asuinpaikkavalintoihin.

Perusopetuksessa korkeat täyttöasteet ja heikko kuntotaso lisäävät riskiä oppimisympäristöjen eriarvoistumisesta. Kouluverkkoratkaisut – erityisesti Koivukylän koulua koskevat linjaukset – ovat samalla kaupunkirakenteellisia ja sosiaalipoliittisia päätöksiä, joilla on pitkäkestoisia vaikutuksia segregatiokehitykseen.

Eriytymisen näkökulmasta keskeinen havainto on, että erot eivät ole vain suuralueiden välisiä, vaan yksikkö- ja korttelitason ilmiöitä. Tämä tarkoittaa, että kasvatuksen ja koulutuksen verkkoa ei voida kehittää vain tehokkuus- tai talouslähtöisesti, vaan sen tulee toimia aktiivisena välineenä eriytymisen hillinnässä.

Tiivistelmä:

Koivukylän kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkko on murroksessa. Lasten määrän lasku ei poista investointitarvetta, vaan siirtää painopisteen laadulliseen uudistamiseen. Päiväkotiverkkoa tiivistetään ja modernisoidaan, kun taas perusopetuksessa kapasiteetti ja rakennusten kunto muodostavat keskeisen haasteen. Koulujen ja päiväkotien väliset sosioekonomiset erot ovat suuria ja pysyviä. Palveluverkkoratkaisut vaikuttavat suoraan alueen eriytymiseen ja alueen vetovoimaan. Erityisesti Koivukylän koulua koskevat linjaukset ovat strategisesti merkittäviä. Kasvatus ja koulutus tulee nähdä aluekehittämisen ydintyökaluna, ei vain palvelutuotantona.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Kaupunkikulttuuri, liikunta ja vapaa-aika – selkeä vajeus suhteessa väestöön

Koivukylän suuralueella on puutteita kirjasto- ja liikuntatilojen määrässä suhteessa väestöpohjaan. Kirjastopinta-alaa on selvästi alle kaupungin tavoitetason. Liikuntahalleissa ja jäähallikapasiteetissa on Vantaan tasolla merkittävä vaje, ja Koivukylä-Korso kuuluu heikoimmin saavutettaviin alueisiin. Elmon urheilupuisto ja uimahallihanke ovat keskeisiä investointeja alueella. Myös Havukoskelle syksyllä 2026 avautuva nuorten toimintakeskus, lisää nuorille suunnatun matalan kynnyksen harrastustoiminnan tarjontaa alueella.

Vapaa-ajan palvelut ovat ennaltaehkäisevän hyvinvointipolitiikan ydintä. Niiden vajeus puolestaan lisää eriarvoisuutta, pidentää matkoja ja heikentää erityisesti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia. Toisaalta suuret hankkeet tarjoavat mahdollisuuden koko Koillis-Vantaan vetovoiman vahvistamiseen, jos saavutettavuus ja monikäyttö varmistetaan.

Tiivistelmä:

Koivukylässä on puutetta kulttuuri- ja liikuntatiloista. Vajeus korostuu väestöön nähden. Suuret hankkeet voivat korjata tilannetta, mutta vaativat huolellista sijoittelua. Vapaa-ajan palvelut ovat keskeisiä hyvinvoinnille ja osallisuudelle.

Sosioekonominen eriytyminen

Koivukylä kuuluu Vantaan suuralueisiin, jossa huono-osaisuuden riskitekijät kasautuvat. Koivukylä ja Havukoski kuuluvat Vantaan segregaaation ehkäisyn toimintaohjelman kohdealueisiin. Eroja on paljon kaupunginosien ja yksittäisten päiväkotien välillä. Eriytyminen on ollut pitkälti pysyvää, ja osin voimistunut erityisesti radan läheisyydessä sijaitsevilla alueilla.

Eriytyminen ei ole vain sosiaalinen ilmiö, vaan rakenteellinen kehittämiskysymys, joka kytkeytyy asumiseen, palveluverkkoon ja kaupunkiympäristöön. Yksikötason erot tarkoittavat, että yleisluonteiset ratkaisut eivät riitä.

Tiivistelmä:

Koivukylässä eriytyminen on merkittävää ja paikallisesti keskittynyttä. Erot näkyvät päiväkodeissa, kouluissa ja asuinalueissa. Yleisluonteiset ratkaisut eivät riitä, vaan kehittäminen vaatii täsmällisiä, paikkaan sidottuja ratkaisuja. Eriytymisen ehkäisy on keskeinen strateginen tavoite.

Koivukylän tilannekuvan yhteenveto

Rakennettu ympäristö ja korjausvelka – kasautuva riski

Rakennetun ympäristön korjausvelka koskee erityisesti kouluja, päiväkoteja, katuja ja viheralueita. Koivukylän osuus on merkittävä, ja investointiohjelmassa korjausrakentamisen painopiste vaihtelee vuosittain. Osa kohteista on välttävässä kunnossa.

Korjausvelka on hiljainen kehitystä jarruttava tekijä: se heikentää turvallisuutta, viihtyisyyttä ja taloudellista tehokkuutta. Alueilla, joilla eriytyminen on jo voimakasta, huonokuntoinen ympäristö vahvistaa kielteistä kierrettä.

Yhteenveto: Korjausvelka on Koivukylässä merkittävä. Se koskee sekä rakennuksia että ulkotiloja. Ongelmat kasaantuvat samoille alueille kuin sosiaaliset haasteet. Ennakoiva kunnossapito on keskeinen kehittämiskeino. Päätöksenteon tueksi tarvitaan realistinen käsitys korjausvelan määrästä alueella.

Muutostarve

- Keskustaa tulee kehittää määrätietoisesti viihtyisämmäksi ja vetovoimaisemmaksi. Keskustan palvelutarjontaa monipuolistetaan. Suurin muutostarve on vanhalla ostarilla.
- Kulttuuri- ja asukaspalvelut kaikille, Koivukylässä on merkittävä vaje kaupunkikulttuurin palveluissa.
- Ympäristön laatua on parannettava. Näkyvä kaupunkiympäristön ja rakennusten korjausvelka jarruttaa alueen kehitystä.
- Alueen turvallisuuden tunnetta on parannettava. Erityisenä kohdealueena asemaseutu.
- Päiväkotij- ja kouluverkkoa uudistetaan ja hyödynnetään aktiivisena aluekehityksen välineinä.
- Alueen asuntotarjontaa monipuolistetaan pitkällä aikavälillä.

Tavoitteet

1. Keskustan määrätietoinen kehittäminen

Koivukylän keskustan kehittäminen on tunnistettu erittäin keskeiseksi alueen pito- ja vetovoiman sekä myönteisen aluekehityksen mahdollistamisen kannalta. Tavoitteena on monipuolistaa ja lisätä keskustan palveluja sekä kehittää kaupunkiympäristöä viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi. Alueelle tarvitaan kaupallisten palveluiden lisäksi myös kaupunkikulttuurin palveluja, jotka sijoittuisivat radan itäpuolelle.

2. Kaupunkikulttuuripalvelut

Tavoitteena on saavutettava ja monipuolinen vapaa-ajan palveluverkko, joka tukee yhteisöllisyyttä ja vähentää eriytymistä. Koivukylässä tarvitaan lisää kulttuuri- ja sisäliikuntatiloja sekä alueen väestömäärään suhteutettu riittävän kokoinen kirjasto. Havukosken syksyllä 2026 avautuva nuorten toimintakeskus lisää nuorille suunnatun matalan kynnyksen harrastustoiminnan tarjontaa alueella.

3. Varhaiskasvatus ja koulutus

Kasvatuksen ja koulutuksen osalta tahtotilana on laadukas, terveellinen ja sosiaalisesti tasapainottava palveluverkko, joka tukee lasten ja nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia riippumatta asuinalueesta.

Tavoitteena on varhaiskasvatuksen ja koulujen hyödyntäminen myös aktiivisina aluekehityksen välineinä eikä ainoastaan sopeuttaa palveluverkkoa väestöennusteisiin: investoinnit, yksikköjen sijainti ja tilaratkaisut tulee nähdä osana laajempaa kaupunkikehittämisen kokonaisuutta.

Keskeistä on, että päätökset tehdään riittävän pitkällä

aikajänteellä ja kaupunginosakohtaisesti. Vältetään lyhytjänteisiä ratkaisuja, jotka voivat vahvistaa eriytymiskehitystä tai heikentää alueen vetovoimaa.

4. Korjausvelan hallinta – toimitilojen ja julkisten tilojen kunnan parantaminen oikea-aikaisesti

Tavoitteena on ennakoida ja alueellisesti priorisoitu kunnossapito, joka tukee pitkäjänteistä kehittämistä eikä vain paikkaa akuutteja ongelmia. Rakennetun ympäristön korjausvelan hoitamisella on roolinsa myös eriytymiskehityksen pysäyttämisessä. Arkiympäristön korjausvelkaa hallitaan suunnatuilla investoinneilla katuihin, kävely- ja pyöräily-yhteyksiin, puistoihin sekä keskustan ja asemaseudun turvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Katujen ja viheralueiden kuntoa parannetaan. Koulujen ja päiväkotien peruskorjauksia toteutetaan. Lisäksi pyritään edistämään yksityisten kiinteistöjen korjauksia alueella.

5. Asuminen – monipuolista asuntotarjontaa

Tavoitteena on hallittu ja laadullisesti ohjattu täydennysrakentaminen, joka tukee sosiaalista sekoittumista, vahvistaa keskustoja ja hyödyntää olemassa olevaa infrastruktuuria tehokkaasti. Täydennysrakentamista käytetään välineenä alueiden elinvoiman ja sosiaalisen sekoittumisen tukemiseen. Täydennysrakentamisella tavoitellaan monipuolisia talotyyppejä, huoneistotyyppejä sekä hallintamuotoja.

Hankekokonaisuuudet

Koivukylä

Peijaksen sairaalan
laajennus

8

7

Rekolanmäen pientaloalueen
täydennys

6

Elmon urheilupuisto

1

Koivukylän kukoistava
kaupunkikeskus

2

Piippilakin
pientaloasuminen

Koko alueella:

Kouluverkon kehittäminen

4

Päiväkotiverkon kehittäminen

5

Infran korjausvelan hoito

3

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
1	Koivukylän kukoistava kaupunkikeskus	X			X	X	X	X	X	Palvelut, työpaikat ja asuminen Keskustan uudistaminen on alueen myönteisen kehittymisen ja maineen kannalta erittäin merkittävässä roolissa. Keskeinen tekijä pito- ja vetovoiman parantamisessa. Alueen kirjastotilat hypermarketin etuliiketoiloissa on tarkoitettu väliaikaisiksi ja ne ovat asukasmäärään suhteutettuna täysin riittämättömät. Rakennetun ympäristön korjausvelka muodostaa kehityksen jarrun.	Koivukylän kaavarunko Asemaseudun turvallisuuden parantaminen (ei investointirahoista) • Ympäristön siistiminen, valaistuksen parantaminen • Koivukylän asukastoiminnan vuokratilat väylävirastolta (mahd. investointitarve ei ole vielä tiedossa) Hakopolun ostarin ja ympäristön kehittäminen. • Koivukylän keskustan kulttuuri- ja kirjastopalvelut, ainakin asukastila & kirjasto (kaupunkikulttuuritalo?), (investointitarve vuokratilahankkeena, tarkentuu myöhemmin) • Yleisten alueiden kehittäminen Hypermarket • Kaavamuutos, katumuutokset, Asolanväylän(?) liikenneparannukset	Milloin tehdään julkisen ulkotilan yleissuunnitelma? Asukas- ja työpaikkamääriä voidaan arvioida myöhemmin suunnitelmien perusteella.
2	Piippilakin pientaloasuminen	K: 0,5	K: 1		X			X		Asuminen Havukosken asuntotarjonnan monipuolistaminen, myönteinen aluekehitys.	Asemakaavamuutos Kadut, infra, puistoalueet	Mahdollistaa n. 100-150 asukasta.
3	Infran korjausvelan hallinta	K: 2	K: 6	K: 3			X	X		Kadut ja puistot Katujen ja puistojen korjausvelka. Veto- ja pitovoima. Myönteinen aluekehitys.	Kunnallistekniikan korjausrakentamisen investoinnit • Liikennealueet • Urheilualueet • Virkistysalueet • Ympäristörakentaminen	Osa parannuksista tehdään muiden hankkeiden yhteydessä, osa omina hankkeinaan.

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026–2029	2030–2033	2034–	1	2	3	4	5			
4	Kouluverkon kehittäminen	T: 15 K: -	T: 42 K: -			X	X	X		Palvelut Pitovoima ja vetovoima. Korjausvelka. Myönteinen aluekehitys.	• Varian ent. tilojen muutos ja perusparannus, ~2028– • Ilolan koulun peruskorjaus, ~2028– • Alueen kouluverkkomuutokset: Rekolanmäen koulun laajentuminen yhtenäiskouluksi 2031–32 ja Koivukylän koulun muutokset ~ 2031– • Pyöräilyn ja jalankulun yhteys Ilola – Rekolanmäen koulu. • Aluekeittiö Rekolanmäkeen tai Talvikkitielle?	Huomioitava kouluverkon muutosten vaikutus alueen liikuntatiloihin.
5	Päiväkotiverkon kehittäminen	T: 2	T: 23			X	X	X		Palvelut Päiväkotien korjausvelka. Myönteinen aluekehitys.	• Koivukylän päiväkotii II, valmistumien 2031–32 • Hansin päiväkotii, (tarveselvitys tekeillä), valmistuminen > ~ 2032	Seljapolun päiväkodista joudutaan mahdollisesti luopumaan (liittyy hankekokonaisuuteen 1)
6	Elmon urheilupuisto	T: 24 K: 4	T: 9 K: 2				X	X		Palvelut ja työpaikat Pito- ja vetovoima.	Uimahalli (rakenteilla) Jäähalli (yksityinen investointi, rakenteilla) Pysäköintialueen rakentaminen (rakenteilla) Huoltorakennus Liikuntahalli Elmoon tai Havukoskelle (Koillis-Vantaan liikuntahalli II)	
7	Rekolanmäen pientaloalueen täydennys (seurakunnat)	K: 0,5	K: 3		X			X		Asuminen	Kaavan ajantasaisuuden arviointi / kaavoitus, uudet kadut ja kunnallistekniikka (ei ohjelmoitu!)	Seurakunnan tontit ja 1980-luvun mk-sopimus
8	Peijaksen sairaalan laajennus (HUS ja Vake)					X	X			Palvelut ja työpaikat Sairaalapalveluiden takaaminen asukkaille	Vake ja HUS: Vuodeosastot, pysäköintitalo Mahdollisesti katuinvestointi?	Tarvitaanko kaupungin investointeja?

Korso

Vantaa

Korson tilannekuvan yhteenveto

Väestökehitys ja ikärakenteen muutos

Korson suuralueen väestömäärä on kasvanut maltillisesti: Korson asukasluku vuoden 2025 lopussa on ollut 30 341 henkilöä. Kasvu kuuden vuoden aikana vuodesta 2019 vuoteen 2025 on ollut +304 asukasta. Ennusteen mukaan väestö kasvaisi vuoteen 2034 mennessä noin 1 800 asukkaalla 32 000 asukkaaseen.

Ikärakenne muuttuu selvästi. Alle kouluikäisten ja peruskouluikäisten määrät vähenevät useimmissa ikäluokissa. 65 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa merkittävästi, erityisesti yli 75-vuotiaissa (2019–2024 kasvu +547 henkilöä). Työikäinen väestö (25–64 v.) säilyy määrällisesti melko vakaana, mutta painottuu vanhempiin ikäryhmiin.

Väestön kokonaiskasvu ei ole Korson kehittämisen keskeinen ajuri – rakenteellinen muutos on. Ikääntyvän väestön kasvu lisää:

- esteettömien asuntojen tarvetta
- lähipalvelujen ja terveystalusten saavutettavuuden merkitystä
- painetta julkisten tilojen ja ympäristöjen toimivuuteen

Samaan aikaan lasten ja nuorten määrän lasku ei ole tasainen, vaan alueellisesti eriytynyt, mikä heijastuu palveluverkon epätasaisiin täyttöasteisiin.

Tiivistelmä:

Korson väestö kasvaa hitaasti, mutta ikärakenne vanhenee merkittävästi. Lasten määrän lasku ja ikääntyneiden määrän kasvu asettavat palveluverkolle sopeutumispaineita. Kehittämisen painopiste siirtyy määrällisestä kasvusta rakenteelliseen tasapainoon. Päätöksenteossa korostuu kyky yhdistää ikääntyvän väestön tarpeet ja perheiden houkuttelu.

Korsos tilannekuvan yhteenveto

Asuntorakentamisen toteuma ja ennusteet

Korsossa vuosina 2021–2025 asuntorakentaminen on ollut maltillista. Eikä uudisrakentaminen yksin selitä alueen väestönkasvua.

Asuntorakentaminen ei toimi Korsossa voimakkaana kasvumoottorina, vaan enemmän olemassa olevan rakenteen täydentäjänä ja pitkän aikavälin väestörakenteen vakauttajana.

Rakentamisen ajoitus ja laatu korostuvat määrän sijaan, erityisesti keskustan ja asemanseudun kehittämisessä.

Tiivistelmä:

Asuntorakentaminen Korsossa on ollut maltillista eikä aiheuta nopeaa väestönkasvua. Rakentaminen tukee enemmän pitkän aikavälin rakennetta kuin lyhyen aikavälin kasvua. Kehittämisessä korostuu laadullinen ohjaus ja sijaintiperusteinen priorisointi. Päätöksenteossa rakentaminen on nähtävä välineenä, ei itseisarvona.

Korson tilannekuvan yhteenveto

Kasvatus ja koulutus

Ikäluokkien kehitys

Varhaiskasvatustikäisten lasten määrä ei kasva Korson suuralueella vuosina 2025–2035, vaan pysyy lähes ennallaan. Muutos on vaihtelee kaupunginosittain: lapsimäärä vähenee Nikinmäessä, Mikkolassa ja Metsolassa, mutta kasvaa Vallinojalla ja Korsossa. Perusopetustikäisten määrissä ei näy jyrkkiä kokonaismuutoksia, mutta koulujen täyttöasteet vaihtelevat.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Palveluverkko on merkittävässä rakennemuutoksessa: useita uusia päiväkoteja ja laajennuksia toteutetaan vuosina 2026–2034. Samanaikaisesti luovutaan useista pienistä, väistö- ja vuokratiloissa toimivista sekä heikkokuntoisista yksiköistä. Kokonaiskapasiteetti kasvaa investointien myötä.

Perusopetus ja toinen aste

Kouluverkko on kokonaisuutena tasapainossa, eikä merkittäviä kapasiteettivajeita ole tunnistettu. Keskeiset hankkeet ajoittuvat pitkälle aikavälille:

- Nikinmäen opetuspisteen laajennus ja tilamuutokset

(tavoitevalmistuminen 2031)

- Mikkolan päiväkotij- ja koulukampus (valmistuminen ~2034, tai myöhemmin rakennuksen kunnosta ja myöhemmistä väestöennusteista riippuen)
- Lumon lukion korjausten kannalta haasteena on väistötilojen puute.

Kasvatus ja koulutus muodostavat yhdessä alueen sosiaalisen kestävyuden ja pitkän aikavälin vetovoiman ytimen, ja niillä on suora yhteys myös eriytymisen ehkäisyyn ja asuinalueen imagoon.

Korson tilannekuvan yhteenveto

Kasvatus ja koulutus

Kasvatuksen ja koulutuksen osalta Korson kehittämisen keskeinen kysymys ei ole määrällinen kasvu, vaan palveluverkon rakenteellinen ja laadullinen uudistaminen.

Varhaiskasvatuksessa suuret, uudet yksiköt parantavat toiminnallisia ja pedagogisia edellytyksiä, mutta samalla keskittävät palveluja ja lisäävät joillakin alueilla liikkumistarpeita ja heikentävät saavutettavuutta. Laskeva täyttöaste pitkällä aikavälillä luo riskin ylikapasiteetista, mikä korostaa investointien ajoituksen ja mitoituksen merkitystä.

Perusopetuksessa ja toisella asteella paineet kohdistuvat erityisesti rakennuskannan ikääntymiseen ja peruskorjaustarpeisiin, ei oppilasmäärien kasvuun.

Lumon lukion tilanne on strategisesti merkittävä, sillä lukio palvelee laajaa aluetta ja sen opiskelijaprofiili poikkeaa muista Vantaan lukioista.

Kasvatus ja koulutus muodostavat yhdessä alueen sosiaalisen kestävyys- ja pitkän aikavälin vetovoiman ytimen, ja niillä on

suora yhteys myös eriytymisen ehkäisyyn ja asuinalueen imagoon.

Tiivistelmä:

Kasvatuksen ja koulutuksen palvelutarve Korson suuralueella ei kasva määrällisesti, mutta palveluverkkoa uudistetaan rakenteellisesti.

Varhaiskasvatuksessa siirrytään pienistä ja hajanaisista yksiköistä suuriin, korvaaviin päiväkoteihin. Tämä parantaa laatua, mutta edellyttää tarkkaa mitoitusta, ajoitusta ja saavutettavuuden huomiointia.

Perusopetuksessa ja toisella asteella keskeiset haasteet liittyvät rakennuskannan kuntoon ja pitkän aikavälin investointeihin. Lumon lukion väistötilatilanne on kriittinen kysymys. Kokonaisuutena kasvatus ja koulutus muodostavat Korson kehittämisen sosiaalisen selkärangan. Päätöksenteossa korostuvat vaiheistus, joustavuus ja koko koulutuspolun tarkastelu yhtenä kokonaisuutena.

Korson tilannekuvan yhteenveto

Kaupunkikulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palvelut

Kaupunkikulttuurin ja liikunnan palveluverkon päivityksiä:

- Leppäkorven liikuntahalli valmistuu 2027
- toinen Koillis-Vantaan liikuntahalli siirtyy Koivukylään

Korson kirjasto on pieni suhteessa alueen väestömäärään, vain noin puolet laskennallisesta tavoitteesta. Alueen asukastila sijaitsee 2-kerroksisen liikerakennuksen ylemmässä kerroksessa. Osa palveluista on ylisuuralueellisia, eivätkä kaikki investoinnit kohdistu suoraan Korsoon. Tämä korostaa Korson roolia osana laajempaa kaupunkirakennetta.

Tiivistelmä:

Korson vapaa-ajan palvelut kehittyvät osana koko Vantaan verkkoa. Investoinnit parantavat laatua, mutta eivät aina lisää paikallista kapasiteettia. Päätöksenteossa on huomioitava alueellinen tasapaino ja saavutettavuus.

Rakennettu ympäristö ja korjausvelka

Yleisten alueiden korjausvelkatietoja on käytettävissä ainoastaan koko kaupungin tasolla vuodelta 2020:

katualueet 150 M€

viheralueet 52 M€

Tiivistelmä:

Rakennetun ympäristön korjausvelka on merkittävä, mutta Korson osuus ei näy. Tämä lisää pitkän aikavälin riskejä. Päätöksenteon tueksi tarvitaan realistinen käsitys korjausvelan määrästä alueella.

Sosioekonominen eriytyminen

Korso on suuralueena Vantaan keskitasoa KOTA-indeksillä mitattuna.

Pitkän aikavälin tarkastelu (2000–2023) osoittaa, että alueellinen eriytyminen on lisääntynyt.

Eriytyminen ei ole koko Korson ongelma, vaan paikallinen ja hienojakoinen ilmiö, joka vaatii korttelitason tarkastelua.

Tiivistelmä:

Korso on eriytymisen suhteen Vantaan keskitasoa, mutta kaupunginosien välillä ja sisällä on suurta vaihtelua. Eriytyminen on kasvanut pitkällä aikavälillä.

Muutostarve

- Keskustaa on kehitettävä viihtyisämmäksi ja vetovoimaisemmaksi.
- Kaupunkitilan turvallisuutta ja viihtyisyyttä on parannettava erityisesti aseman seudulla ja ydinkeskustassa.
- Ikääntyvälle väestölle tarvitaan saavutettavat ja esteettömät palvelut ja asuntoja.
- Päiväkotij- ja kouluverkkoa on uudistettava hallitusti ja harkitusti.
- Kaupungin toimitilojen ja infran korjausvelkaa on hallittava ja kaupungin kiinteästä omaisuudesta huolehdittava.
- Korson vetovoima lapsiperheiden keskuudessa pitää vahvistaa.

Tavoitteet

1. Keskustan kehittäminen, kaikki alkaa siitä

Korson kehitykseen, alueen pito- ja vetovoimaan sekä maineeseen voidaan vaikuttaa Korson keskustan kehittämisellä. Keskustaan tarvitaan lisää palveluja, viihtyisiä ulkotiloja sekä siistimpi ja turvallisempi aseman seutu. Keskusta on koko alueen käyntikortti.

2. Väestökehitys ja ikärakenne – ikääntyvän väestön tarpeet ja perheiden houkuttelu

Korson väestö kasvaa hitaasti, mutta ikärakenne vanhennee merkittävästi. Lasten määrän lasku ja ikääntyneiden määrän kasvu asettavat palveluverkolle sopeutumispaineita. Kehittämisen painopiste siirtyy määrällisestä kasvusta rakenteelliseen tasapainoon. Väestöennusteet ovat suhteellisen luotettavia, mutta vaativat jatkuvaa tarkentamista aluekohtaisesti. Kehittämisessä korostuu kyky yhdistää ikääntyvän väestön tarpeet ja perheiden houkuttelu.

3. Varhaiskasvatus ja koulutus

Kasvatuksen ja koulutuksen palvelutarve Korson suuralueella ei kasva määrällisesti, mutta palveluverkko on laajassa rakenteellisessa muutoksessa. Korsossa varmistetaan varhaiskasvatuksen laatu ja väestökehitykseen sopiva kapasiteetti uudistamalla alueen päiväkotiverkkoa. Pienistä ja hajanaisista yksiköistä siirrytään suurempiin, korvaaviin päiväkoteihin. Tämä parantaa laatua, mutta edellyttää tarkkaa mitoitusta, ajoitusta ja saavutettavuuden huomiointia.

Perusopetuksessa ja toisella asteella keskeiset haasteet liittyvät rakennuskannan kuntoon ja pitkän aikavälin investointeihin. Lumon lukion väistötilatilanne on kriittinen

ratkaistava kysymys. Kokonaisuutena kasvatus ja koulutus muodostavat Korson kehittämisen sosiaalisen selkärangan. Suunnittelussa ja päätöksenteossa korostuvat vaiheistus, joustavuus ja koko koulutuspolun tarkastelu yhtenä kokonaisuutena.

4. Korjausvelan hallinta – toimitilojen ja julkisten tilojen kunnon parantaminen oikea-aikaisesti

Arkiympäristön korjausvelkaa hallitaan suunnatuilla investoinneilla katuihin, kävely- ja pyöräily-yhteyksiin, puistoihin ja keskustan viihtyisyyteen. Katujen, siltojen ja viheralueiden kuntoa parannetaan. Koulujen ja päiväkotien peruskorjauksia toteutetaan.

5. Asuminen – monipuolista asuntotarjontaa

Asuntorakentaminen tukee Korson pitkäjänteistä kehitystä eikä aiheuta äkillisiä kuormitushuippuja palveluverkolle. Rakentaminen on hallittua, laadullisesti ohjattua ja sijaintiperusteisesti priorisoitua.

Hankekokonaisuudet

Korso

6

Vallinojan
työpaikka-alue

Koko suuralue:

3

Kouluverkon uudistaminen

2

Infran korjausvelan hoitaminen

4

Päiväkotiverkon uudistaminen

1

Korson kukoistava
kaupunkikeskus

5

Korson keskustan itäpuoli

Vantaa

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontopositiivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
1	Korson kukoistava kaupunkikeskus	T:- K: 0,5	T:- K: 12	T:- K: 2	x	X	X	X	X	Palvelut, työpaikat Tilat kaupan palveluille. Keskustan elinvoima. Veto- ja pitovoima. Myönteinen aluekehitys. Korjausvelka. Lämpösaarekeilmiö ja vanheneva väestö.	Korson keskustakorttelit. Vaihe1: - Suunnitteluvaraus Realidea, Kesko ja Tokmanni. - Lisää palveluja Korson keskustaan, päivittäistavarakauppaa ja muuta liiketilaa, lisäksi tutkitaan hyvinvointialueen palvelujen sijoittamista. - Kaavamuuotos, kadunvarsibussiterminaali, katumuutokset, putkisiirrot, aukio, raitit Vaihe 2: - Korson asemaseudun turvallisuus - LUMON peruskorjaus - Seurakunnan alueen kehittäminen	~ 400 työpaikkaa 1. vaiheessa, Asuntoja mahdollisesti vaiheessa 2
2	Infran korjausvelan hoitaminen	K: 2	K: 4	K: 1,5	x		x	x		Kadut ja puistot Korjausvelka	Kunnallistekniikan korjausrakentamisen investoinnit - Liikennealueet - Urheilualueet - Virkistysalueet - Ympäristörakentaminen	
3	Kouluverkon uudistaminen	T: 2 K:-	T: 69 K:-	T: 8 K:-	x		x		x	Palvelut Korjausvelka. Myönteinen aluekehitys.	- Mikkolan koulu Vega, korjaus, julkisivut - Nikinmäen opetuspisteen laajennus ja tilamuutokset, valmistuminen 2031 -> korvaa Jokivarren opetuspisteen, josta luovutaan - Mikkolan kampus, valmistuminen ~2034	Mikkolan kampuksen ajoitus riippuu rakennusten kunnosta ja uusista väestöennusteista

Hankekokonaisuuden kustannusarvio viittaa suuruusluokkaan (M€).
T=tilat, K=kadut ja infra

Investoinnin strateginen vaikuttavuus
1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella 2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen 3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus 4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy 5. Hiilineutraali ja luontoposiitivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
4	Päiväkotiverkon uudistaminen	T: 11 K:-	T: 1 K:-	T: 9 K:-						Palvelut Laatu.	- Metsänhaltijan pk, valmis 2026 -> korvaa Matarin pk - Kontiopuiston pk, valmis 2027 -> korvaa Leppäkorven pk - Metsolanmäen pk:n tilamuutokset ja laajennus, valmis 2035 - Nikinmäen uusi pk, (selvitys käynnissä, tarve ja aikataulu tarkentuvat, investointirahoja ei ole esitetty taulukossa) - Mikkolan kampus -> korvaa Saturnuksen ja Tähdennlennon pk:t (investointi huomioitukohdassa 3, kouluverkon uudistaminen)	Päiväkotiverkkoa uudistetaan, koska rakennukset vaativat toimenpiteitä
5	Korson keskustan itäpuoli		T:- K: 2	T:- K:-	X		X			Asuminen	Asumispainotteinen alue, joka odottaa keskustan kehittämistä. Kaavamuutos, kadut ja infra	Vaatinee Metsolanmäen pk:n laajennuksen. Pk:n kaava ok.
6	Vallinojan työpaikka-alue (yksityiset toimijat)									Työpaikat	Katuinvestointeja? Mahdolliset investointitarpeet selviävät suunnittelun edetessä.	Riippuvainen Tuusulan puolen ratkaisusta.

Hakunila

Vantaa

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Väestökehitys – Hakunilan väestö kasvaa maltillisesti mutta varmasti

Hakunilan suuralueella asui vuoden 2025 lopussa noin 30 796 asukasta. Väestö on kasvanut kuusivuotiskaudella vuodesta 2019–2025 ennustettua hitaammin yhteensä vajaalla 300 henkilöllä. Väestöennusteen mukaan alueen väkiluku nousisi vuoteen 2034 mennessä noin 35 000 asukkaaseen, eli kasvu olisi noin 4 500 asukasta. Kasvu kuitenkin painottuisi 2030-luvun puolelle.

Kasvu kohdistuu erityisesti 25–64-vuotiaisiin sekä 75 vuotta täyttäneisiin. Sen sijaan lasten määrä on viime vuosina vähentynyt, mutta ennusteissa lasten ja nuorten määrän arvioidaan kääntyvän jälleen loivaan kasvuun 2030-luvulle mentäessä.

Ikärakenne muuttuu selvästi: ikääntyneiden osuus kasvaa nopeasti, mikä lisää hoivan, esteettömyyden ja palvelujen saavutettavuuden tarvetta. Samalla työikäisen väestön kasvu tukee alueen elinvoimaa ja palvelujen kysyntää. Väestönkasvu ei jakaudu tasaisesti, vaan kaupunginosista esimerkiksi Vaarala, Hakunila ja Länsimäki kasvavat, kun taas Rajakylässä ja Itä-Hakkilassa väestö vähenee.

Yhteenveto:

Hakunilan väestö kasvaa tulevinä vuosina maltillisesti mutta varmasti. Väestönkasvu ei jakaudu tasaisesti, vaan esimerkiksi Vaaralan, Hakunilan ja Länsimäen kaupunginosat kasvavat, kun taas Rajakylässä ja Itä-Hakkilassa väestö vähenee. Kasvu painottuu työikäisiin ja ikääntyneisiin, mikä muuttaa palvelutarpeita. Lasten määrä elpyy pitkällä aikavälillä, mutta kaupunginosien väliset erot ovat suuria. Päätöksenteossa on varauduttava samanaikaisesti ikääntymiseen, työikäisen väestön kasvuun ja lasten palvelutarpeiden paikallisiin muutoksiin.

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Asuntorakentaminen ja kaupunkirakenne – täydennysrakentamista ratikkareitin varteen

Hakunila on yksi Vantaan merkittävistä asuntorakentamisen kohdealueista. Vuosina 2021–2025 alueelle on valmistunut yhteensä noin 800 uutta asuntoa. Uudisasuntotuotanto on ollut kerrostalovaltaista.

Asuntorakentamisen ennusteen mukaan vuosille 2025–2034 asuntotuotannon odotetaan lisääntyvän asteittain, erityisesti Vantaan ratikan vaikutusalueilla. Uudet asuinalueet ja täydennysrakentaminen tukevat väestönkasvua, mutta toteutuminen riippuu kaavoituksen etenemisestä ja markkinatilanteesta.

Rakentaminen keskittyy olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen, mikä tukee kestävästä yhdyskuntarakennetta. Samalla se lisää painetta palveluverkkoon, erityisesti päiväkoteihin, kouluihin ja liikennejärjestelyihin.

Yhteenveto – asuminen:

Hakunilan kasvu perustuu pääosin kerrostalovaltaiseen täydennysrakentamiseen Vantaan ratikan vaikutusalueella. Asuntotuotanto tukee väestönkasvua ja kestävästä liikkumista. Samalla se edellyttää tiivistä yhteensovittamista palveluverkon ja infrastruktuurin kanssa. Päätöksenteossa on tärkeää varmistaa, että rakentaminen ja palvelut etenevät tasapainossa.

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus

Hakunilan suuralueen koulutus- ja kasvatuspalvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, johon väestökehitys aiheuttaa kasvavaa painetta. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2035 mennessä noin 90 lapsella, mutta kehitys vaihtelee kaupunginosittain. Kasvua on erityisesti Sotungissa, Vaaralassa ja Hakunilassa, kun taas Rajakylässä ja Itä-Hakkilassa lapsimäärät vähenevät.

Alueen päiväkodeista huomattava osa toimii paviljongeissa. Tilojen kunto on pääosin tyydyttävä tai hyvä, mutta paviljonkiratkaisut lisäävät väliaikaisuuden, kustannusten ja toiminnallisten rajoitteiden riskiä. Keskeisiä tulevia uusia hankkeita ovat tänä vuonna valmistuva Satulakujan päiväkoti ja vuonna 2027 valmistuva Päiväkoti Silva sekä sijainniltaan vielä epävarma Kaskela III -päiväkoti.

Perusopetuksessa Hakunilan kouluverkko on jo nyt osin ylikuormittunut. Alueelta puuttuu arviolta yli 100 oppilaspaikkaa, ja lisätilojen tarve kasvaa väestökehityksen myötä. Lehtikuusen ja Sotungin koulut ovat keskeisiä laajennus- ja kehittämiskohteita.

Osa koulurakennuksista on iältään vanhoja ja vaatii peruskorjauksia. Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus on meneillään. Toisen asteen koulutuksessa Sotungin lukion uudisrakennus on suunnitteilla 2030-luvun alkuun, ja sen rooli nähdään strategisesti tärkeänä koko Vantaan koulutustason ja alueellisen tasapainon kannalta.

Kasvatus- ja koulutuspalveluilla on keskeinen merkitys myös segregaaation hillinnässä. Päiväkotien ja koulujen sijainti, laatu ja kapasiteetti vaikuttavat suoraan perheiden asuinvalintoihin sekä lasten ja nuorten yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin.

Yhteenveto:

Hakunilan kasvatus- ja koulutuspalveluihin kohdistuu samanaikaisesti kasvua ja rakenteellisia paineita. Päiväkotiverkko nojaa liiaksi väliaikaisiin paviljonkeihin, ja koulutilojen kapasiteetti on jo nyt osin riittämätön. Sotungin lukion uudisrakennus on merkittävä alueellisesti ja koko Vantaan koulutustason kannalta. Uudis- ja korvausinvestoinnit ovat välttämättömiä sekä palvelujen laadun että saavutettavuuden turvaamiseksi. Ratkaisulla on pitkäaikaisia vaikutuksia alueen vetovoimaan ja segregatiokehitykseen, minkä vuoksi tarvitaan johdonmukaista ja pitkälle katsovaa otetta.

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Kaupunkikulttuuri, liikunta ja vapaa-aika

Hakunilan suuralueella on puutteita erityisesti liikuntahallien ja jäähallien määrässä. Selvitysten mukaan Hakunilassa on yhden liikuntahallin vaje, ja jäähallien saavutettavuus on alueella muuta Vantaata heikompi.

Kirjasto- ja asukastilojen osalta Hakunilan palveluverkko on ollut pitkään määrällisesti niukka suhteessa väestötavoitteisiin. Hakunilan ostoskeskuksessa sijainnut suosittu nuorisotila jouduttiin sulkemaan alkuvuonna 2026 sisäilmaongelmien vuoksi. Toimintaa on järjestetty väliaikaisesti Lehtikuusen koululla ja syksyllä 2026 toiminta siirtyy uusiin tiloihin Hiirakkotielle. Tilanne on heikentänyt erityisesti nuorten matalan kynnyksen palvelujen saavutettavuutta ja vaikeuttanut merkittävästi myös alueen järjestöjen toimintaa.

Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluilla on keskeinen merkitys hyvinvoinnin, osallisuuden ja segregaaion ehkäisyn kannalta, erityisesti lasten ja nuorten näkökulmasta.

Yhteenveto: Hakunilan vapaa-ajan ja nuorisopalveluissa on tällä hetkellä sekä akuutteja että rakenteellisia haasteita. Nuorisotilan sulkeminen heikensi lyhyellä aikavälillä palvelujen saavutettavuutta

ja aiheutti vaikean tilanteen myös alueen järjestötoimijoille, jotka tarvitsevat nuorisotiloja toimintaansa. Tilannetta helpottaa syksyllä 2026 Hiirakkotielle avautuva uusi nuorisotila, joka on kooltaan niukka ostoskeskuksessa sijainneisiin tiloihin verrattuna. Pidemmällä aikavälillä Hakunilan ostoskeskuksen uudistaminen tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa kirjaston, nuoriso- ja asukastilojen roolia alueen sydämessä. Päätöksenteossa on tärkeää varmistaa palvelujen jatkuvuus siirtymävaiheessa ja hyödyntää uudisrakentaminen sosiaalista kestävyyttä vahvistavana investointina.

Hakunilan tilannekuvan yhteenveto

Rakennettu ympäristö ja korjausvelka

Hakunilan alueella on merkittävä korjausvelka, erityisesti kaduissa, viheralueissa ja myös julkisissa rakennuksissa. Koko Vantaan tasolla katujen korjausvelka on erittäin suuri, ja Hakunilan osuus tästä on huomattava.

Tulevien vuosien investointiohjelmassa korjausrakentamiseen on varattu määrärahoja, mutta taso ei kaikilta osin riitä kuromaan umpeen kertynyttä velkaa. Korjausvelan hallinta edellyttää pitkäjänteistä priorisointia ja ennakoivaa kunnossapitoa.

Yhteenveto: Rakennetun ympäristön korjausvelka on merkittävä riski alueen toimivuudelle ja turvallisuudelle. Nykyiset investoinnit hidastavat velan kasvua, mutta eivät poista ongelmaa. Päätöksenteon tueksi tarvitaan realistinen käsitys korjausvelan määrästä alueella.

Segregaatio ja sosioekonominen kehitys

Hakunila on Vantaan suuralueista sosioekonomisesti eriytynein, ja yksi segregaation ehkäisyn toimintaohjelman kohdealueista. Erityisesti Hakunilan keskustan ja Länsimäen päiväkodeissa ja kouluissa kasautuu huono-osaisuuden riskitekijöitä.

Segregaatio on vahvistunut pitkällä aikavälillä, ja samankaltaiset alueet sijoittuvat yhä selvemmin toistensa läheisyyteen. Hyväosaisimmat alueet ovat tyypillisesti uudehkoja pientaloalueita, kun taas heikommassa asemassa olevat alueet ovat vanhempia, vuokravaltaisia kerrostaloalueita.

Koulut, varhaiskasvatus, asumisen laatu ja vapaa-ajan palvelut ovat keskeisiä välineitä segregaation hillinnässä.

Yhteenveto: Hakunilan suuralueella eriytyminen on vakava ja rakenteellinen haaste. Ongelmat keskittyvät pienille alueille, mikä edellyttää tarkkoja ja kohdennettuja toimenpiteitä. Palveluverkolla ja investoinneilla voidaan vaikuttaa kehityksen suuntaan. Päätöksenteossa segregaation ehkäisy on keskeinen strateginen tavoite.

Muutostarve

- Huonokuntoista ostarin aluetta tulee kehittää houkuttelevaksi ja monipuoliseksi lähipalvelukeskukseksi, joka tukee alueen yhteisöllisyyttä sekä parantaa palveluja ja mainetta.
- Kulttuuri- ja asukaspalvelut kaikille, Hakunilassa on vajetta kaupunkikulttuurin palveluissa.
- Ympäristön laatua ja viihtyisyyttä on parannettava.
- Alueen turvallisuuden tunnetta on parannettava. Erityisenä kohdealueena on ostari ympäristöineen.
- Länsimäen keskustakorttelin kehittäminen
- Päiväkotij- ja kouluverkkoa uudistetaan pitkäjänteisesti.
- Lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan.
- Alueen asuntotarjontaa monipuolistetaan pitkällä aikavälillä.
- Alueen mainetta kehitetään.
- Maan arvonnousu alueella.

Tavoitteet

1. Ratikka ja uusi ostari – näkyvä muutos keskustassa

Hakunilan keskustan kehittäminen on tunnistettu keskeiseksi alueen pito- ja vetovoiman sekä alueen maineen parantamisen kannalta. Alueen parantuvat palvelut, uudistuva keskusta ja Vantaan ratikka nostavat maan arvoa alueella.

Tavoitteena on kaikille saavutettavat monipuoliset palvelut aivan alueen ytimessä: Kirjasto, nuoriso- ja asukastila sekä julkiset ulkotilat. Terveyspalvelut ja kaupalliset palvelut. Myös nykyisten yrittäjien huomioiminen. Kehittämisessä pitää huomioida myös kulttuuri- ja urheilupuiston liittyminen keskustaan. Niitä yhdistävä esteetön reitti tarvitaan.

2. Kaupunkikulttuuripalvelut

Tavoitteena on saavutettava ja monipuolinen vapaa-ajan palveluverkko, joka tukee yhteisöllisyyttä ja myönteistä aluekehitystä.

Lyhyellä aikavälillä turvataan nuorisopalvelujen ja järjestötoimijoiden toiminnan jatkuvuus väistötilaratkaisuilla. Pitkällä aikavälillä uusi Hakunilan lähipalvelukeskus muodostaa alueellisen sydämen, jossa kirjasto-, nuoriso- ja asukastilat ovat helposti saavutettavia ja näkyviä.

3. Varhaiskasvatus ja koulutus

Hakunila tarjoaa asukkailleen laadukkaan ja yhdenvertaisen kasvatus- ja koulutuspolun, joka tukee lasten ja nuorten hyvinvointia ja ehkäisee eriytymistä. Siirrytään kohti pysyviä, terveellisiä ja riittäviä tilaratkaisuja. Koulutilojen kapasiteetti vastaa ajoissa väestönkasvuun, ja Sotungin lukion roolia vahvistetaan strategisesti osana koko Vantaan lukioverkkoa.

Kasvatus- ja koulutuspalveluilla on keskeinen merkitys myös aluekehityksen kannalta. Päiväkotien ja koulujen sijainti, laatu ja kapasiteetti vaikuttavat suoraan perheiden asuinvalintoihin sekä

lasten ja nuorten yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin. Huomioidaan turvalliset jalankulku ja pyöräilyreitit kouluihin.

4. Korjausvelan hallinta – toimitilojen ja julkisten tilojen kunnan parantaminen oikea-aikaisesti

Korjausvelkaa hallitaan ennakoivasti ja priorisoiden, jotta vältetään äkilliset kustannuspiikit ja toiminnalliset riskit. Katujen, viheralueiden ja julkisten rakennusten kunto nähdään investointina alueen pito- ja vetovoimaan. Arkiympäristön korjausvelkaa hallitaan suunnatuilla investoinneilla katuihin, kävely- ja pyöräily-yhteyksiin, puistoihin sekä keskustan viihtyisyyteen. Koulujen ja päiväkotien peruskorjauksia toteutetaan.

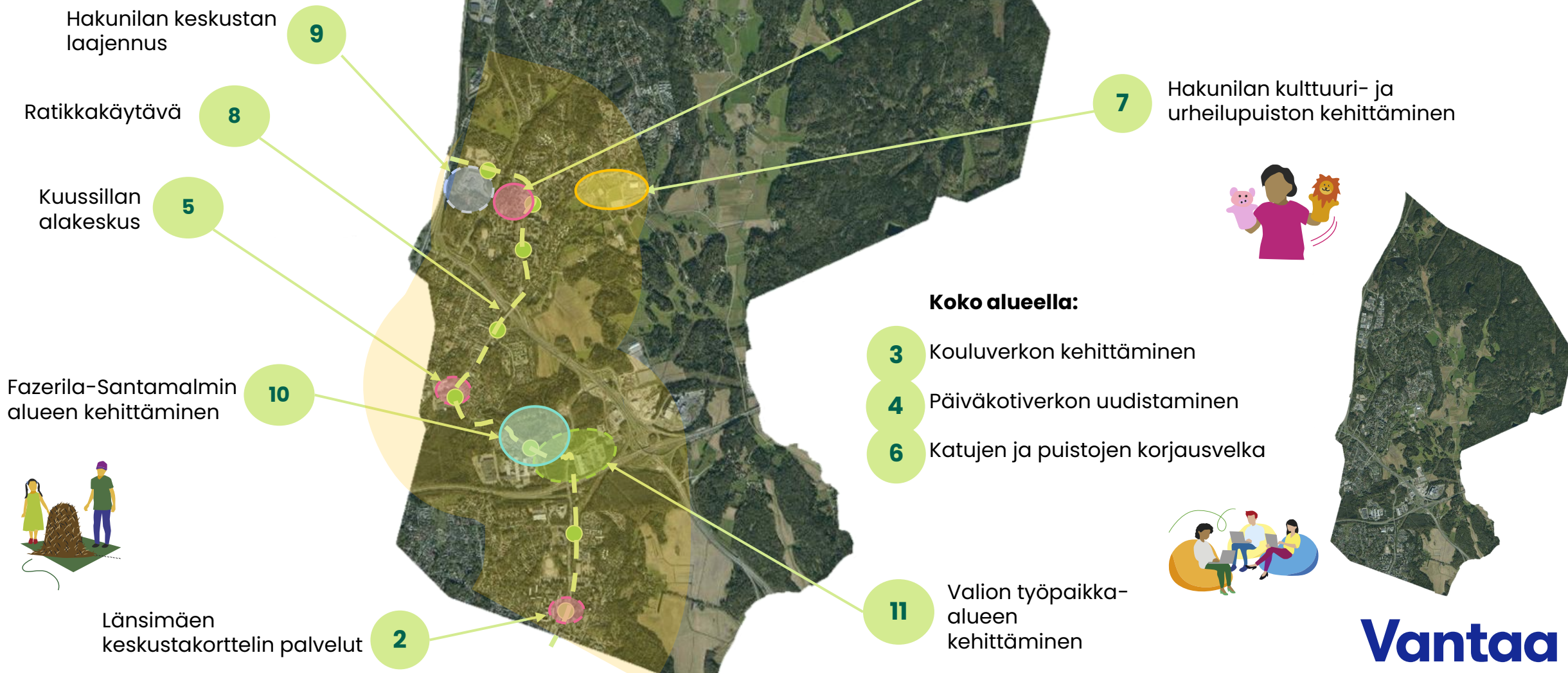
5. Asuminen – täydennysrakentamista ja monipuolista asuntotarjontaa

Tavoitteena on edistää ensisijaisesti kaupungin maaomistukseen nojaavia, kaavataloudellisesti ja yhdyskuntataloudellisesti järkeviä kaavahankkeita hallitun kasvun rajoissa. Täydennysrakentaminen on hallittua ja laadullisesti ohjattua. Täydennysrakentamisella tavoitellaan monipuolisia talotyyppejä, huoneistotyyppejä sekä hallintamuotoja.

6. Alueen kehittyminen ja uusi identiteetti

Maine ja brändityön ytimessä on, millaisia tarinoita kerromme ja miten ne vahvistavat alueen veto- ja pitovoimaa. Nostetaan määrätietoisesti esiin alueen vahvuuksia: Håkansbölen kartano ympäristöineen, urheilu- ja kulttuuripalvelut, ruotsinkieliset palvelut, luonnonläheisyys, lähiluonto ja Kuusijärven keidas.

Hankekokonaisuudet Hakunila

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

®=Ratikkakaupunki

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
1	Hakunilan kukoistava kaupunkikeskus ®	T: - K: -	T: 9 K: 3	T: 0 K: 3	X	X	X	X	X	Palvelut ja työpaikat Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluilla suuri merkitys hyvinvointiin, osallisuuteen ja myönteiseen aluekehitykseen. Kirjasto ja uusi nuorisotila ovat liian pieniä. Vanhenevalle väestölle terveystalvelut saavutettaviksi. Veto- ja pitovoima. Myönteinen aluekehitys. Mainetyö.	Vaihe1: • Hakunilan ostoskeskuksen korvaavan uuden lähipalvelukeskuksen kehittäminen. Keskus sisältää Vaken ja kaupallisten palveluiden lisäksi • kaupungin palveluista kirjasto, asukas- ja nuorisotilat vuokratiloina. Kaavamuutos. • julkiset kaupunkitilat (mm. tori ja raitit, leikkipuisto) Vaihe 2: • Kimokujan Y-tontin kehittäminen Kaavamuutos, investointi (Kaskela III pk?) • Ikäystävällinen puisto / Skomars?	Priorisoitava kaavoitusohjelmaan. Tarve löytää sijainti ikäystävälliselle puistolle keskustasta. ~ 600 työpaikkaa
2	Länsimäen keskustakorttelin palvelut ®		K: 1			X	X	X		Palvelut ja asuminen Kaupan palvelut ja asumista Länsimäkeen. Pitovoima.	Yksityiset hankkeet: Kauppa ja asumista • Mahdolliset liittymä- ja kaistajärjestelyt Länsimäentiellä. • Mahdollisia muutoksia ympäröivillä puistoalueilla	Kaupungin maata ~ 90 työpaikkaa
3	Kouluverkon kehittäminen ®	T: 35 K: -	T: 70 K: 1	T: 10		X	X	X		Palvelut Kouluverkon kapasiteetti riittämätön. Myönteinen aluekehitys. Pito- ja vetovoima.	• Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus ja uudisosa • Rajakylän koulun tilamuutokset • Havu-rakennuksen korvaava laajennus (Lehtikuusen koulu)-> 2029-2030 • Sotungin uusi lukio (VTK) • Sotungin peruskoulun peruskorjaus ~ 2030-> • Sotungin koulun laajennus, ~ 2033 (ei ohjelm.) • Länsimäen koulun peruskorjaus + aluekeittä (ei ohjelm.)	

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026-2029	2030-2033	2034-	1	2	3	4	5			
4	Päiväkotiverkon uudistaminen ®	T: 11 K: -		T: 11 K: -		X	X	X		Palvelut Liikaa väliaikaisratkaisuja. Myönteinen aluekehitys.	- Satulakujan pk, valmis 2026 - Pk Silva, valmis 2027 - Kaskela III pk, korvaa Kimokujan, Hepopuiston ja Ravurin pk:t-investointi 2034 ->	Kaskela III – päiväkodille ei vielä ole sijaintia.
5	Kuussillan alakeskus (kaupunki ja yksityiset toimijat) ®	T:0 K: 0,5			x	x	x			Sekoittuneet toiminnot Ratikkakaupunki. Veto- ja pitovoima.	- Asumista, palveluita ja mahdollinen tuleva Y-tontti. - Vaaralan Riviera (ei ole toimitilojen investointiohjelmassa)	Sekä kaupungin että yksityistä maata.
6	Katujen ja puistojen korjausvelan hoitaminen	K: 2	K: 3	K: 0,5			X	X		Kadut ja puistot Katujen ja puistojen korjausvelan hoitaminen ja kaupungin kiinteän omaisuuden arvosta huolehtiminen.	Kunnallistekniikan korjausrakentamisen investoinnit - Liikennealueet - Urheilualueet - Virkistysalueet - Ympäristörakentaminen	
7	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittäminen ®	T: 3 K:	T: 6 K:			X	X	X	X	Palvelut Liikuntahalli tarvitaan (mm. Sotungin lukion käyttöön), jäähalliverkossa vaje. Veto- ja pitovoima.	- Liikuntahalli (VTK) on investointiohjelmassa - Huoltorakennus ja katokset (ajoitus epävarmaa) - Sotungin uusi lukio sisältyy osahankkeeseen 2 - Pk Silva sisältyy osahankkeeseen 4	

1. Tasapainoinen ja kestävä kasvu suuralueella
2. Elinvoima, työllisyys ja osaaminen
3. Hyvä arki, hyvinvointi ja turvallisuus
4. Myönteinen aluekehitys ja eriytymisen ehkäisy
5. Hiilineutraali ja luontoposiitiivinen kaupunki

Hankekokonaisuudet ja investoinnit

	HANKE KOKONAISUUDET	M€			Vaikuttavuus					PERUSTELUT	PRIORISOIDUT OSAHANKKEET	MUUT HUOMIOT
		2026- 2029	2030- 2033	2034- -	1	2	3	4	5			
8	Ratikkakäytävä (ratikkahankkeeseen liittyviä liikennealueita ja ympäristörakentamista) ®	K: 18	K: 1		X	X	X	X	X	Katuhankkeet Asuminen ja työpaikat. Vetovoima. Palvelutarpeen kasvu.	Ratikkahankkeeseen liittyvät kohteet: • liikennealueita, ympäristörakentamista Lukuisia kaavamuuotoshankkeita, liikennealueet, ympäristörakentaminen.	Ratikkakaupungin toteutus jatkuu pitkään, jopa 2050- luvulle. <u>Ratikan kaavarungon arvio asukas- ja työpaikkakasvusta vuoteen 2050 mennessä on:</u> Asuk. / Työp. Hakunila 6500 / 580 Vaarala 4000 / 470 Rajakylä-Länsimäki 3700 / 180
9	Hakunilan keskustan laajennus ®				X	X	X			Asuminen lähipalveluineen, työpaikat Ratikkakaupungin tuotto-odotukset. Myönteinen aluekehitys.	Hankekokonaisuus on keskeinen Hakunilan kehityksen kannalta, mutta sisältää niin paljon epävarmuuksia sisällön ja aikataulun suhteen, että investointitarpeita on vielä mahdotonta arvioida. • Lahdentien siirto? • Hakunilan laajennusalueen kehittäminen?	Kaupungin maata. Selvityksen alla.
10	Fazerila-Santamalmien alueen kehittäminen (Fazer) ®			K: 4	X	X	X		X	Asuminen ja työpaikat (25 %) Ratikkakaupunki, verotulot.	Vaiheistus alueittain noin kolmessa osassa. Kauppa (ja päiväkotit?) pyritään ajoittamaan ensimmäiseen vaiheeseen. Kadut, muu infra, puistot, päiväkotit, pieni koulu?? Vaiheistus ja investointitarpeet tarkentuvat hankkeen edetessä.	Yksityistä maata. Mahdollistaa ~1 500- 2000 asukasta.
11	Valion työpaikka-alueen kehittäminen ®					X				Työpaikat Tavoitellaan työpaikkoja	Katuinvestointeja?	Vaikutus riippuu täysin siitä, millaista toiminta on.

7. Valmisteluprosessi ja työhön osallistuneet

Vantaa

Valmisteluprosessi ja työhön osallistuneet

11/2024 – 8/2026	Kaupungin hankejohtoryhmän ohjaus VAKIO-mallin kehittämiseen
6/2025 – 8/2026	Kaupunkitasoisen investointien ohjausmallin projektiryhmän perustaminen VAKIO-mallin valmisteluun
11/2025 – 8/2026	Suunnitelman työstäminen toimialojen yhteistyössä
1-2/2026	Asukkaiden osallistaminen suuraluekohtaisilla Voxit-keskusteluilla Vantaan alueiden kehittämisestä
3/2026	Palveluverkon linjauksien käsittely toimialojen johtoryhmissä sekä kaupungin johtoryhmässä
3/2026	Kaupunginvaltuuston seminaari, ryhmätyöt
4/2026	Kehittämissuunnitelmien poikkihallinnolliset työpajat 1 ja 2
5/2026	VAKIO-mallin kaupunkitasoinen henkilöstöinfo
5/2026	Kaupunginvaltuuston seminaari, ryhmätyöt
4-8/2026	Suunnitelmaluonnoksen esittelyt: • Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien seurantar ryhmät: Myyrmäki-Martinlaakso, Kivistö-Aviapolis, Tikkurila, Korso-Koivukylä ja Hakunila-Länsimäki • Kaupunkiympäristölautakunnan ja kaupunkitilalautakunnan yhteinen iltakoulu • Kaupungin strategisten ohjelmien johtajat
05/2026 – 6/2026	Suunnitelmaluonnoksen esittelyt ja lausuntojen pyytäminen • Vanhusneuvosto • Svenska kommittén • Nuorisovaltuusto • Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta • Vammaisneuvosto
09/2026 – 11/2026	Päätöksenteko • Suunnitelma lausunnoille lautakuntiin • Kaupunginhallitus • Suunnitelman hyväksyminen kaupunginvaltuustossa

Projektiryhmä

Antti Kari, kiinteistöjohtaja, KATO, pj
Noora Järvi, erityisasiantuntija, KOJE, varapj
Milla Hamari, kehittämiskonsultti, KATO
Pekka Wallenius, tilakeskusjohtaja, KATO
Tuomas Eskola, aluearkkitehti, KATO
Mikko Vanhanen, omaisuudenhallintapäällikkö, KATO
Raakel Tiihonen, yhteisten palveluiden päällikkö, KASO
Hannu Haarala, palveluverkkoasiantuntija, KASO
Jussi Perämäki, yhteisten palveluiden päällikkö, KAKU
Lauri Majuri, kehittämisapäällikkö, KAKU

Kaupungin eri toimialoilla työhön osallistuneet asiantuntijat

KATO:

Sirkku Wallin, Ilari Airikkala, Janne Juntunen, Anniina Korkeamäki, Johanna Rajala, Tuomas Eskola, Timo Kallaluoto, Kerttu Kurki-Issakainen, Milja Halmkrona, Elisa Ranta, Wilma Toljander, Jasmin Bayar, Hilma Ruoho, Petri Kokkonen, Laura Malinen, Heidi Majander, Merja Ryytty, Jussi-Pekka Sojakka, Tiina Louhikoski, Eija Kivineva, Juha Vuorenmaa, Jaakko Koivunurmi, Matti Sahlberg, Eeva-Maria Niemi, Panu-Petteri Kujala, Linnea Löytönen, Mikel Aizpuru, Noora Koskivaara, Emma Savela.

KOJE:

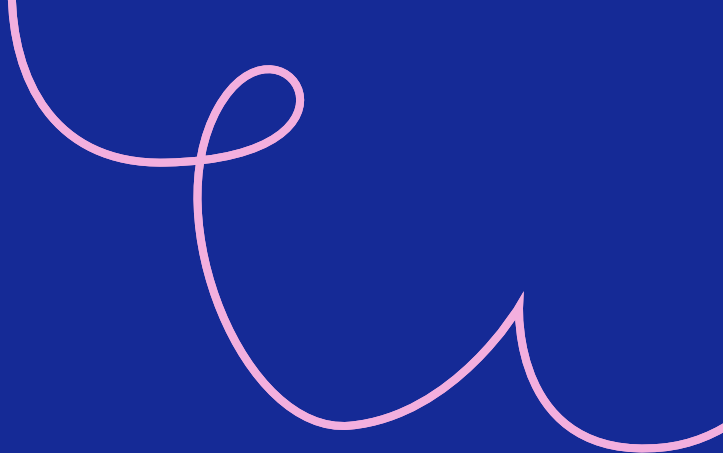
Minna Mänty, Tiina Ekholm, Susanna Taipale-Vuorinen, Karita Ojala, Mirka Järnefelt, Jarno Rouhiainen.

KASO:

Satu Turunen.

KAKU:

Harri Raita, Kira Havela, Anni Romo, Anni Polari, Anton Ahonen

Vantaa

Tulevaisuus asuu meissä

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustaminen syksyllä 2026 / KK

VD/81/02.03.01.03/2026

IK/VK-P/SK

Hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 11 kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman, päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset.

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustus maksetaan niille palveluntuottajille, jotka ovat tehneet sopimuksen iltapäivätoiminnan järjestämisestä Vantaan kaupungin kanssa. Tällä hetkellä voimassa olevia sopimuksia on 18 eri toimijan kanssa. Lisäksi perusopetuksen iltapäivätoimintaa pilotoidaan kaupungin omana toimintana Hämeenkylässä, Kaivokselan ja Kuusikon kouluilla (kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätös 17.3.2026 § 9) ja tähän toimintaan kohdennetaan avustukset samoin periaattein kuin palveluntuottajille.

Vantaan kaupunki on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen vuoden 2026 valtionosuudesta, joka on 1 750 367 euroa. Valtionosuus perustuu toteutuneisiin ohjaustunteihin vuosina 2024 ja 2025 siten, että tunnit on tasattu talousarvion tuntimäärään kertoimella 0,8342. Ohjaustunnin suuruus on 22,37 euroa, josta valtionosuus on 57 prosenttia. Tämän lisäksi iltapäivätoiminnan avustuksissa huomioidaan kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan vuosittaisesta 400 000 euron kokonaisbudjetista palveluntuottajille ohjattava avustusosuus, joka on 340 000 euroa. Tästä puolet, 170 000 euroa, maksetaan loka-kuussa 2026, ja toinen puoli tammikuussa 2027.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta päätti kokouksessaan 17.3.2026 (§ 8), että vuosittain toiminnan järjestäjille maksettavaa lapsikohtaista avustusosuutta supistetaan 1.8.2026 alkaen 700 eurosta 624 euroon (4 tunnin toiminta) ja 660 eurosta 584 euroon (5 tunnin toiminta) ja että iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja korotetaan 1.8.2026 alkaen siten, että asiakasmaksu on 4 tunnin päivittäisestä toiminnasta 130 euroa (aiemmin 120 euroa) ja 5 tunnin päivittäisestä toiminnasta 150 euroa (aiemmin 140 euroa) kuukaudessa.

Syksyn ennakkoavustuksena maksettiin palveluntuottajille 250 euroa/lapsi. Ennakkoavustusta maksettiin palveluntuottajille yhteensä 549 250 euroa. Avustuksen loppusumma maksetaan 20.9.2026 olleen lapsilukumäärän mukaan, ja summasta vähennetään ennakkoavustuksen osuus.

Syksyn 2026 kohdennettuna avustuksena maksetaan iltapäivätoiminnan palveluntuottajille puolet vuosittaisesta lapsikohtaisesta kokonaissummasta. Toinen puoli maksetaan tammikuussa 2027. Nyt maksettavat summat ovat 312 euroa/4 h/lapsi ja 292 euroa/5 h/lapsi. Palveluntuottajakohtaiset summat on laskettu 20.9.2026 olleen tilastointipäivän lapsilukumäärien mukaan, ja kaupungin omarahoitusosuus, 170 000 euroa, on lisätty maksettavaan valtionosuuteen.

Iltapäivätoiminnan järjestäjille maksettavat avustukset

	Valtionosuus								Oma määräraha		Maksetaan
	312 €/4h lapsi		292 €/5h lapsi		4h ja 5h lapset		Vähenn.	Yhteensä	72,22 €/lapsi		yhteensä €
	lkm	€	lkm	€	lkm	Yht. €	ennakko €	€	lkm	€	
H & S International School Oy/ HSIS iltapäivätoiminta	72	22464,00	35	10220,00	107	32684,00	23000,00	9684,00	107	7727,54	17411,54
Japalo Oy	9	2808,00	3	876,00	12	3684,00	3000,00	684,00	12	866,64	1550,64
Koivukylän Palloseura ry	46	14352,00	17	4964,00	63	19316,00	11250,00	8066,00	63	4549,86	12615,86
Korson Veto ry	33	10296,00	11	3212,00	44	13508,00	10000,00	3508,00	44	3177,68	6685,68
Luna afternoon club oy	38	11856,00	10	2920,00	48	14776,00	11000,00	3776,00	48	3466,56	7242,56
Mammolina Oy	100	31200,00	21	6132,00	121	37332,00	26750,00	10582,00	121	8738,62	19320,62
Nano, lasten ja nuorten kerhotoiminta oy	180	56160,00	69	20148,00	249	76308,00	71000,00	5308,00	249	17982,78	23290,78
Pilke päiväkodit Oy	422	131664,00	128	37376,00	550	169040,00	126750,00	42290,00	550	39721,00	82011,00
Sahan-seura ry	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Tikkurilan palloseura ry	52	16224,00	24	7008,00	76	23232,00	14250,00	8982,00	76	5488,72	14470,72
Vantaan lastenliitto ry	243	75816,00	58	16936,00	301	92752,00	72250,00	20502,00	301	21738,22	42240,22
Vantaan NMKY ry	166	51792,00	37	10804,00	203	62596,00	47750,00	14846,00	203	14660,66	29506,66
Vantaan Sanataidekoulu ry	144	44928,00	36	10512,00	180	55440,00	41750,00	13690,00	180	12999,60	26689,60
Vantaan seudun steinerkoulun kouluyhdistys ry	12	3744,00	15	4380,00	27	8124,00	5250,00	2874,00	27	1949,94	4823,94
Vantaan seurakuntayhtymä	73	22776,00	15	4380,00	88	27156,00	18500,00	8656,00	88	6355,36	15011,36
Folkhälsan i Östra Helsinge rf	11	3432,00	6	1752,00	17	5184,00	4500,00	684,00	17	1227,74	1911,74
Folkhälsan Valfärd Ab	36	11232,00	50	14600,00	86	25832,00	21000,00	4832,00	86	6210,92	11042,92
Hem och Skola vid Helsinge Kyrkoby Lågstadium rf	6	1872,00	10	2920,00	16	4792,00	4000,00	792,00	16	1155,52	1947,52
Sopimusjärjestäjät yhteensä	1643	512616,00	545	159140,00	2188	671756,00	512000,00	159756,00	2188	158017,36	317773,36
Vantaan kaupunki pilotti	124	38688,00	42	12264,00	166	50952,00	37250,00	13702,00	166	11988,52	25690,52
Kaikki yhteensä	1767	551304,00	587	171404,00	2354	722708,00	549250,00	173458,00	2354	170005,88	343463,88

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- jakaa iltapäivätoiminnan syksyn avustukset edellä mainitun taulukon mukaisesti ja
- maksaa avustukset kustannuspaikalta 133050000.

Täytäntöönpano: Perusopetuksen palvelualue ja ruotsinkieliset palvelut
- ote iltapäivätoiminnan palveluntuottajat

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

opetustoimen asiantuntija Virva Kela-Piironen, puh. 040 610 8791
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10

Oppilaaksi ottamisen perusteet suomenkielisessä perusopetuksessa sekä painotetussa opetuksessa 1.1.2027 alkaen / IK

VD/6682/12.01.00.03/2026

IK/ML/SR

Suomenkielisen perusopetuksen palvelualueella on tullut tarve päivittää oppilaaksi ottamisen perusteita. Edellisen kerran kasvatuksen ja oppimisen lautakunta käsitteli oppilaaksi ottamisen perusteita 4.6.2024 § 15.

Oppilaaksi ottamisen perusteita on päivitetty tarpeellisilta osin. Kolme muutosta liittyy 1) oppimisen ja koulunkäynnin tuen lakimuutokseen, 2) IB-viitekehyksen mukaisen opetuksen aloittamiseen sekä 3) oppilaaksiottokäytäntöjen tarkentamiseen ulkokuntalaisiin liittyen englanninkielisessä opetuksessa. Tässä esityksessä ei ole muita muutoksia, muilta osin oppilaaksi ottamisen perusteet pysyvät ennallaan.

Oppilaaksi ottamiseen tehdyt muutokset

Tässä päätöksessä esitetään oppilaaksi ottamisen perusteisiin seuraavat muutokset:

1. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen lakiuudistuksen myötä on tarkennettu lähikoulupäätöksen vaikutusta silloin, kun oppilas on etappi- tai sairaalaopetuksessa sekä tarkennettu päätöksen termistöä vastaamaan uutta lakia, kohta f.
2. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on 7.10.2025 § 9 päättänyt IB-viitekehyksen mukaisen opetuksen aloittamisesta 1.8.2027 Y.E.S.:n esiopetusryhmässä sekä Vantaan kansainvälisen koulun 1. vuosiluokalla IB-hautomossa. IB-ohjelman mukaista laajamittaista kaksikielistä opetusta järjestetään englannin kielellä vuosiluokilla 1–9 siten, että opetus laajenee 1.8.2027 alkaen vuosiluokka kerrallaan. Tästä syystä englanninkielisen opetuksen oppilaaksioton perusteisiin lisätään International Baccalaureate Primary Years Programme (IB PYP) -ohjelman oppilaaksi ottamisen perusteet. Opetuksessa toteutetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta englannin kielellä, ja oppilaaksioton kriteerit ovat yhdenmukaiset Kaivokselan ja Rekolanmäen koulujen englanninkielisen opetuksen kriteerien kanssa. IB-ohjelman oppilaaksi ottamisen perusteet lisätään kohtaan h.
3. Lisäksi englanninkielisen opetuksen oppilaaksiottoon lisätään uusi kohta h) 2. Kohta koskee tilannetta, jossa oppilas on toissijaisella päätöksellä vantaalaisessa peruskoulun englanninkielisessä opetuksessa ja muuttaa pois Vantaalta. Tällöin oppilaalla on oikeus käydä lukuvuosi loppuun siinä koulussa, jossa hän on aloittanut. Huoltaja voi hakea uutta toissijaista paikkaa ulkopaikkakuntalaisena seuraavan lukuvuoden alusta alkaen ja oppilas voidaan ottaa oppilaaksi englanninkielisen opetuksen oppilaaksioton kriteereiden mukaisesti.

Oppilaaksi ottamisen perusteissa säilytetään ennallaan

- Lähikoulun osoittaminen, kohta a ja e
- Oppilaaksiotto oppilaan kotiosoitteen vaihtuessa, kohta b ja e
- Toissijainen oppilaaksiotto, kohdat c, d ja e
- Musiikkipainotettuun opetukseen ottaminen, kohta g

- Ruotsin kielikylpyopetukseen ottaminen, kohta i
- Montessoripainotteiseen opetukseen ottaminen, kohta j

Lapsivaikutukset

Vantaalla on vahva lähikouluperiaate, jossa oppilaille osoitetaan koulupaikka, joka on mahdollisimman turvallisen ja lyhyen koulumatkan päässä. Toissijaiseen opetukseen on määriteltä omat oppilaaksi ottamisen periaatteet. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätettäväksi esitettävillä oppilaaksi ottamisen perusteiden muutoksilla ei ole merkittäviä lapsivaikutuksia.

IB-ohjelman oppilaaksioton kriteereistä ja erityisesti hakuvaiheessa käytettävästä kielellisen valmiuden arvioinnin kokeesta on tehty lapsivaikutusten arviointi. Oppilaaksioton tapahtuessa kielellisen valmiuden arvioinnin perusteella voi joidenkin hakijoiden englanninkielinen IB-opinpolku katketa esiopetuksen ja ensimmäisen luokan välissä, jos hakija ei läpäise arviointikoetta hyväksytyllä pistemäärällä. Lapsen opinpolku jatkuu tällöin lähikoulussa. Tällä voi olla vaikutuksia lapsen sosiaalsiin suhteisiin, osallisuuden kokemukseen ja turvallisuuden tunteeseen. Mahdollisia haitallisia vaikutuksia vähennetään tiedottamalla huoltajille ennalta esiopetuksen ja ensimmäisen vuosiluokan oppilaaksi ottamisen menettelyistä sekä huolehtimalla tarvittaessa lapsen hallitusta siirtymisestä lähikouluun. Myös oppimisen tuen tarve voi lisääntyä, jos opetuskieli vaihtuu pääasiassa englannista suomeen tai ruotsiin lähikoulussa.

Perusopetuslaki määrittelee oppilaaksi ottamisen perusteiden suuret linjat

Perusopetuslain (628/1998) 6 §:n mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta saavalle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa perusopetuslain mukaista opetusta annetaan sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.

Perusopetuslain 6 § ei edellytä, että lähikouluksi olisi osoitettava maantieteellisesti lähin koulu tai koulu, joka on helppokulkuisimman koulumatkan päässä, vaan myös muu asianomaisen lainkohdan edellytykset täyttävä koulu voidaan osoittaa lähikouluksi. Tämän lisäksi opetuksen järjestäjällä voi olla omia oppilaaksiottoa koskevia perusteita esim. sisarusperuste. Tällaisia oppilaaksi ottamisen perusteita tulee soveltaa yhdenvertaisesti kaikkiin hakijoihin nähden.

Opetuslautakunta (nyk. kasvatuksen ja oppimisen lautakunta) on 20.1.2020 § 6 päättänyt, että Vantaalla on 1.8.2020 alkaen neljä oppilaaksiottoaluetta, joiden nimet ovat Myyrmäen oppilaaksiottoalue, Kivistö-Aviapoliksen oppilaaksiottoalue, Korso-Koivukylän oppilaaksiottoalue ja Tikkurila-Hakunilan oppilaaksiottoalue. Vantaalla oppilaalle osoitetaan oppilaaksiottoalueelta aina sellainen koulu, johon oppilaalla on väestötietojärjestelmään merkitystä kotiosoitteesta mahdollisimman turvallinen ja lyhyt matka. Matka mitataan ympäri vuoden käytössä olevaa jalankulkukelpoista reittiä myöten. Mikäli lähikouluksi

joudutaan osoittamaan koulu, jonne kunnan tulee järjestää koulukuljetus, lähikouluksi osoitetaan ensisijaisesti sellainen koulu, jonne kuljetus voidaan järjestää julkista joukkoliikennettä käyttäen.

Lähikoulupäätös tehdään kunkin koulun viimeisen vuosiluokan päättymiseen asti. Lähikoulupäätökset tarkistetaan, kun oppilas muuttaa sekä kun koulu vaihtuu nivelvaiheessa. Oppilaan siirtyessä alueelliselle tai kaupunkitasoiselle erityisluokalle hänelle tehdään lähikoulupäätös kyseiseen kouluun. Etappi- ja sairaalaopetuksessa oppilaan lähikoulupäätös säilyy osoiteperusteisessa tai toissijaisessa lähikoulussa. Huoltajien tai koulun aloitteesta kyseisten oppilaiden opetuksen järjestämispaikkaa voidaan tarkastella myös muulloin.

Toissijainen oppilaaksi ottaminen ja painotettu opetus

Perusopetuslain 28 §:n mukaan oppilaalla on oikeus käydä perusopetuslain 6 §:n tarkoittamaa lähikoulua. Oppivelvollinen voi kuitenkin pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun, jolloin kyse on ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta. Toissijaisessa oppilaaksiotossa hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Toissijaiseen kouluun pyrkivästä oppilaasta käytetään tässä päätöksessä nimitystä toissijainen hakija. Jos opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta, voidaan oppilaita otettaessa käyttää myös oppilaan taipumuksia edellä tarkoitettuun opetukseen osoittavaa koetta. Valintaperusteista ja -kokeesta tulee ilmoittaa etukäteen. Kunta voi kuitenkin päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia. Kuhunkin kouluun voidaan ottaa toissijaisia hakijoita vain, mikäli koulussa on vapaita oppilaspaikkoja sen jälkeen, kun alueen oppilaille on osoitettu lähikoulupaikat. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tekemä päätös oppilaspaikkojen määrästä sitoo oppilaiden ottamisesta päättävää viranhaltijaa.

Vantaan kansainvälisessä koulussa opetusta annetaan vuosiluokilla 1–9 englannin kielellä.

Kaivokselan koulun ja Rekolanmäen koulun englanninkieliset luokat tarjoavat vaihtoehdon niille 1.–6. vuosiluokkien oppilaille, joilla on edellytyksiä opiskella englannin kielellä siten, että he saavuttavat toimivan kaksikielisyyden kuudennen vuosiluokan loppuun mennessä.

IB-ohjelmaa toteutetaan vuosiluokilla 1–9 laajamittaisena kaksikielisenä opetuksena englannin kielellä.

Musiikkipainotettua opetusta annetaan Vantaalla Aurinkokiven (3.–9. vuosiluokat), Hämeenkylässä (3.–9. vuosiluokat), Lehtikuusen (3.–9. vuosiluokat), Martinlaakson (3.–9. vuosiluokat), Mikkolan (3.–9. vuosiluokat), Simonkallion (3.–6. vuosiluokat), Peltolan (7.–9. vuosiluokat) ja Ylästön (3.–9. vuosiluokat) kouluissa.

Ruotsin kielen kielikylpyopetusta annetaan Uomarinteen (1.–6. vuosiluokat), Kilterin (7.–9. vuosiluokat), Viertolan (1.–6. vuosiluokat) sekä Peltolan kouluissa (7.–9. vuosiluokat).

Vantaalla tarjotaan montessoripainotteista opetusta Kuusikon koulussa vuosiluokilla 1–6.

Toimivalta

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 4. kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväl alueellaan päättää esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden ottamisen perusteista.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään, että

a) oppilaalle osoitetaan oppilaaksiottoalueelta lähikoulu noudattaen seuraavia perusteita:

1. Oppilaalla on terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy, joka vaikuttaa suoraan siihen, mikä lähikoulu lapselle soveltuu. Kriteerin soveltaminen edellyttää aina huoltajan asiasta esittämää terveydenhuollon ammattihenkilöstön laatimaa lapsen terveydentilaa koskevaa lausuntoa tai muussa erityisessä syyssä asiantuntijalausuntoa, kuten sosiaalihuollon ammattihenkilön lausuntoa. Lausunto tulee toimittaa aluepäällikölle ennen lähikoulupäätöksen tekemistä.
2. Oppilaan kanssa samassa osoitteessa asuva sisarus käy lähikoulupäätöksellä koulun alkamisajan kohtana kyseistä ala-/yläkoulua tai kyseisen yhtenäisen koulun alaluokkaa oppilaan hakeutuessa alaluokalle tai yläluokkaa oppilaan hakeutuessa yläluokalle. Sisarusperustetta ei sovelleta, mikäli osoiteperusteinen lähikoulupäätös tehdään samaan kouluun.
3. Oppilaan koulumatka väestötietojärjestelmään merkitystä kotiosoitteesta on mahdollisimman turvallinen ja lyhyt.
4. Lähikouluksi ei osoiteta koulua, jonne kunnan tulee järjestää koulukuljetus, jos lähempänä on koulu, johon ei synny kuljetuksen järjestämisvelvoitetta.
5. Mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, johon kunnan tulee järjestää koulukuljetus, osoitetaan lähikouluksi ensisijaisesti koulu, johon kuljetus voidaan järjestää julkista joukkoliikennettä käyttäen.
6. Oppilas on ollut ryhmämuotoisessa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa samassa koulussa. Tämän kriteerin soveltaminen edellyttää aina huoltajan hakemusta;

b) oppilaan ollessa osoiteperusteisella lähikoulupäätöksellä lähikoulussa ja muuttaessa pois lähikoulun alueelta kesken lukuvuoden tehdään hänelle uusi lähikoulupäätös soveltaen oppilaaksioton kriteereitä. Tätä ei sovelleta, mikäli oppilaalla on muu kuin osoiteperusteinen lähikoulupäätös ja oppilaaksioton kriteerit ovat edelleen voimassa. Oppilaalla on oikeus käydä lukuvuosi loppuun siinä koulussa, jossa hän on aloittanut, edellyttäen, että huoltaja hakee toissijaista koulupaikkaa. Seuraavan lukuvuoden alusta lukien huoltaja voi edelleen hakea toissijaista paikkaa ja oppilas voidaan ottaa toissijaisena hakijana oppilaaksi mainittuun kouluun kyseisen koulun vuosiluokkien ajaksi edellyttäen, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan määrittelemä oppilasmäärä ei ylity ja kohdan c kriteerit täyttyvät. Huoltaja vastaa mahdollisista oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista;

c) lähikoulun osoittamisen jälkeen vapaaksi jääville oppilaspaikoille otetaan oppilaaksi toissijaisia hakijoita alla olevien kriteereiden perusteella seuraavassa järjestyksessä:

1. Oppilas asuu Vantaalla ja oppilaan sisarus käy koulun alkaessa samaa ala-/yläkoulua tai yhtenäisen peruskoulun ala-/yläluokkia toissijaisella päätöksellä.

2. Oppilas asuu Vantaalla.
3. Oppilas asuu muualla kuin Vantaalla.
4. Mikäli samat hakukriteerit täyttäviä hakijoita on enemmän kuin vapaita oppilaspaikkoja, oppilaat valitaan arpomalla;

d) Oppilaan ollessa toissijaisella päätöksellä vantaalaisessa peruskoulussa ja muuttaessa pois Vantaalta, oppilaalla on oikeus käydä lukuvuosi loppuun siinä koulussa, jossa hän on aloittanut, edellyttäen, että huoltaja hakee uudelleen toissijaista koulupaikkaa kuluvaan lukuvuoden loppuun. Seuraavan lukuvuoden alusta lukien huoltaja voi edelleen hakea toissijaista paikkaa ja oppilas voidaan ottaa toissijaisena hakijana oppilaaksi mainittuun kouluun kyseisen koulun vuosiluokkien ajaksi edellyttäen, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan määrittelemä oppilasmäärä ei ylitä ja oppilaaksioton kriteerit täyttyvät. Huoltaja vastaa mahdollisista oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista;

e) oppilaaksiottoa koskevat päätökset tehdään niiden vuosiluokkien ajaksi, joita asianomaisessa koulussa opetetaan;

f) kohdissa a ja c määriteltyjä oppilaaksi ottamisen perusteita ei sovelleta otettaessa oppilaita perusopetukseen valmistavaan ryhmämuotoiseen opetukseen ja sellaisiin kouluihin, joissa oppilaaksi ottaminen perustuu valintakokeeseen, valintatestiin taikka muihin erikseen päätettyihin valintakriteereihin sekä otettaessa ja siirrettäessä oppilaita alueellisiin tai kaupunkitasoisiin vaativan tuen erityisluokkiin;

g) oppilas otetaan musiikkipainotettuun opetukseen noudattaen seuraavia perusteita:

1. Oppilaaksi otetaan ensisijaisesti vantaalaisia lapsia. Vantaalaisiksi määritellään ne lapset, joiden väestötietojärjestelmän mukainen kotiosoite on hakupäivänä Vantaalla.
2. Oppilaat valitaan musiikkipainotettuun opetukseen musikaalisuustestien perusteella.
3. Oppilaat valitaan pisteytyksen mukaisessa paremmuusjärjestyksessä. Mikäli kaikki saman pistemäärän saaneet oppilaat eivät mahdu musiikkipainotettuun opetukseen, valinta ratkaistaan arpomalla.
4. Musiikkipainotetun opetuksen aloittamisen vähimmäiskoko on 18 oppilasta ja enimmäiskoko 25 oppilasta.
5. Perusopetuksen johtaja voi päättää matalammasta oppilasmäärästä perustellusta syystä.
6. Musiikkipainotettuun opetukseen voi pyrkiä myös 6. vuosiluokalta vuosiluokkien 7–9 ajaksi. Oppilaat valitaan vapaille paikoille musikaalisuustestien kautta. Se koulu, jonka oppilaaksi oppilas hakee, vastaa testien järjestämisestä.
7. Musiikkipainotettuun opetukseen voi hakea myös kesken lukuvuoden, mikäli opetusryhmissä on tilaa. Jos oppilas siirtyy Vantaalle toisen kunnan musiikkipainotetusta opetuksesta, hänen ei tarvitse tehdä musikaalisuustestiä.
8. Musiikkipainotettua opetusta koskeva päätös tehdään niiden vuosiluokkien ajaksi, joita asianomaisessa koulussa opetetaan. Musiikkipainotettuun opetukseen vuosiluokille 3–6 päässeillä oppilailla on oikeus halutessaan ilman erillistä hakua jatkaa musiikkipainotetussa opetuksessa vuosiluokilla 7–9;

h) oppilas otetaan Vantaan kansainvälisen koulun, Kaivokselan koulun, Rekolanmäen koulun sekä IB-ohjelman englanninkielisille luokille noudattaen seuraavia perusteita:

1. Oppilaaksi otetaan ensisijaisesti vantaalaisia lapsia. Vantaalaisiksi määritellään ne lapset, joiden väestötietojärjestelmän mukainen kotiosoite on pääsykoepäivänä Vantaalla.
2. Oppilaan ollessa toissijaisella päätöksellä vantaalaisen peruskoulun englanninkielisessä opetuksessa ja muuttaessa pois Vantaalta kesken lukuvuoden on hänellä oikeus käydä lukuvuosi loppuun siinä koulussa, jossa hän on aloittanut. Huoltaja voi hakea uutta toissijaista paikkaa ulkopakkakuntalaisena seuraavan lukuvuoden alusta alkaen. Oppilas voidaan ottaa oppilaaksi englanninkielisen opetuksen oppilaaksioton kriteereiden mukaisesti mainittuun kouluun kyseisen koulun vuosiluokkien ajaksi, jos ryhmässä on tilaa. Oppilaan ei tarvitse osallistua kielikokeeseen.
3. Kaivokselan ja Rekolanmäen koulujen sekä IB-ohjelman englanninkieliseen opetukseen 1. vuosiluokille haettaessa käytetään kielellisen valmiuden testiä. Testin voi suorittaa suomeksi tai englanniksi. Oppilaat otetaan paremmuusjärjestyksessä kokeen hyväksytysti suorittaneiden kesken 6. vuosiluokan loppuun asti. Kaivokselan ja Rekolanmäen englanninkieliseen opetukseen päässeillä oppilailla on oikeus halutessaan ilman erillistä hakua jatkaa englanninkielisessä opetuksessa vuosiluokilla 7–9 Vantaan kansainvälisessä koulussa. IB-ohjelman englanninkieliseen opetukseen päässeillä oppilailla on oikeus ilman erillistä hakua jatkaa IB-ohjelman mukaisessa englanninkielisessä opetuksessa vuosiluokilla 7-9.
4. Vantaan kansainväliseen kouluun vuosiluokille 1 ja 7 haettaessa käytetään englannin kielen koetta ja oppilaat otetaan paremmuusjärjestyksessä kokeen hyväksytysti suorittaneiden kesken 9. vuosiluokan loppuun asti.
5. Mikäli kaikki saman pistemäärän saaneet hakijat eivät mahdu vuosiluokkien 1 ja 7 opetusryhmiin, valinta ratkaistaan arpomalla. IB-ohjelmaan haettaessa tasapistetilanteessa etusijalla ovat hakijat, joilla on aiempaa kokemusta IB-opetuksesta Suomessa tai ulkomailla. Mikäli hakijat ovat tämän jälkeen edelleen tasavertaisia, valinta ratkaistaan arpomalla.
6. Perusopetuksen johtaja päättää Kaivokselan ja Rekolanmäen koulun sekä IB-ohjelman englanninkielisten luokkien kielellisen valmiuden testin sekä Vantaan kansainvälisen koulun englannin kielen kokeen karsintarajan kaikkien vuosiluokkien osalta.
7. Kaivokselan koulun ja Rekolanmäen koulun englanninkielisille vuosiluokille 1–2 voidaan ottaa enintään 24 oppilasta/luokka-aste sekä vuosiluokille 3–6 enintään 28 oppilasta/luokka-aste.
8. Vantaan kansainvälisen koulun vuosiluokille 1–2 voidaan ottaa enintään 48 oppilasta/luokka-aste, vuosiluokille 3–5 enintään 56 oppilasta/luokka-aste sekä vuosiluokalle 6 enintään 64 oppilasta/luokka-aste. Vuosiluokille 7–9 oppilaaksi otetaan enintään 120 oppilasta/luokka-aste.
9. IB-ohjelman englanninkielisille luokille voidaan ottaa enintään 25 oppilasta/luokka-aste.
10. Kevättalven kielikokeen perusteella otetaan Vantaan kansainväliseen kouluun 1. vuosiluokalle enintään 40 oppilasta, IB-ohjelman englanninkieliselle 1. vuosiluokalle enintään 23 oppilasta sekä Kaivokselan ja Rekolanmäen koulujen kummallekin englanninkieliselle luokalle enintään 22 oppilasta. Loppukesän kielikokeen jälkeen otetaan kouluihin lisää 1. vuosiluokan oppilaita siten, että Vantaan kansainvälisessä koulussa on kevättalvella valitut oppilaat mukaan lukien enintään 48 oppilasta, IB-ohjelman 1. vuosiluokalle enintään 25 oppilasta sekä Kaivokselan ja Rekolanmäen koulussa kummassakin enintään 24 oppilasta. Loppukesällä täytettävät paikat täytetään sekä kevättalven että loppukesän kielikokeen karsintarajan ylittäneistä hakijoista pisteiden

osoittamassa paremmuusjärjestyksessä. Loppukesän kielikokeeseen saavat osallistua vain ne vantaalaiset hakijat, jotka asuinpaikkansa takia eivät ole voineet osallistua kevättalven kielikokeeseen (kuntaan myöhemmin muuttaneet hakijat). Loppukesän kielikokeeseen voi osallistua lapsia myös muista kunnista.

11. Jos Vantaan kansainvälisen koulun 7. vuosiluokkien oppilasmäärä 120 oppilasta ei täyty Vantaan kansainvälisen koulun tai Kaivokselan ja Rekolanmäen koulujen oppilaista, täytetään loput oppilaspajoista kevättalven aikana pidettävän kielikokeen perusteella.
12. Oppilaat, jotka muuttavat Vantaalle muualta Suomesta tai ulkomailta, voivat hakea Vantaan kansainväliseen kouluun, Kaivokselan ja Rekolanmäen koulujen sekä IB-ohjelman mukaiseen englanninkieliseen opetukseen kesken lukuvuoden, mikäli ryhmissä on tilaa. Hakumenettelyä käytetään jatkuvaa testausta. Hakijat valitaan testituloksen osoittamassa paremmuusjärjestyksessä. Jos kaikki saman pistemäärän saaneet hakijat eivät mahdu vapaina oleville oppilaspajoille, valinta ratkaistaan arpomalla. IB-ohjelman mukaisessa englanninkielisessä opetuksessa tasapistetilanteessa etusijalla ovat kuitenkin hakijat, joilla on aiempaa kokemusta IB-opetuksesta Suomessa tai ulkomailta. Jos IB-ohjelmaan hakijat ovat tämän jälkeen edelleen tasavertaisia, valinta ratkaistaan arpomalla.
13. Jos oppilas ei terveydentilansa vuoksi voi osallistua yhteisiin koepäiviin, koe järjestetään oppilaalle mahdollisimman pian yhteisen koepäivän jälkeen koulun erikseen ilmoittamana ajankohtana. Lääkärintodistus tulee toimittaa koululle viimeistään koepäivänä.
14. Oppilaat tekevät aina sellaisen kokeen tai testin, joka on tarkoitettu oppilaan omalle ikäluokalle;

i) oppilas otetaan ruotsin kielen kielikylpyopetukseen noudattaen seuraavia perusteita:

1. Oppilaaksi otetaan ensisijaisesti vantaalaisia lapsia. Vantaalaisiksi määritellään ne lapset, joiden väestötietojärjestelmän mukainen kotiosoite on hakupäivänä Vantaalla.
2. Jos oppilas on käynyt kielikylpyopetuksen Vantaalla, hänen kielikylpypolkunsa jatkuu Uomarinteen tai Viertolan kouluissa, edellytyksenä riittävä oppilasmäärä kyseisillä luokilla.
3. Kielellisten valmiuksien arvioinnin koe teetetään niille oppilaille, jotka eivät ole osallistuneet kielikylpyopetukseen ja hakijamäärä ylittää luokalle otettavien oppilaiden enimmäismäärän 25 oppilasta.
4. Oppilaspajat täytetään kielikokeen (kielellisen valmiuden arviointi) mukaisessa paremmuusjärjestyksessä kokeen hyväksytysti suorittaneiden kesken.
5. Mikäli kaikki saman pistemäärän saaneet oppilaat eivät mahdu vuosiluokkien 1. opetusryhmiin, valinta ratkaistaan arpomalla.
6. Perusopetuksen johtaja päättää kielikokeen karsintarajan (kielellisen valmiuden arviointi).
7. Jos oppilas ei terveydentilansa vuoksi voi osallistua yhteisiin koepäiviin, koe järjestetään oppilaalle mahdollisimman pian yhteisen koepäivän jälkeen koulun erikseen ilmoittamana ajankohtana. Lääkärintodistus tulee toimittaa koululle viimeistään koepäivänä.
8. Mikäli luokkien oppilasmäärät eivät täyty vantaalaisista oppilaista, voidaan oppilaaksi ottaa myös muiden kuntien oppilaita. Heidän valinnassaan huomioidaan ensisijaisesti osallistuminen kielikylpyopetukseen. Tarvittaessa oppilaspajat täytetään kielikokeen (kielellisen valmiuden arviointi) mukaisessa paremmuusjärjestyksessä kokeen hyväksytysti suorittaneiden kesken.
9. Kielikylpyluokkien aloittamisen vähimmäiskoko on 18 oppilasta.

10. Perusopetuksen johtaja voi päättää matalammasta oppilasmäärästä perustellusta syystä;

j) oppilas otetaan montessoripainotteiseen opetukseen noudattaen seuraavia perusteita:

1. Oppilaaksi otetaan ensisijaisesti vantaalaisia lapsia. Vantaalaisiksi määritellään ne lapset, joiden väestötietojärjestelmän mukainen kotiosoite on hakupäivänä Vantaalla.
2. Ensimmäisen vuosiluokan montessoripainotteiseen opetukseen otetaan oppilaita, joilla on montessoritausta varhaiskasvatuksesta ja/tai esiopetuksesta.
3. Oppilaaksi otetaan vantaalaisia lapsia, joiden sisarus käy asianomaista koulua montessoripainotteisessa opetuksessa ja lapsella itsellä on montessoritausta.
4. Muiden vuosiluokkien montessoripainotteiseen opetukseen otettavilta oppilailta edellytetään, että heillä on montessoritausta edellisestä koulusta.
5. Montessoripainotteiseen opetukseen otetaan 1. vuosiluokalle enintään 13 oppilasta.
6. Ensimmäiselle vuosiluokalle haettaessa oppilaspaikat täytetään edellä mainittujen valintaperusteiden kautta.
7. Mikäli kohdan 2 ja 3 täyttäviä hakijoita ensimmäiselle vuosiluokalle on enemmän kuin 13, suoritetaan oppilaiden kesken arvonta oppilaspaikoista.
8. Ennen arvontaa huomioidaan kohdan 3 sisarusperuste.
9. Montessoripainotteisen opetuksen yhdysluokan koko on enintään 26 oppilasta;

k) tällä päätöksellä kumotaan 1.1.2027 alkaen kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätös 4.6.2024 § 15 oppilaaksi ottamisen perusteet suomenkielisessä perusopetuksessa ja painotetussa opetuksessa, ja että

l) tämän päätöksen mukaisia oppilaaksi ottamisen perusteita sovelletaan 1.1.2027 alkaen.

Täytäntöönpano: Perusopetuksen palvelualue
- ote kaikki perusopetuksen palvelualueen koulut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:
perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo, puh. 040 707 1115
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

11

Suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet 1.8.2027 alkaen / SK

VD/6603/12.00.01.00/2026

SK/T-LÅ

Esiopetuksen järjestämisestä yleisesti

Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan (Perusopetuslaki 26 a §). Esiopetuksen erityisenä tavoitteena on edistää yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla (Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta, 422/2012 5 §).

Mikäli kunnassa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, kunnan tulee järjestää esiopetusta molemmilla kielillä (Perusopetuslaki 4 §). Opetuksen järjestäjänä kunta päättää esiopetuksen järjestämispaikoista, työpäivistä ja ryhmien muodostamisesta. Perusopetusasetuksen (852/1998) 23 a §:n mukaan esiopetukseen tulee hakea ennen opetuksen alkamista opetuksen järjestäjän edellyttämällä tavalla. Opetuksen järjestäjän tulee etukäteen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikoista, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen haetaan. Perusopetusasetuksen 3 §:n 2 momentin mukaan esiopetusta annetaan vähintään 700 tuntia vuodessa.

Muutokset esiopetuksen järjestämistä koskeviin periaatteisiin

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on edellisen kerran päättänyt suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevista periaatteista (jäljempänä esiopetuksen periaatteet) 16.9.2025 § 14.

Nyt esiopetuksen periaatteita esitetään muutettavaksi siten, että jatkossa lautakuntaan ei enää kevätkaudella tuotaisi kaikkia esiopetuksen toimipaikkoja vahvistettaviksi, vaan lautakunta päättäisi vain mahdollisista muutoksista toimipaikoissa. Jos syyskaudella lautakunnan päättämä esiopetuksen toimipaikka täyttää lautakunnan päättämät esiopetuksen periaatteet, toimipaikassa voidaan toteuttaa esiopetusta tulevana lukuvuonna. Näissä tilanteissa toimipaikkaa ei tuoda kevätkaudella erikseen vahvistettavaksi. Esiopetuksen toimipaikkojen valmistelussa lähtökohtana on, että syksyn valmistelu tehdään huolellisesti ja muutoksia ei pääsääntöisesti tule esiopetukseen ilmoittautumisen jälkeen. Jos esiopetuksen toimipaikka ei kuitenkaan täytä esiopetuksen periaatteita, esimerkiksi esiopetuksen toimipaikkaan ei ole riittävästi hakijoita, muutos tuodaan lautakunnan päätettäväksi kevätkaudella. Vastaavasti tilanteessa, jossa syksyllä lautakunnan päättämät toimipaikat eivät ennakkoinnista huolimatta riittäisi vastaamaan tarvittavaa esiopetuspaikkojen tarvetta, tuodaan kevään lautakuntaan tällainen lisätoimipaikka päätettäväksi muutosten yhteydessä.

Nykytilanteessa esiopetuksen toimipaikkojen vahvistaminen lautakunnassa vaikuttaa päätösaikatauluihin niin, että varhaiskasvatuksen palveluohjaajat pääsevät tekemään esiopetuspäätöksiä vasta lautakunnan päätöksen jälkeen. Näin ollen päätösaikataulu on hyvin paineistettu ja myöhentää myös esiopetuspäätösten jälkeen tehtävien varhaiskasvatuspäätösten aikataulua. Esityksellä tavoitellaan lasten esiopetus- ja varhaiskasvatuspäätösten aikataulun väljentämistä ja osin aikaistamista.

Toinen esitettävä tarkennus esiopetuksen periaatteisiin koskee tilanteita, joissa lapsen edun ensisijaisuuden näkökulmasta on tarkoituksenmukaista, että lapsi jatkaa esiopetusvuotenaan päiväkodin pienennetyssä ryhmässä varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuella, vaikka päiväkotia ei olisikaan lautakunnan päättämä esiopetuksen toimipaikka. Vastaavasti tilanteissa, jossa lapsi saa varhennetun oppivelvollisuuden päätöksen ja on päätöksen myötä oikeutettu 5-vuotiaana esiopetukseen, voi lapsi saada 5-vuotiaana esiopetusta ryhmässään, vaikka päiväkotia ei olisi lautakunnan päättämä esiopetuksen toimipaikka. Tämänkaltaiset lapsen edun ensisijaisuuteen liittyvät yksittäiset esiopetusratkaisut neuvotellaan erikseen huoltajien kanssa ennen esiopetuspäätösten tekemistä, kuten tähänkin asti on toimittu.

Voimassa olevien periaatteiden käsitteitä on lisäksi ajanmukaistettu.

Ennakkovaikutusten arviointi

Esityksen valmistelun yhteydessä on tehty ennakkovaikutusten arviointia. Ennakkovaikutusten arvioinnin lomake jaetaan luottamushenkilöille päätöksenteon tueksi extranettiin.

Lisäksi esityksen valmistelussa on tarkasteltu ja hyödynnetty Helsingin kaupungilla käytössä olevaa päätösprosessia, jossa esiopetuksen toimipaikat päätetään Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisessä jaostossa syyskaudella ja mahdolliset muutokset tuodaan päätettäviksi jaostoon kevätkaudella.

Toimivalta

Vantaalla kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä (hallintosäännön 9 luvun 5 §).

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä olevat suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet,
- b) kumota kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätös 16.9.2025 § 14, ja
- c) että suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet otetaan käyttöön 1.8.2027 alkaen, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran lukuvuoden 2027–2028 esiopetuksen toimipaikoista päättämiseen sekä esiopetuspaikkojen osoittamiseen.

Liitteet:

- Suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet 1.8.2027

Täytäntöönpano: Varhaiskasvatuksen palvelualue
- ote yksityiset palveluntuottajat

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

varhaiskasvatuksen asiantuntija Tiina-Liisa Åkerfelt, puh. 040 586 4893
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä koskevat periaatteet

1. Esiopetusta voidaan antaa kunnallisissa päiväkodeissa ja koulujen tiloissa sekä yksityisissä päiväkodeissa, kun yksityinen päiväkotit täyttää perusopetuslain ja -asetuksen sekä kunnan esiopetukselle asettamat vaatimukset.
2. Esiopetuksen toimipaikoista päätetään Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa lukuvuodeksi kerrallaan ennen esiopetukseen ilmoittautumisen käynnistymistä. Lautakunta päättää mahdollisista muutoksista esiopetuksen toimipaikoissa kevätkaudella ennen esiopetuksen lukuvuoden käynnistymistä.
3. Esiopetukseen ilmoittautuminen tapahtuu sähköisen ilmoittautumisen tai paperisen ilmoittautumislomakkeen kautta vuosittain samaan aikaan, kuin perusopetukseen oppilaaksi ottaminen 1. vuosiluokalle tapahtuu.
4. Siinä tapauksessa, että huoltaja ei ilmoita lastaan esiopetukseen ko. ajankohtana, esiopetukseen voi ilmoittautua ilman perusteltua syytä ennen esiopetuksen lukuvuoden aloittamisajankohtaa. Perustellusta syystä (esim. muutto) lapsi voidaan ilmoittaa esiopetukseen tätä myöhemminkin.
5. Esiopetusta annetaan neljä tuntia päivässä, koulujen työpäivinä, poikkeuksena mahdolliset lauantai-työpäivät, jolloin esiopetusta ei järjestetä. Esiopetuksen päivittäinen toiminta-aika sijoittuu klo 8.30–14.00 väliselle ajalle.
6. Esiopetukseen sovelletaan varhaiskasvatuslain säännöksiä ryhmäkoosta ja henkilöstömitoituksesta.
7. Esiopetuksen toimipaikassa tulee olla vähintään 14 esiopetukseen osallistuvaa lasta.
8. Toimipaikoissa, joissa on pienennetty ryhmä tai erityisryhmä, voidaan esiopetusta toteuttaa näissä ryhmissä, vaikka esiopetukseen osallistuvien lasten määrä olisi alle 14.
9. Toimipaikoissa, jotka tarjoavat ilta- tai ympärivuorokautista varhaiskasvatusta, voidaan toteuttaa esiopetusta myös silloin, kun esiopetukseen osallistuvien lasten määrä on alle 14.
10. Toimipaikoissa, joissa on kieli- tai vaihtoehtopedagogiikkaa toteuttava ryhmä, voidaan esiopetusta toteuttaa näissä ryhmissä, mikäli esiopetukseen osallistuvia lapsia on vähintään seitsemän. Esiopetusryhmän pedagogiikalla tulee tällöin olla jatkumo perusopetukseen.
11. Yksityisissä päiväkodeissa esiopetuksen toteuttamisen edellytyksenä on, että päiväkotiiin muodostuu vähintään seitsemän lapsen esiopetusryhmä.
12. Kun lapsen edun ensisijaisuuden näkökulmasta on tarkoituksenmukaista, että lapsi jatkaa esiopetusvuotenaan päiväkodin pienennetyssä ryhmässä varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuella, vaikka päiväkotit ei olisi lautakunnan päättämä esiopetuksen toimipaikka, on mahdollista toteuttaa lapsen esiopetus kyseisessä ryhmässä.
13. Kun lapsen edun ensisijaisuuden näkökulmasta on tarkoituksenmukaista, että varhennetun oppivelvollisuuden päätöksen saanut lapsi voi saada esiopetusta ryhmässään 5-vuotiaana, vaikka päiväkotit ei olisi lautakunnan päättämä esiopetuksen toimipaikka, on mahdollista toteuttaa lapsen esiopetus kyseisessä ryhmässä.
14. 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan kunnallisissa esiopetusryhmissä. Valmistavaa opetusta järjestetään esiopetuksen työpäivinä, viisi tuntia päivässä.
15. 6-vuotiaiden lasten perusopetukseen valmistavassa opetuksessa viidennen tunnin opetus toteutetaan ennen ja/tai jälkeen esiopetusajan.

12

Kaksikielinen esiopetus ja esiopetuspaikan osoittamisperusteet suomenkielisessä esiopetuksessa 1.1.2027 alkaen / SK

VD/6604/12.00.01.00/2026

SK/T-LÅ

Kaksikielisestä esiopetuksesta yleisesti

Perusopetuslain (628/1998) 10 §:n mukaan esiopetuksessa käytettävä kieli on suomi tai ruotsi. Opetuskielenä voi olla myös saame, romani tai viittomakieli. Lisäksi osa opetuksesta voidaan antaa muulla kuin edellä mainitulla oppilaan omalla kielellä, jos se ei vaaranna oppilaan mahdollisuuksia seurata opetusta. Erillisessä ryhmässä esiopetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kielellä.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (OPH, 2014) tarkennetaan, että kaksikielinen opetus voi olla laajamittaista kaksikielistä esiopetusta. Tämä tarkoittaa, että suomenkielisessä esiopetuksessa voidaan järjestää ruotsinkielistä kielikylpyä tai muuta laajamittaista kaksikielistä esiopetusta. Muussa laajamittaisessa kaksikielisessä esiopetuksessa osa toiminnasta (vähintään 25 %) toteutetaan jollakin muulla kielellä kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä (opetuskieli tässä yhteydessä suomen kieli). Kaksikielinen esiopetus voi olla myös suppeampaa kaksikielistä esiopetusta (kielirikasteinen esiopetus), jossa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä.

Tällä hetkellä Vantaalla varhaiskasvatuksen palvelualueella esiopetuksen kielivaihtoehtojen osalta on tarjolla englanninkielistä, laajamittaista englanninkielistä ja englannin kielirikasteista esiopetusta sekä ruotsin kielikylpyesiopetusta (Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelma sisältäen perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman 6-vuotiaille 2026). Enemmistö vantaalaisista suomenkieliseen esiopetukseen osallistuneista lapsista aloittaa englannin kielen opiskelun 1. luokalla, kun englannin opetus A1-kielenä käynnistyy.

Esiopetuspaikan osoittamisesta yleisesti

Esiopetuspaikan osoittamisesta säädetään perusopetuslaissa. Kunta osoittaa esiopetusta saavalle oppilaalle esiopetuksen järjestämispaikan (6 §). Esiopetuspaikka voi olla kunnallinen tai yksityinen päiväkodi tai koulu. Opetus tulee järjestää kunnassa siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Vantaalla Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on päättänyt (11.11.2024 § 14), että esiopetuspaikat osoitetaan esiopetuksen toimipaikkaan kohdistettujen ja hakuaikana saapuneiden hakemusten perusteella niin, että huoltajien toiveet huomioidaan mahdollisuuksien mukaan. Lapselle osoitettu esiopetuspaikka voi olla myös muu kuin huoltajien esiopetushakemuksessa esittämä toive. Päätöksentekijä osoittaa paikat kaikkien esiopetuspaikkaan kohdistettujen hakemusten kokonaisuus huomioiden. Esiopetuspaikka osoitetaan ensisijaisesti lapsen kotiosoitteen mukaiselta esiopetuksen oppilaaksiottoalueelta. Oppilaaksiottoaluetta ei huomioida osoitettaessa paikkoja ruotsin kielikylpyesiopetukseen, englanninkieliseen, laajamittaiseen englanninkieliseen esiopetukseen tai vuorohoitoa tarjoavan päiväkodin esiopetukseen.

Esitettävät muutokset

Strategiakaudella 2026–2029 tavoitteena on antaa lapsille vahvat eväät elämään, pysäyttää alueellinen eriytyminen ja varmistaa kotoutuminen. Strategian toimeenpanosuunnitelmassa Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tämä tarkoittaa sitä, että jokainen oppija saavuttaa vahvat perustaidot jatko-opintoja ja työelämää ajatellen. Päätösesityksessä suomen kielen oppiminen kriittisenä perustaitona korostuu. Esityksen myötä pyritään tasoittamaan lasten yhdenvertaisia mahdollisuuksia saavuttaa paremmat oppimistulokset myöhemmin opinpolullaan.

Esitettävänä muutoksena on, että esiopetuksen kielivaihtoehtojen palvelutarjontaa uudistetaan niin, että englannin kielirikasteisesta esiopetuksesta luovutaan, kun laajamittainen englanti-suomi-IB-opetus käynnistyy. Lisäksi Y.E.S.-päiväkodissa tarjottava kokonaan englanninkielinen esiopetus esitetään muutettavaksi laajamittaiseksi englanti-suomi-esiopetukseksi. Esitettävän muutoksen myötä myös esiopetuspaikan osoittamisperusteet tulee päivittää.

Esiopetuksen kielivaihtoehdot lukuvuonna 2026–2027	Esitys kielivaihtoehdoista lukuvuodesta 2027–2028 alkaen
Englannin kielirikasteinen esiopetus (16 toimipaikkaa)	Englannin kielirikasteinen esiopetus poistuu
Laajamittainen englanti-suomi-esiopetus (Pilke Pohjantähti)	Laajamittainen englanti-suomi-esiopetus laajenee, kun Y.E.S.-päiväkodin englanninkielinen esiopetus muuttuu laajamittaiseksi englanti-suomi-esiopetukseksi
Englanninkielinen esiopetus (Y.E.S.-päiväkotit)	Englanninkielinen esiopetus poistuu
	Laajamittainen englanti-suomi-IB-esiopetus käynnistyy
Ruotsin kielikylpyesiopetus (Uomarinteen esiopetuspaikka ja Lauhatien päiväkotit)	Ruotsin kielikylpyesiopetus säilyy ennallaan

Taulukko: Esiopetuksen kielivaihtoehtoihin esitetty muutos

Tällä hetkellä englannin kielirikasteista esiopetusta tarjotaan 16 päiväkodissa, jolloin päätösesitys vähentää englanninkielisen palvelun saatavuutta eri suuralueilla. Nykyiset englanninkielirikasteiset esiopetuspaikat eivät kuitenkaan ole sijoittuneet tasaisesti alueille, vaan ne ovat keskittyneet Tikkurilan, Kivistön, Aviapoliksen ja Myyrmäen suuralueille.

Aviapolis	Hakunila	Kivistö	Koivukylä	Korso	Myyrmäki	Tikkurila
3	1	3	0	1	3	5

Taulukko: Englannin kielirikasteisten esiopetuksen toimipaikkojen määrä suuralueittain lukuvuonna 2026–2027

Päätösesityksen tavoitteena on luoda selkeä ja hallittava kokonaisuus englanninkielisten opinpolkujen tarjonnasta. Englanninkielisiä vaihtoehtoja on esityksen myötä tulevaisuudessakin tarjolla esiopetuksessa Vantaalla, eikä esitys estä englannin kieleen tutustumista esiopetusryhmissä. Kaikissa esiopetuksen

toimipaikoissa on tavoitteena opetussuunnitelman mukainen kielitietoinen toiminta, jolloin tutustumisen kohteena voi olla lapsia kiinnostava tai lapsiryhmässä läsnä oleva kieli.

Ennakkovaikutusten arviointi

Esityksen valmistelun yhteydessä on tehty ennakkovaikutusten arviointia. Ennakkovaikutusten arvioinnin lomake jaetaan luottamushenkilöille päätöksenteon tueksi extranettiin.

Toimivalta

Vantaalla kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä (hallintosäännön 9 luvun 5 §). Hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 4 kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta päättää esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden ottamisen perusteista.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaalla suomenkielisessä esiopetuksessa kaksikielisenä esiopetuksena tarjotaan 1.8.2027 alkaen laajamittaista englanti-suomi-esiopetusta, laajamittaista englanti-suomi-IB-esiopetusta sekä ruotsin kielikylpyesiopetusta,
- b) esiopetuspaikan osoittamisperusteet suomenkielisessä esiopetuksessa ovat liitteen mukaiset 1.1.2027 alkaen, ja että
- c) tällä päätöksellä kumotaan 1.1.2027 alkaen kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan 11.11.2024 § 14 päättämät esiopetuspaikan osoittamisperusteet suomenkielisessä esiopetuksessa.

Liite:

- Esiopetuspaikan osoittamisperusteet suomenkielisessä esiopetuksessa 1.1.2027 alkaen

Täytäntöönpano: Varhaiskasvatuksen palvelualue
- ote yksityiset palveluntuottajat

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

varhaiskasvatuksen asiantuntija Tiina-Liisa Åkerfelt, puh. 040 586 4893
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Esiopetuspaikan osoittamisperusteet suomenkielisessä esiopetuksessa

1.1.2027 alkaen

- a. Esiopetuspaikka osoitetaan ensisijaisesti lapsen kotiosoitteen mukaiselta esiopetuksen oppilaaksiottoalueelta. Paikkoja osoitetaan siten, että matkat esiopetukseen ovat mahdollisimman lyhyitä ja turvallisia ottaen huomioon kohtuullisen kokoiset esiopetusryhmät ja esiopetuksen oppilaspaikkojen rajallinen määrä. Matkan turvallisuutta arvioidaan siitä näkökulmasta, että huoltajat vastaavat lapsen kulkemisesta esiopetukseen. Oppilaaksiottoaluetta ei huomioida osoitettaessa paikkoja ruotsin kielikylpyesiopetukseen, laajamittaiseen englanti-suomi esiopetukseen, laajamittaiseen englanti-suomi IB-esiopetukseen tai vuorohoitoa tarjoavan päiväkodin esiopetukseen.
- b. Esiopetuspaikat osoitetaan esiopetuksen toimipaikkaan kohdistettujen ja hakuaikana saapuneiden hakemusten perusteella niin, että huoltajien toiveet huomioidaan mahdollisuuksien mukaan. Lapselle osoitettu esiopetuspaikka voi olla myös muu, kuin huoltajien esiopetushakemuksessa esittämä toive. Päätöksentekijä osoittaa paikat kaikkien esiopetuspaikkaan kohdistettujen hakemusten kokonaisuus huomioiden. Oppilaaksiottoalueen sisällä mahdollisimman lyhyiden ja turvallisten esiopetusmatkojen lisäksi erityisinä perusteina esiopetuspaikkojen osoittamisessa huomioidaan:
- tukeen liittyvä peruste: Tällaisella perusteella tarkoitetaan sellaista lapseen liittyvää syytä, jolla on suoranaista vaikutusta esiopetuksen järjestämiseen ja siihen, missä toimipaikassa lapsen esiopetus voidaan järjestää. Tuen tarpeen toteaminen ei tarkoita, että lapselle osoitetaan esiopetuspaikka huoltajan toiveen mukaiseen toimipaikkaan, vaan paikkaan, jossa lapsen tarvitsema tuki voidaan järjestää lapsen edun edellyttämällä tavalla.
 - varhaiskasvatuspaikan jatkumo: Esiopetukseen hakeva lapsi on ollut esiopetuspaikassa varhaiskasvatuksessa ennen esiopetuksen alkamista.
 - sisarusperuste: Esiopetukseen hakevalla lapsella voi olla sisarusperuste oman oppilaaksiottoalueen päiväkotiin, jossa esiopetukseen hakevalla on päätöksentekohetkellä ja tulevana esiopetusvuonna sisarus. Huoltaja ilmoittaa hakulomakkeella toiveensa sisarusperusteesta.
- c. Viimesijaisena ratkaisuna esiopetuspaikkojen osoittamisessa tilanteessa, jossa esiopetuspaikkoja on esiopetuksen toimipaikassa vähemmän, kuin oppilaaksiottoalueen sisältä tulevia hakijoita ja hakemukset ovat tasaveroisia, käytetään arvontaa.
- d. Toissijainen esiopetuspaikka voidaan osoittaa tilanteessa, jossa huoltaja on hakenut lapselleen esiopetuspaikkaa kotiosoitteen mukaisen oppilaaksiottoalueen ulkopuolelta ja haetussa esiopetuspaikassa on ensisijaisesti osoitettujen paikkojen jälkeen tilaa. Jos toissijaisia hakijoita on enemmän, kuin vapaita paikkoja, käytetään paikkojen osoittamisessa arvontaa.
- e. Laajamittaisen englanti-suomi esiopetuksen paikkojen osoittamisessa toteutetaan seuraavia kriteerejä tässä järjestyksessä, kun hakijoita on enemmän kuin esiopetuspaikkoja:
1. esiopetukseen valitaan ensisijaisesti vantaalaisia
 2. lapsella on kokemusta englanninkielisestä kieliympäristöstä
 3. sisarus on tai on ollut englanninkielisessä opetuksessa
 4. viimesijaisena ratkaisuna tasatilanteessa käytetään arvontaa

- f. Laajamittaisen englanti-suomi IB-esiopetuksen (Primary Years Programme, PYP) paikkojen osoittamisessa toteutetaan seuraavia kriteereitä tässä järjestyksessä, kun hakijoita on enemmän kuin esiopetuspaikkoja:
1. esiopetukseen valitaan ensisijaisesti vantaalaisia
 2. lapsella on kokemusta englanninkielisestä kieliympäristöstä, etusijalla kokemus Vantaan IB/PYP ohjelmasta
 3. sisarus on tai on ollut englanninkielisessä Vantaan IB-opetuksessa
 4. perheellä on osoittaa hyöty IB/PYP ohjelmaan osallistumisesta lapsen opinpolun jatkumon näkökulmasta (perheellä on kansainvälistymisen suunnitelmia tai tulevat toisesta IB/PYP päiväkodista)
 5. viimesijaisena ratkaisuna tasatilanteessa käytetään arvontaa
- g. ruotsin kielikylpyesiopetuksen paikkojen osoittamisessa toteutetaan seuraavia kriteereitä tässä järjestyksessä, kun hakijoita on enemmän kuin esiopetuspaikkoja:
1. esiopetukseen valitaan ensisijaisesti vantaalaisia
 2. lapsi on osallistunut kielikylpyvarhaiskasvatukseen
 3. sisarus on tai on ollut ruotsinkielisessä kielikylpyopetuksessa
 4. viimesijaisena ratkaisuna tasatilanteessa käytetään arvontaa

13

Päätösvallan delegointi iltapäivätoiminnan palveluhankinnassa

VD/3598/02.08.00.00/2026

IK/PK/VK-P/AH

Perusopetuslain (628/1998) 48 b §:n 3 momentin mukaan kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia palvelut muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Kunta voi myös hankkia palvelut antamalla tähän tarkoitukseen avustusta palvelujen tuottajalle. Toimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon eri kieliryhmien tarpeet. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään tämän lain mukaisesti. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon, että niillä toimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on 32 §:n mukainen oikeus koulumatkaetuun, on mahdollisuus käyttää tätä etuutta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 11 kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset sekä hyväksyy vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 13 luvun 3 §:n mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää 1 000 000 euron ylittävistä palveluhankinnoista.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 13 luvun 19 §:n mukaan kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin. Tämä ei koske kaupunginjohtajan 5 §:n 2 momentin mukaista päätösvaltaa. Tätä päätösvaltaa kaupunginjohtaja ei voi delegoida eteenpäin.

Iltapäivätoiminnan kustannukset on Vantaalla katettu vajaan 2 miljoonan euron vuosittaisella valtionosuudella sekä Vantaan kaupungin iltapäivätoiminnan vuosittaisella 400 000 euron budjetilla. Lisäksi palveluntuottajat perivät huoltajilta kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan määrittämät asiakasmaksut, joiden vuosittainen tuotto yhteensä on noin 2 miljoonaa euroa.

Vantaan kaupunki on vuodesta 2004 alkaen järjestänyt aamu- ja iltapäivätoimintaa perusopetuslain mukaisena avustettuna toimintana. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta päätti kokouksessaan 16.6.2026 (§ 6), että järjestämistapa muutetaan avustetusta toiminnasta kilpailutettuun toimintaan 1.8.2027 alkaen. Lautakunnalle on esitelty kilpailutuksen valintakriteereitä ja reunaehdoja 11.8.2026.

Kilpailutuksen tavoitteena on valita Vantaan perusopetukselle toimittajarekisteri aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntarjoajista. Kilpailutuksen arvioitu aikataulu olisi seuraava: Hankintailmoitus julkaistaan lokakuussa 2026. Palveluntuottajien tulee toimittaa osallistumishakemukset 4–5 viikon kuluessa hankintailmoituksen julkaisusta. Hankintapäätös tehdään vuoden 2026 lopussa tai vuoden 2027 alussa. Sopimukset valittujen palveluntuottajien kanssa allekirjoitetaan kevään 2027 aikana.

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalla on oikeus delegoida sen hankintoja koskevaa päätösvaltaa eteenpäin. Menettelyn sujuvuuden näkökulmasta on tarkoituksenmukaista, että apulaiskaupunginjohtaja tekee hankintapäätöksen ja allekirjoittaa hankinta-asiakirjat. Ratkaisu siitä, mikä palveluntuottaja saa minkäkin järjestämispaikan, sisältyy hankintapäätökseen.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 6.10.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään valtuuttaa apulaiskaupunginjohtaja tekemään iltapäivätoiminnan palveluhankintaa koskevan hankintapäätöksen ja allekirjoittamaan hankinta-asiakirjat.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Perusopetuksen palvelualue
-ote hankintapalveluyksikkö

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

juristi Akseli Holm, puh. 050 314 6295
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)